

ADVOCATENBLAD 12

6 september 2012

Hoogleraar Advocatuur Britta Böhler
**‘ADVOCAAT ZIJN IS
MEER DAN EEN BAAN’**

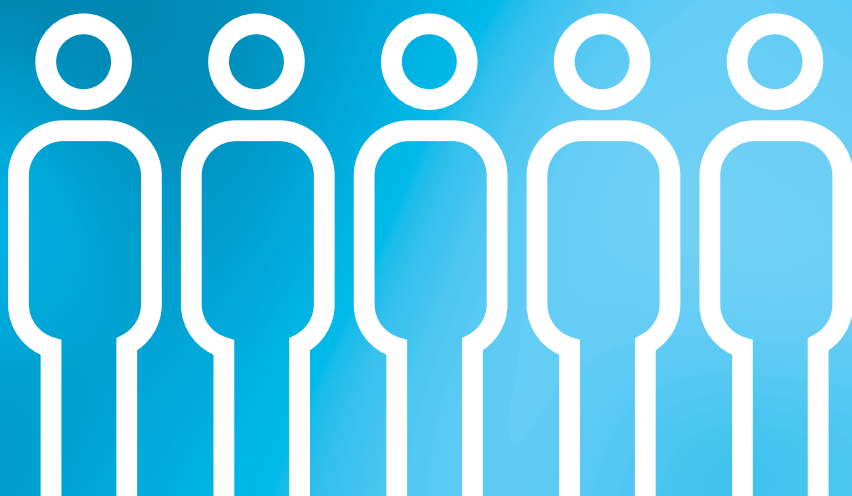
- » De confrère als lijdend voorwerp
- » De Amsterdamse Top 600: wondermiddel of flop?
- » Verkiezingsbijlage: wat stemmen advocaten?

Sdu UITGEVERS

NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

**Extra
verkiezings-
bijlage**

Samen

Van de vijf jaarclubgenoten die u spontaan in herinnering schieten, is er minstens één die zijn financiële zaken regelde bij Niehoff Werning & Kooij.

Logisch, want Niehoff Werning & Kooij is een onafhankelijke bemiddelaar die volledig is gespecialiseerd in ondermeer verzekeringen die zijn toegespitst op de advocatuur. Ongeacht of het gaat om arbeidsongeschiktheid, beroepsaansprakelijkheid, pensioen of personeel. We kennen uw beroep en weten waar de valkuilen zitten.

Als u wilt weten wat onze specialisatie voor u kan betekenen, kunt u natuurlijk wat jaarclubgenoten bellen. Maar het is nog efficiënter als u 033-4641340 belt voor een vrijblijvende afspraak.

Kijk ook op www.nwk.nl

**Hoe dan ook,
samen met Niehoff Werning & Kooij.**

Niehoff Werning & Kooij
financieel adviseurs voor advocatuur en notariaat

Verkiezingen 2012

23

Verkiezingen

Wat stemmen advocaten? Wat behelzen de partijprogramma's? En hoe verhouden de verkiezingsprogramma's zich tot de regels en afspraken die in de rechtsstaat Nederland gelden? Lees de antwoorden in de Verkiezingsbijlage.

Internationaal

34

De opkomst van buitenland desks

Door globalisering, buitenlandse collega's en interessante overzeese cliënten zijn buitenland desks goed aan de weg aan het timmeren. Maar de taal kunnen spreken en connecties aangaan met lokale kantoren blijken een must voor succes.

Het Nieuwe Werken

40

In beeld

Vier advocaten laten zien hoe zij invulling geven aan Het Nieuwe Werken. 'Ik woon in Zwolle, mijn bureau staat in Apeldoorn, maar ik moet ook veel op onze kantoren in Assen en Heerenveen zijn. Stress? Het geeft mij juist rust'

Actualiteiten

- 3 Van de deken: Het Hoge College van de Kiesmatrix
- 4 Geen toeters en bellen: interview met nieuwe NvvR voorzitter
- 5 Column Harry Veenendaal
- 6 Soedan: nieuw conflict broeit
- 8 Agenda

- 9 Nieuw AR-lid op de bres voor het imago
- 13 Advies RvS 'is maar een advies'

Coverartikel

- 14 Interview Britta Böhler

Analyse

- 18 De Top 600: top of flop

Tuchtrecht

- 21 De confrère als lijdend voorwerp

HRM

- 38 'Het gaat in de eerste plaats om de cliënt'

Opinie

- 45 'Voor de verdachte begrijpelijk'

Reacties

- 46 'Over Loorbach en Moszkowicz' en kanttekening van de deken

Even Oprissen

- 47 Beperking van cassatieberoep, maar hoe?

Transfers

- 49 Wie, wat, waar

Uitspraken

- 51 Van de tuchtrechter

Colofon

92e jaargang

Het *Advocatenblad*, het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten, verschijnt elke drie weken en wordt uitgegeven door Sdu Uitgevers. De van de Orde onafhankelijke redactie stelt de inhoud samen, behalve Van de deken, Van de Orde en Tuchtrecht.

Redactie

mr. K.A. Boshouwers
mr. A. Groenewoud
mr. J.T.C. Leliveld
mr. M.R. Maathuis
mr. R. Malewicz
mr. C.C. Oberman
mr. M.A.R.C. Padberg
mr. L.H. Rammeloo
mr. drs. Th.C. van Schagen

Journalistieke redactie
Sabine Droogleevers Fortuyn,
Hedy Jak en Mark Maathuis

Beeldredactie
Charlotte Helmer

Vormgeving

Dimdim, Den Haag
Correctie
Sandra Braakmann

Druk

Senefelder Misset, Doetinchem

Citeerwijze

Adv.bl. 2012-1, p.

Aan dit nummer werkten mee

Olga van Ditzhuijzen, Sander Foederer, Michel Knapen, Kim van der Meulen, Tatiana Scheltema, Trudeke Sillevius Smit, Marcel Voog, Jolenta Weijers en Flos Vingerhoets

Redactionele bijdragen

Bijdragen kunnen naar redactie@advocatenorde.nl. Per 500 woorden leveren deze 1 opleidingspunt op. De redactie heeft het recht bijdragen in te korten.

Sdu Uitgevers

Gert Jan Schinkel (uitgever)
Sandra Kroon (directeur Legal, Tax & Regulatory)

Advertenties

Brigitte de Jong en Angela Bruins (media adviseurs)
070-378 05 62 www.bereikdejurist.nl, advertentie.

juridisch@sdu.nl,

Inzendtermijn:
nmr. 13: 14 september
nmr. 14: 26 september

Abonnementen

Per jaar: 215 euro jaar (incl. verzend- en administratiekosten).
Studenten: 107,50 euro.
Jaarbanden: 39,95 euro (excl. verzendkosten).
Losse nummers: 30 euro (excl. verzendkosten).
Alle bedragen zijn excl. btw.

Adreswijzigingen

Sdu Uitgevers klantenservice,
070-378 98 80, Postbus 20014,
2500 EA Den Haag, www.sdu.nl/service; adreswijzigingen@advocatenorde.nl

Bureau van de Orde

Neuhuyskade 94, 2596 XM
Den Haag Postbus 30851,
2500 GW Den Haag info@advocatenorde.nl
070 - 335 35 35
Helpdesk: helpdesk@advocatenorde.nl
070 - 335 35 54

Omslagfoto:
Sander Foederer

HOI
PRINT

Nederlands
Uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Van de redactie Stem wijs

‘Ik sla haar dood en steek het huis in brand,’ dichtte Willem Elsschot in Het huwelijk, om zich een paar regels later te bedenken. ‘Want tussen droom en daad staan wetten in de weg en praktische bezwaren.’ Hoewel meer dan honderd jaar geleden geschreven, lijkt die constatering in verkiezingstijd niets aan betekenis te hebben ingeboet. Want ook tussen de plannen en ideeën van de verschillende partijen zit een aantal voorstellen die niet door de rechtsstatelijke beugel kunnen, zo ondervond de Commissie toetsing rechtsstatelijkheid na een doorlichting van de verkiezingsprogramma’s. De commissie hoopt dan ook met haar exercitie te bereiken dat het onderwerp van de rechtstaat ‘een meer prominente plek krijgt binnen de discussie over de toekomst van Nederland en dat het de kiezer zal stimuleren partijprogramma’s goed te lezen.’

Wie dat laatste in ieder geval gedaan heeft, is columnist Harry Veenendaal. Hij las ‘zachtjes huilend het verkiezingsprogramma van de VVD’ omdat hij vreest dat ‘de middelen die deze partij inzet voor een veiliger samenleving erger zijn dan de kwaal.’

Desalniettemin is onder advocaten de VVD samen met D66 favoriet deze verkiezingen, zo blijkt uit onze enquête. En voor die lezers die nog zweven, kan ons overzicht van alle voor de advocatuur relevante voorstellen wellicht uitkomst bieden.

Want één ding moge duidelijk zijn: er valt wat te kiezen op 12 september. De redactie sluit zich daarom graag aan bij de woorden van algemeen deken Jan Loorbach: veel wijsheid toegewenst in het stemhokje.

‘Flutzaak als bedoeld door Buruma’

komma, sukkel

‘Een advocaat mag nooit strafrechtelijk vervolgd worden voor wat hij in de rechtszaal naar voren brengt,’ zegt advocaat Cees Dekker van TDNL Strafrechtadvocaten in Breda. Hij is de raadsman van zijn kantoorgenoot Erik Thomas, die wordt vervolgd omdat hij tijdens een getuigenverhoor een rechercheur uitmaakte voor ‘sukkel.’

Eind augustus diende de sukkelzaak voor de meervoudige strafkamer. Dekker: ‘Ik heb naar voren gebracht dat het Europese Hof van Justitie de kant opgaat van strafrechtelijke immuniteit voor advocaten in dit soort situaties. Daarom heb ik de rechtbank gevraagd hierover een prejudiciële beslissing bij het hof te vragen. De rechtbank zal hierop in het vonnis terugkomen.’ Volgens een bericht in dagblad *BN De Stem* had Dekker in zijn pleidooi gesproken van een ‘flutzaak.’ Dekker legt uit: ‘Ik heb betoogd dat het een flutzaak is zoals bedoeld door Buru-

ma in zijn artikel in *Delikt en Delinkwent* uit 2006.’ Ybo Buruma, inmiddels lid van de Hoge Raad, bepleitte in dat artikel en ook later dat de rechter vervolgingsbeslissingen van het OM zou moeten kunnen toetsen om flutzaken tegen te gaan. Dekker: ‘Deze sukkelzaak voldoet aan alle criteria die een zaak volgens Buruma tot flutzaak maken. Helaas heeft de rechtbank dat verweer afgewezen en het OM ontvankelijk verklaard. Er komt een getuigenverhoor, ik verwacht over drie of vier maanden weer een zitting.’

De beledigde rechercheur heeft ook een tuchtklacht tegen Thomas ingediend. Hoe staat het daarmee? Dekker: ‘Naar ik heb begrepen wacht de tuchtrechter eerst het oordeel van de strafrechter af. Dat vind ik principieel onjuist: de advocaat geniet strafrechtelijke immuniteit en de zaak zou juist door de tuchtrechter ter hand moeten worden genomen.’

Citaat

‘Ik vind die situatie ernstig en stel aan de orde of het human is om mensen zonder veroordeling op deze manier op te sluiten.’

Nationaal ombudsman Alex Brenninkmeijer in zijn onderzoeksrapport naar vreemdelingenbewaring over de ruimte van minder dan tien vierkante meter waar vreemdelingen minstens 16 uur per dag samen opgesloten zitten.

Foto: Wiebe Kestra / HH

'Wij willen een statement maken'

Niet voor iedere rechtenstudent die zich verder wil verdiepen hoeft de langstudeerboete een obstakel te zijn. Advocatenkantoor De Breij Evers Boon in Amsterdam komt met een nieuwe wervingsstrategie: topstudenten aantrekken door de boete voor een extra studiejaar te betalen. Veelbelovende langstudeerders kunnen zich vanaf vandaag aanmelden bij het kantoor, met een motivatiebrief, cv en cijferlijst. Daarnaast kijkt het kantoor, dat in aankomende collegejaar vijf studenten tegemoet komt in de kosten van de boete en een werkstage aanbiedt, naar de ambities en persoonlijkheid van de kandidaten. 'Jezelf voor een uitdaging stellen, is een belangrijk criterium,' licht kantoordirecteur Annuschka Hartman toe. 'Een gedreven persoon die zich graag ontwikkelt, zelfstandig wil werken en die er graag voor cliënten wil zijn, kan zeker in aanmerking komen.'

Raar gegeven

Nu het onderwerp van de langstudeerboete in het nieuws is en politici zich erover uitspreken, wilde het kantoor niet langer wachten met deze campagne. 'Wij willen hier ook een statement mee maken, want wij vinden het een raar gegeven dat mensen die ambitieus zijn de dupe worden van zo'n boete,' zegt Hartman. 'En dit initiatief is ook makkelijk te organiseren voor ons. Het is een kwestie van sollicitatiegesprekken inplannen en er is ruimte voor betaalde werkstages. Die verplichting is er wel, één keer per week werkzaam zijn op kantoor.'

Presteren

Omdat het kantoor zich richt op ondernemingsrecht, is het wel een vereiste dat de studenten die een jaar extra gaan studeren, daar feeling mee hebben. 'Het is essentieel dat een student interesse heeft in dit rechtsgebied en zich daar verder in wil ontwikkelen,' zegt Hartman. 'En in het kader van selectie, wij zoeken iemand die écht die extra investering wil doen in zichzelf. Iemand die gewoon relax een jaartje extra wil studeren, belonen wij niet.' En wanneer een gerekrupte topstudent het studiejaar onder de maat presteert? 'Dat zij dan zo. Dat weet je op voorhand nooit.'

Van de deken

Het Hoge College van de Kiesmatrix

Jan Loorbach

De verkiezingen zijn nabij, de verkiezingsprogramma's zijn beschikbaar en de debatten daarover welsprekend en informatief. In ieder geval informatief over hoe partijen het electoraat denken te paaien. Dat maakt de programma's wel selectief informatief.

De NovA heeft met de collega-organisaties van notarissen en deurwaarders het initiatief genomen om partijprogramma's te laten toetsen op compatibiliteit met rechtsstatelijke principes. Een soort CPB-doorlichting, maar dan dus niet financieel. Denk aan een evenwichtige verhouding tussen de drie staatsmachten, deugdelijke toegang tot het recht en aan respect voor de grondrechten zoals het discriminatieverbod, de vrijheid van meningsuiting en vrijheid van godsdienst. Als u van plan bent uw stem vooral te gunnen aan rechtstatelijke deugzaamheid, raadpleeg dan de rapportage van de gezaghebbende commissie die deze toetsing voor ons heeft uitgevoerd!

Voor mij ligt behalve dat rapport ook een overzicht van passages uit de verkiezingsprogramma's die op het domein van de rechtspleging betrekking hebben. Bij lezing bekruipt je de vraag of die programma's geschreven zijn als de consciëntieuze en uitputtende condensatie van wat op dit moment ideologisch binnen een partij leeft of dat het cynisch opportunistische marketing tools zijn. In dat laatste geval zijn beloven en weglaten sturende principes.

Het is jammer maar wel daaruit verklaarbaar dat soms een partij over een bepaald onderwerp een erg interessant standpunt inneemt en dat je daarover dan in

andere verkiezingsprogramma's tevergeefs naar een standpunt zoekt.

Zo mag tegenwoordig aan de ene kant het slachtoffer zich in warme kamerbrede ontferming koesteren maar zijn er aan de andere kant maar vier partijen die iets zeggen over constitutionele toetsing, waaronder niet VVD, CDA, PVV en PvdA. En dat terwijl de tweede lezing tot wijziging van de Grondwet stof staat te verzamelen op de parlementaire agenda (initiatief Halsema, weet u nog?). Uit dergelijke catalogi is het lastig winkelen.

Ik stel daarom de instelling voor van een Hoog College van de Kiesmatrix. Het HCKM moet in samenspraak met het Nederlandse electoraat een lijst van de belangrijkste 50 politieke items opstellen en uitzetten op een horizontale as. Daar voegt het HCKM nog 25 'kroonitems' aan toe die de kiezers misschien niet bedenken maar die wel wezenlijk zijn. De politieke partijen staan dan in de verticale as en moeten alle 75 hokjes volschrijven. Dat verfijnt ook de werking van de Kieswijzer en verwante tools, lijkt me. Als ik bijvoorbeeld vanwege de slachtofferparagraaf van de Christenunie overweeg op die partij te stemmen, kan ik tenminste even checken of het standpunt van die partij over constitutionele toetsing, of de griffierechten, mij daar toch vanaf zou moeten houden.

Ik wens u in het stemhokje veel wijsheid toe!

Correctie

In mijn commentaar in het nummer van 16 augustus 2012 is een hinderlijke fout geslopen. In de laatste alinea staat: 'onpartijdige en onafhankelijke advocaat.' Dat moet natuurlijk 'partijdige en onafhankelijke' zijn.

Nieuwe voorzitter NvvR Maria van de Schepop

Geen toeters en bellen

De rechtelijke macht staat onder druk, zegt de kersverse voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak Maria van de Schepop. Zaken komen vaker in het nieuws, worden steeds kritischer benaderd en tegelijk dreigen bezuinigingen: meer werk, met minder mensen.

Tekst: Olga van Ditzhuijzen

Tot nu toe viel haar nieuwe voorzitterstaak mee: het zomerreces kon Van de Schepop goed benutten om zo veel mogelijk mensen te leren kennen. Het beleid voor komend jaar is afhankelijk van de verkiezingsuitslag; maar dat de rechterlijke macht onder druk staat, is een feit. 'Dat dwingt ons om te kijken hoe we tot nu toe ons werk doen. De procedures die we nu gebruiken, ingesleten gewoontes. Kunnen die misschien simpeler, of slimmer?'

Van de Schepop wil daarin nauw samenwerken met advocaten, die volgens haar goed inzicht hebben in mogelijke verbeteringen. Een gesprek met de landelijk deken is dan ook aanstaande. 'Ik merk in mijn werk als strafrechter dat veel advocaten bereidwillig zijn om mee te denken.' Ze wijst ook op de totstandkoming van de ZSM-afdoening, waarbij politie, OM en partners als bijvoorbeeld Halt en de reclasering aan één tafel zitten om zaken als winkeldiefstallen of straatroof efficiënt af

CV Maria van de Schepop (1963)

- 1 juli 2012 Voorzitter van de NvR
- 1 maart 2012 Rechter en voorzitter straf bij de rechtbank in Den Haag
- 2009 Voorzitter commissie van toezicht voor penitentiaire inrichting 'De Koepel'
- 2000 Rechter bij de rechtbank Haarlem
- 1991 Adjunct cheffjurist afdeling bestuursrechtspraak van de RvS

Foto: Wiebe Kiestra

te handelen. 'Meteen de wijk in, in plaats van alles voor de rechter laten komen,' zo vat Van de Schepop samen.

Met de tijd mee

Rechters komen steeds meer als persoon in beeld bij diverse media en krijgen daarmee ook meer kritiek te verduren. Waar vroeger de anonieme toga voldeed als waarborg voor goede, onafhankelijke

rechtspraak, worden rechters en OvJ's nu vaak met naam en toenaam genoemd. Van de Schepop ziet dit niet direct als een punt van zorg. 'De toegenomen aandacht voor rechters is gewoon een feit. Het is een ontwikkeling die niet te stuiten is, daar moeten we vorm aan geven. En dat is ook goed. De rechtspraak moet ook mee met de tijd.' Hoe ver moet een rechter daarin meegaan? Discussies daarover duiken regelmatig op,

(advertentie)

Gedegen onderzoek of karaktermoord?

Grant Thornton Forensic & Investigation Services B.V. is ervaren specialist in forensic accounting en forensic IT. Wij maken hierbij gebruik van de kennis en expertise uit ruim 100 landen waar de leden van Grant Thornton International Ltd gevestigd zijn. Kijk op onze website www.gt.nl/fis.

Neem contact op met één van onze partners:

Peter Schimmel: T 020 - 547 57 57
 Mark Hoekstra: T 010 - 270 51 51
 E gtfis@gt.nl

Grant Thornton

An instinct for growth™

Column

Waarom u geen VVD stemt

Harry Veenendaal

aldus Van de Schepop, zeker ook binnen de vereniging. ‘We moeten daar zelf een visie op vormen, als magistraten, en er dus veel met elkaar over spreken.’

Hoewel er al druk wordt geëxperimenteerd met camera’s in de rechtszaal, zoals in NRCV televisieserie *De Rechtbank*, kan het nog verder. Moet er bijvoorbeeld een 24-uurskanaal komen waarin rechtszaken te zien zijn? Van de Schepop is niet pertinent tegen: ‘Bijna alle zittingen zijn nu ook openbaar, dus dat is het punt niet. De Rechtbank Utrecht is vrij actief aan het experimenteren in het toelaten van camera’s in de rechtszaal. Het zijn zaken waarover binnen de rechtspraak veel wordt nagedacht.’

‘Blijf weg uit het rechterlijk domein’

En dan zijn er nog de niet aflatende politieke proefballonnetjes: minimumstraffen, hogere straffen, straffen voor jongeren verdubbelen – zomaar een greep uit de plannen van politici. ‘Dat volgen wij scherp. Waar we maar kunnen willen we benadrukken: “blijf weg uit het rechterlijk domein.” Het is geen kwestie van landjepik, maar waarborgen dat de kwaliteit van rechtspraak intact blijft.’

Hoe zichtbaar de rechters mogen zijn in mediagenieke strafzaken, zo stil lijkt hun reactie op politieke plannen. ‘We zijn wel degelijk aanwezig: bijvoorbeeld door te adviseren in zulke wetsontwerpen,’ zegt Van de Schepop. Ze wijst erop dat de kracht van de NVvR is dat er veel contact is met de achterban. ‘Dat gaat dan misschien niet gepaard met veel toeters en bellen. We zijn daar vast een te beschaafde beroepsgroep voor. We willen aan de juiste tafels aanschuiven voor discussie en advies, effectief communiceren, in plaats van alleen hard te roepen.’

De NVvR werd opgericht in 1923 en is de beroepsvereniging en vakbond van officieren van justitie en rechters. Circa 75 procent van alle magistraten is lid. Ook advocaten kunnen, als zij rechter- of raadsheer-plaatsvervanger zijn, lid worden van de vereniging.

Zachtjes huilend las ik het verkiezingsprogramma van de VVD. Zoals u genoegzaam bekend is, staat de advocatuur onder druk door allerlei toezichtsmaatregelen. Van een liberale partij mag je een protagonist verwachten van een volstrekt onafhankelijke advocatuur. Of op z’n minst begrip dat het aanpakken van enkele rotte appels niet ten nadele van het hele beroepsgroep mag werken. Gedreven door de jacht op het angsthazerige electoraat realiseert de VVD zich niet langer dat de scheidlijn tussen harde preventie en repressie verrassend dun is.

Om te beginnen is de tekst van het verkiezingsprogramma inconsistent. De pagina’s zijn gelardeerd met bekende mantra’s als ‘minder overheid’ en ‘tegen paternalistisch overheidstoezicht.’ De feitelijke uitwerking is tegengesteld. De VVD wil talloze nieuwe toezichthouders voor de advocatuur, woningcorporaties, financiële sector en, dit is een onalledaagse, een Europese toezichthouder die controleert of Europese wetten nutteloos zijn of niet. Wie verzint dit?

Als het aan de VVD ligt wordt verjaringstermijnen *en masse* verlengd. Kinderporno moet terecht ‘met wortel tak worden uitgerooid.’ Maar evengoed moet ‘mediation’ in het strafprocesrecht vaker worden gestimuleerd. De retoriek voor ‘keiharde’ maatregelen vindt haar pendant in de zalvende – zorgwekkende – inspanningsverplichting als het gaat om de rechtspraak. De VVD ‘zet zich blijvend in’ voor een onafhankelijke, toegankelijke en efficiënte rechtspraak. Gekozen rechters worden niet uitgesloten.

De VVD schetst een sinister juridisch landschap dat wordt geregeerd door nerveuze bangigheid. De herziening ten nadele bij – ten onrechte – vrijspraak wordt ingevoerd. Dit geldt bij valse verklaringen,

vals bewijs, verbeterde forensische onderzoekstechnieken en nieuw bewijs. De VVD kiest voor de lijn dat in beginsel beter een onschuldige gedetineerd kan zijn dan tien schuldigen op de straat. Ik geloof precies het omgekeerde.

De privatiseringsdrang krijgt een nieuwe impuls door de mogelijkheid voor particulier initiatief om gevangnissen te exploiteren. Noodweer en noodweereces worden uitgebreid waarmee een inbreker *de facto* vogelvrij wordt verklaard. Aangevers mogen ook tijdens het proces anoniem blijven. Minimumstraffen worden generiek ingevoerd. Niet alleen voor moord, verkrachting en straatroof. Geweld tegen een overheidsambtenaar wordt altijd bestraft met een gevangenisstraf.

Het aantal Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA’s), een soort ordedienst, wordt uitgebreid. Zij krijgen vergaande bevoegdheden in termen van het dragen van pepperspray, handboeien en het verbaliseren van u en mij. Bovendien worden politietaken uitbesteedt aan particuliere beveiligingsbedrijven. Alles om dat de politie dan aan het ‘echte politiewerk’ toekomt.

Ik vrees dat de middelen die de VVD inzet voor een veiliger samenleving erger zijn dan de kwaal. Een door agressieve particuliere beveiligers en/of BOA’s gedomineerd straatbeeld, gesteund door repressief rechtssysteem is vele malen erger dan een sudderend angstgevoel. Het is curieus dat een eminent advocaat als Benk Korthals zijn naam onder zo’n reactionair, oudmodisch verkiezingsprogramma plaatst. Maar goed. U vraagt of de SP een alternatief is? Ik verwijs kortheidshalve naar de definitie van ‘witteboordencriminaliteit’ in het verkiezingsprogramma: ‘vorm van criminaliteit gepleegd door mensen met een hoge sociale status, zoals advocaten’. Nee dus. Ik wens u wijsheid op 12 september 2012.

Soedanese mensenrechtenadvocaat in Kampala

Terugkeer te gevaarlijk, nieuw conflict broeit

De Soedanese mensenrechtenadvocaat Abdelrahman El Gasim werd verdacht van spionage, samenzwering tegen de staat en het vervalsen van rapporten om het bewind van president Omar Al Bashir voor het Internationale Strafhof te brengen. Hij werd vrijgesproken en ontvluchtte het land. 'Volgende keer hangen ze me op.'

Tekst: Tatiana Scheltema

Het begon met hinderlijk volgen door een rode Mitsubishi pickup truck zonder nummerplaten. Zijn telefoon werd afgeluisterd en hij ontving dreigtelefoontjes. 'Ze zeiden of niks, of dingen als "je bent bijna dood." Abdelrahman El Gasim deed aangifte maar kreeg alleen te horen dat hij maar beter kon oppassen.

Op 30 oktober 2010 werd hij met zeven journalisten van het Darfurianse radiostation Dabanga opgepakt door de Soedanese Nationale Inlichtingendienst (NISS) en drie dagen lang gemarteld.

'Ze sloegen ons met stokken, bedreigden ons met pistolen. En ze blinddoekten ons, lieten ons een heel eind lopen en zeiden: "nu gaan we je begraven."'

Mensenrechtenactivist El Gasim is in Soedan zeer bekend vanwege zijn werk voor slachtoffers van de genocide in Darfur; daarnaast onderhoudt hij goede contacten met internationale organisaties. 'Na drie dagen kwam er een campagne op gang: de Amerikaanse en Franse Ministeries van Buitenlandse Zaken en zelfs de Veiligheidsraad protesteerden tegen onze behandeling. Toen hield het martelen op.'

Toch bracht El Gasim de volgende zes maanden in volle beperkingen door,

zonder bijstand van een advocaat. 'We werden aan handen en voeten geketend, omdat we zware criminelen zouden zijn. Op de misdrijven waarvan we werden beschuldigd staat levenslange gevangenisstraf of de doodstraf.'

El Gasim was net teruggekeerd van een conferentie van de VN Mensenrechtenraad in Genève over mensenrechtenschendingen in zijn land.

Maar tijdens zijn rechtszaak bleek de verdenking van samenzwering tegen de staat al veel eerder te zijn ontstaan. In 2008 bracht El Gasim een bezoek aan het Internationale Strafhof in Den Haag. Kort daarna vaardigde toenmalig hoofdanklager Moreno Ocampo een internationaal arrestatiebevel uit tegen president Omar Al Bashir.

El Gasim zou rapporten en bewijsmateriaal hebben gefabriceerd die tot de vervolging leidde, wat hij ontkent: 'We zijn eenvoudige mensenrechtenadvocaten en geven rechtshulp aan slachtoffers van mensenrechtenschendingen. Meer niet.'

Inmiddels verblijft El Gasim in de Oegandese hoofdstad Kampala. Van daaruit opereren verschillende Soedanese verzetsgroepen - een publiek geheim. 'Ze doen soms invallen en komen dan snel terug. De spanning in Soedan loopt op: in het leefgebied van de Nuba's in het Noorden en ook het conflict in het Zuiden is nog niet voorbij. Zolang Bashir aanblijft, is een nieuwe oorlog heel goed mogelijk.'

Ik ben 9

en verwacht een pensioen dat ik kan opzeggen wanneer ik wil

Ontdek Het Nieuwe Pensioen van De Goudse

*Duidelijk. Flexibel.
En voor alle bedrijven vanaf 1 medewerker*

De Goudse biedt oplossingen voor elke ondernemersleeftijd.

Je wilt niet aan een pensioencontract vastzitten. De Goudse begrijpt dat en introduceert daarom Het Nieuwe Pensioen. Dat is een collectief pensioen voor alle bedrijven vanaf 1 medewerker. Met een contract dat altijd opgezegd kan worden, zonder kosten. Kijk op www.hetnieuwepensioen.nl of vraag het je verzekeringsadviseur.

De Goudse helpt ondernemers verder.

de Goudse

Agenda

Seminar Longstay: voor altijd?

Onder leiding van dagvoorzitter Ybo Buruma wordt ingegaan op de ontwikkeling van de longstay en een algemene schets van de huidige stand van zaken. Het seminar, dat georganiseerd wordt ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de Landelijke Adviescommissie Plaatsing Longstay Forensische Zorg, duurt van 09.30 uur tot 17.00 uur en vindt plaats in het NH Hotel, Jaarbeursplein 24 in Utrecht. Deelname is gratis.

Seminar Women in Law

Het seminar *Women in Law* voor vrouwelijke bedrijfsjuristen vindt voor de tweede keer plaats, waarbij presentaties worden verzorgd door Elies Lemkes (directeur ZLTO, voorheen directievoorzitter Brainport Development, nummer 1 in de Frits Top 50 van Eindhovense Topvrouwen) en Monique van de Griendt (directeur van trainings- en adviesbureau Dialogue). Het semi-

nar begint om 15.30 uur en wordt rond 17.00 uur afgesloten met een borrel. Locatie: atrium van de Kennedytoren aan het Kennedyplein in Eindhoven.

Licht verstandelijk gehandicapte en criminaliteit

Tijdens het congres staat het thema de (Dis)Balans Rechtsbescherming en Jeugdbescherming centraal. Want is er een relatie tussen handicap en criminaliteit? Wat zijn kenmerken van deze jongeren? Hoe worden deze jongeren (in het strafrecht) benaderd? Hoe kan hulpverlening licht verstandelijk gehandicapten jongeren het beste ondersteunen? Het congres vindt plaats op dinsdag 11 september in het congrescentrum Regardz Nieuwe Buitensociëteit in Zwolle.

Honderd jaar professor Sanders

Als drijvende kracht achter de oprichting van de Erasmus School of

Law wordt jurist Piet Sanders ter gelegenheid van zijn 100ste verjaardag in het zonnetje gezet. Op 21 september wordt hij 100 en ter gelegenheid daarvan vindt op donderdag 20 september een bijeenkomst plaats over zijn belangrijkste wapenfeiten. Met bijdragen van journalist en programmamaker Ad van Liempt, professor Vino Timmerman, Advocaat-Generaal Hoge Raad der Nederlanden. De bijeenkomst op Woudestein begint om 15.30 uur met de inloop; vanaf 18.30 kan er informeel geborrel worden.

Studiemiddag Psychologie en recht

Het Platform Psychiatrie en Recht organiseert de studiemiddag *Cultuur, Identiteit, Professie*. Deze drie facetten worden verbonden met de psychiatrie, vooral ook waar zij het recht raakt. De eigen plek als individu, burger en professional is toenemend in allerlei wetgeving ondergebracht. Denk bijvoorbeeld aan het Europees Verdrag voor de

Rechten van de Mens, maar ook aan uitgebreide regelgeving binnen de medische professie. Deze studiemiddag vindt plaats op 27 september van 13.30 tot 18.30 uur in de Opstandingskerk in Wolfheze. Kosten: 30 euro.

Film en Recht

Van 14 tot en met 23 september vindt het Filmfestival by the Sea plaats met als belangrijk uitgangspunt film en recht. Een commissie bestaande uit o.a. Winnie Sorgdrager, Jan Loorbach en Leo Hannevijk stelde een canon samen met de 25 beste films op het gebied van recht en rechtspraak. Ook is er een programma waarin films over (schendingen van) mensenrechten centraal staat. Naast het filmprogramma wordt er ook een juridisch cursusprogramma aangeboden. De cursussen vinden plaats in de Roosevelt Academy en de Burgerzaal in Middelburg en deels in Vlissingen. Alle filmvertoningen zijn in CineCity Vlissingen. Meer info: www.filmbythesea.nl.

(advertentie)

WEL DE KWALITEIT, NIET DE REISTIJD

Law **AT
WEB**

Juridische interactieve
webinars vanaf de werkplek!

€ 66,00
per PO-punt
(excl. btw)

Ga voor het programma naar www.lawatweb.nl

KNB
Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Op de bres voor het **imago**

Bart van Tongeren (1963) is vanaf 1 september lid van de Algemene Raad. Zijn portefeuille omvat onder meer financiën en communicatie. En in die hoedanigheid gaat hij ook over het *Advocatenblad*.

Tekst: Olga van Ditzhuijzen

Altijd een beetje gek, je eigen baas interviewen. ‘Ho, ho,’ corrigeert Van Tongeren (Schipper Noordam in Rotterdam) meteen. ‘Het *Advocatenblad* heeft een onafhankelijke redactie.’ En zo is het maar net. Wel wil het kersverse AR-lid graag de rol en functie van het blad onderzoeken. Het moet geen veredelde *quote* worden maar ook geen droog juridisch vakblad. Het moet voorlichtend zijn. En misschien moet er wel een enquête komen wat advocaten willen lezen, oppert Van Tongeren.

Maar genoeg over ons. Want Van Tongerens nieuwe functie behelst meer. Zo is hij gedreven het imago van de advocaat te verbeteren. ‘Daar maak ik me al jaren druk over. De meeste mensen hebben nog steeds het beeld dat advocaten peperduur zijn. De paar advocaten die op de voorgrond treden, bepalen grotendeels dat beeld terwijl de grote laag zich het vuur uit de sloffen loopt. Weinig mensen beseffen dat de drijfveer van de meeste advocaten is om mensen van hun probleem af te helpen en dat ze dat als grootste beloning zien.’

Scheve schaats melden

Hoe wil hij dat negatieve beeld bijsturen? ‘Ik denk dat we met de Orde al een paar jaar geleden de goede weg zijn ingeslagen door ook “proactief” te reageren op kwesties in de media. Als een advocaat een scheve schaats rijdt, maken we daar bijvoorbeeld zelf melding van. Ook is de Orde steeds alerter om commentaar te geven op politieke plannen.’ Toch is het bepalen van eenduidig beleid ten aanzien van het imago van de advocaat lastig. Van Tongeren wijst nog maar eens op de diversiteit van de advocatuur: van ide-

Foto: Marcel Vogel

‘Een raadsman is meer dan een deskundige in het recht. Ook als het probleem niet valt op te lossen, moet de advocaat duidelijk maken dat de kwestie in elk geval in goede handen is.’

Daarnaast wijst Van Tongeren op de tweeledige taak die de Orde zich heeft gesteld om behalve de belangen van de advocatuur ook die van rechtzoekenden te behartigen. Soms gaat dat samen, zoals in de discussie over openheid van witwassen versus de geheimhoudingsplicht. Maar in sommige gevallen staan die belangen haaks op elkaar: denk bijvoorbeeld aan de verhoging van de competentiegrens waardoor men zonder advocaat mag procederen. Fijn voor de rechtszoekende, maar tegelijkertijd ook een soort broodroof. Volgens Van Tongeren moet de Orde in dergelijke gevallen de belangen van de rechtszoekende laten prevaleren boven een eventueel ‘eigen’ belang.

Liefde voor de Snoek

Ook spannend: Van Tongeren krijgt, net als alle andere AR-leden, mediatraining, hoewel hij al een beetje televisie-ervaring heeft. In 2007 nam hij deel aan het KRO-programma *De Reünie*, waarin hij ontulde een passie te hebben voor Citroëns – om precies te zijn het type Snoek, waarvan hij er twee bezit. En over imago gesproken: de jarenlange trouw aan Citroën liep bijna schade op toen Van Tongeren op een dag naar de showroom van de Volvo-dealer reed. Net op tijd bedacht hij zich. ‘Ik ben al advocaat, ben voorzitter van een hockeyclub, draag een beige regenjas en dan ook nog een Volvo rijden met eventueel een hondenrek achterin – dat zijn net iets te veel clichés bij elkaar. Dus ik bleef bij mijn oude Citroën. Je moet ergens in afwijken.’

eel gedreven éénpitters tot partners van *global players* en alles daartussenin. Maar toch: ‘Het klassieke beeld van de advocaat in zijn deftige kamer die wacht tot de telefoon gaat, is achterhaald. Advocaten moeten steeds vaker actief op zoek naar cliënten. Ook omdat er veel concurrentie is bij gekomen, bijvoorbeeld door andersoortige juridische dienstverlening en mediation.’

Nu is het zaak de toegevoegde waarde van een echte advocaat te benadrukken, aldus Van Tongeren. Niet iemand die slechts hoge facturen stuurt, maar een raadsman die zich inzet snel en adequaat onzekerheid bij zijn cliënt weg te nemen.

EEN UITVAART REGELEN IN EEN FINANCIËEL LASTIGE SITUATIE

Het is voor niemand nodig om zich in de schulden te steken voor een uitvaart! Dat kan anders met Uitvaart Compact.

Juist voor mensen die bij leven hebben aangegeven geen behoefte te hebben aan alle extra's bij een uitvaart. Of als er geen of weinig familie of kennissen zijn. Ook komt het voor dat mensen de kosten voor een complete uitvaart niet kunnen betalen. Voor al deze mensen is er Uitvaart Compact. Een wezenlijk andere uitvaartvorm, met alle zorg en kwaliteit. Kortom een stijlvol afscheid.

Uitvaart Compact is geheel via internet, **uitvaartcompact.nl**, of telefonisch via 0800 5080 direct te regelen. Vooraf regelen is ook mogelijk. Uitvaart Compact kent drie vormen van dienstverlening voor een vaste, zeer lage prijs:

- **Compact Basis**
€ 1200 crematie / € 1300 begrafenis
- **Compact Essentie**
€ 1900 crematie / € 2000 begrafenis
- **Compact Compleet**
€ 3000 crematie / € 3100 begrafenis

UITVAART COMPACT, VASTE LAGE PRIJS, GEEN VERRASSINGEN ACHTERAF

PC Hooft *Uitvaart Compact*
GOEDKOOPSTE UITVAART ONLINE

Kijk hoe Uitvaart Compact werkt

*Draagkrachtberekening,
co-ouderschap,
vermogensopstelling en
de berekening van
het besteedbaar inkomen
na scheiding. Alles ineen,
klik, klik, klaar.*

Alimentatierekenen is ècht makkelijker met Split-Online!

Veel advocaten hebben Split-Online omarmd als hún pakket. Ze willen nooit meer iets anders! Probeer nu zelf het meest gebruiksvriendelijke

en uitgebreide alimentatieberekenprogramma. U kunt Split-Online.nl nu gratis testen. Ga snel naar www.split-online.nl en registreer u vandaag!

Split-Online.nl: ook voor praktijkgerichte en voordelige (PE)opleidingen!

Split Online is een uitgave van XS2Knowledge B.V. Voor meer informatie kijkt u op de website: www.split-online.nl. Ook kunt u bellen naar 088 - 61 61 261 of stuur een e-mail naar: sales@split-online.nl.

SPLIT
SCHEIDINGSPLANNING
INFORMATIETOOL

Hoe goed voelt u zich als advocaat?

De Stichting Jonge Balie Nederland (SJBN), sinds 1976 de belangenbehartiger van jonge advocaten, wil middels de SJBN-enquête het welbevinden van haar doelgroep monitoren. Met deze enquête, die dit jaar voor het eerst wordt gehouden, hoopt de SJBN relevante ontwikkelingen te signaleren die de jonge beroepsgroep aangaan. Advocaten die die tot zeven jaar beëdigd zijn, ontvangen in week 37 per e-mail een uitnodiging voor de enquête. Aan bod komt onder meer tevredenheid met werksfeer, werktijden, opleiding en begeleiding. Gegevens blijven anoniem en zijn niet te herleiden naar de respondent. De SJBN roept iedereen die de uitnodiging ontvangt zijn of haar gevoel te laten spreken en de enquête in te vullen. Wordt vervolgd!

Jonge Balie Congres 2012

Op 1 en 2 november vind het jaarlijkse Jonge Balie Congres plaats, hét evenement voor de jonge advocaat. Gekozen is voor het brede internationale thema *Onbegrensde mogelijkheden: de internationale dimensie in de dagelijkse juridische praktijk*. Aandacht wordt besteed aan een praktische toepassing in elke praktijk van internationaal en Europees recht, maar ook aan praktische vaardigheden zoals het overbruggen van culturele verschillen bij onderhandelingen en het leggen van een buitenland beslag. Wat moet de jonge advocaat weten en waar moet hij op letten?

Bij het congres hoort uiteraard een toplocatie: het AFAS Circustheater in Scheveningen. Na het spetterende eindfeest kan overnacht worden in het Kurhaus of één van de andere hotels aan de boulevard van Scheveningen.

Golfballen opgelet

Ook dit jaar wordt er weer een advocatengolftoernooi georganiseerd ter gelegenheid van het Jaarcongres van de Orde. Dit evenement op de Amsterdamse Golf Club vindt plaats op 27 september, de dag voor het Jaarcongres in Amsterdam. Advocaten met een geldig GVB kunnen die dag deelnemen aan een stableford wedstrijd, maar voor de niet-ervaren golfers wordt een uitgebreide clinic georganiseerd. Voor de mensen die hieraan meedoen: op het programma staat leren putten, chippen en de swing. Deze les wordt afgesloten met een wedstrijd.

Deelname kost 60 euro per persoon, waarvan er 10 euro wordt gedoneerd aan de Stichting Advocaten voor Advocaten, de onafhankelijke stichting die streeft naar een vrije en onafhankelijke beroepsuitoefening van de advocatuur. De organisatie van het golftoernooi staat los van de organisatie van het Jaarcongres en geïnteresseerden dienen zich hiervoor dus apart aan te melden.

(advertentie)

Marktleider sinds 1992

Examen voor het diploma als advocaat in Duitsland

Eignungsprüfung als Rechtsanwalt in Deutschland

De 21^e voorbereidende cursus voor het afleggen van het examen begint maart 2013 in Frankfurt

Info: www.drgrannemann.de

SHIODA ADVOCATEN

ervaren advocaat gezocht

Shioda Advocaten zoekt op korte termijn een ervaren advocaat, die met een eigen praktijk wil toetreden tot het kantoor op basis van kostenbijdrage.

Het kantoor beschikt over alle faciliteiten.

www.shioda.nl

Reacties met uw CV kunt u richten aan:

mr. D.W.J. Leijds

's-Gravelandseweg 57

1217 EH Hilversum

per e-mail: dwjleijds@shioda.nl

Voor vragen kunt u contact opnemen met:

mr. D.W.J. Leijds

035 - 6218999

CURSUS JAARREKENINGLEZEN

Voor de toets van vrijdag 11 oktober 2012:

6 bijeenkomsten (19u30-22u00), start di. 11 september 2012

Reeds langer dan 10 jaar de cursus om deze toets te halen!

Kring van Leidse Repetitoren

www.repetitoren.nl

Voor deelname en informatie:

Telefoon (071) 5147335

beroepsopleiding@repetitoren.nl

TOGA
atelier
Schout

Kwaliteit met oog voor detail

www.toga-atelierschout.nl
info@toga-atelierschout.nl

Industrieweg 51
3044 AS Rotterdam
Tel.: 010 245 07 66
di t/m vr 9:00 - 17:30

Juridisch Frans Lessen & Lezingen

Voorafgaand aan elke sessie bieden wij een cursus Juridisch Frans aan. (180Euro /drie sessies x 4 uur)

Erkend door de Raad voor Rechtsbijstand, Bureau Wbtv

**INSTITUT
FRANÇAIS**
PAYS-BAS - MAISON DESCARTES

Voor meer informatie over de thema's:
www.institutfrancais.nl
020 531 95 33

III L W III A
Litjens & Wools Advocaten

Litjens & Wools Advocaten is een klein advocatenkantoor te Elst, Gelderland, dat zich richt op het MKB en particulieren.

Wij zoeken een gevorderde advocaat-stagiair, dan wel een advocaat, op basis van kostendeling, voor de personen- en familierechtpraktijk, aan te vullen met een strafrecht- en bestuursrechtpraktijk.

Wij hechten aan kwalitatief hoogstaand werk, maar evenzeer aan onderling loyale en prettige verhoudingen.

Reacties aan:
Litjens & Wools Advocaten
Nieuwe Aamsestraat 88a
6662 NK Elst
info@litjenswools.nl

Nadere info: Wim Litjens, tel. 0481-365252

MOSZKOWICZ
ADVOCATEN

Ons kantoor in **Maastricht** zoekt een **advocaat-medewerker/gevorderde advocaat-stagiaire** voor de algemene civiele praktijk.

Schriftelijke reacties voorzien van een cv gaarne binnen 14 dagen richten aan:

Moszkowicz Advocaten
t.a.v. mr. Max Moszkowicz
Wilhelminasingel 100
6221 BL Maastricht
mm@moszkowicz.nl
www.moszkowicz.nl

Grootjans Advocaten is een ondernemend en ambitieus kantoor in het centrum van Doetinchem. Onze werkwijze kenmerkt zich door een cliëntgerichte benadering in informele sfeer. Deskundigheid, kwaliteit en snelle dienstverlening staan voor onze advocaten voorop. Een professioneel secretariaat ondersteunt hen daarbij. In onze praktijk is een vacature ontstaan voor een:

advocaat medewerker (m/v)

Bij voorkeur zijn wij op zoek naar een collega met o.a. ervaring in de civiele en/of strafrechtpraktijk, die in de toekomst een maatschap ambieert en zich daarvoor wil inzetten.

Voor informatie kan contact opgenomen worden met mr. J. Zeegers. Sollicitaties ontvangen wij graag uiterlijk 18 september a.s.:

Grootjans Advocaten
T.a.v. mr. J. Zeegers
Postbus 586, 7000 AN Doetinchem
T. 0314 - 34 24 40
E. zeegers@grootjansadvocaten.nl
I. www.grootjansadvocaten.nl

Regering negeert negatief advies toezichtwet

Advies RvS is ‘maar een advies’

Ondanks het negatieve advies van de Raad van State, diende het kabinet in juli het wetsvoorstel voor de hervorming van het toezicht in bij de Tweede Kamer. Welk gewicht heeft een advies van de Raad van State eigenlijk?

Tekst: Lex van Almelo

De Raad van State zei eind mei in zijn advies over het wetsvoorstel dat de noodzaak van de toezichthervorming niet met feiten is onderbouwd. In feite raadde de Raad van State de indiening van het wetsvoorstel af. Het kabinet volgde het advies niet op en stuurde het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer. Dat roept vragen op over de betekenis van een advies van de Raad van State.

Weinig boodschap

Volgens honorair hoogleraar Wetgeving en wetgevingskwaliteit en voormalig V&J-ambtenaar Gert-Jan Veerman kan de wetgever een wetgevingsadvies zonder meer negeren. ‘Het is tenslotte maar een advies.’ Welk gewicht de wetgevingsadviezen in de schaal leggen, kan Veerman niet in zijn algemeenheid zeggen. Maar hij wijst op een onderzoek van de juridisch hoogleraren Philip Eijlander en Wim Voermans. ‘Daaruit blijkt bijvoorbeeld dat wetsvoorstellen die het gevolg zijn van een regeerakkoord nogal resistent zijn tegen kritische adviezen. Als het zo uitkomt heeft de Tweede Kamer daar een boodschap aan, maar doorslaggevend zal het advies niet zo snel zijn.’

Hoogleraar staatsrecht Paul Bovend’ert is het daarmee eens en voegt eraan toe: ‘Het komt regelmatig voor dat de regering een advies van de Raad van State negeert. Zeker het huidige kabinet-Rutte laat zich relatief vaak weinig gelegen liggen aan die adviezen.’

Volgens Bovend’ert is wetgeving die voortvloeit uit het regeerakkoord ‘heilig’. Omdat in het regeerakkoord niets

staat over het toezicht op de advocatuur, hebben de Tweede en Eerste Kamer meer politieke ruimte om dit wetsvoorstel te veranderen c.q. af te wijzen.

Onafhankelijk toezicht

Bijzonder hoogleraar Toezicht Heinrich Winter vindt onafhankelijk en extern toezicht op ‘het functioneren van een vertrouwensgoed min of meer vanzelfsprekend’. Het belang van de advocatuur in de rechtsstaat vereist volgens Winter dat de staatssecretaris zich afvraagt of het huidige stelsel van tuchtrecht voldoende zelfreinigend vermogen heeft. In 2010 voerde Winter in opdracht van de Orde een onderzoek uit. ‘Daaruit bleek dat er veel te verbeteren is aan de relatie tussen advocaten en cliënten. Een aanvullende, zo u wilt systeemrol, voor het publiek toezicht zou in dat licht bezien niet vreemd zijn.’

Bovend’ert: ‘Als de onafhankelijke uitvoering van het toezicht gewaarborgd is, vind ik het geen obstakel dat de leden van het College van Toezicht worden benoemd door de regering.’

Volgens Jan Loorbach zijn de onafhankelijkheid en de kwaliteit van het toezicht meer gebaat bij een stelseltoezicht-houder binnen de Orde, zoals Docters van Leeuwen heeft voorgesteld. ‘Die rapporteert objectief over het toezicht door dekenen, omdat hij geen verantwoording hoeft af te leggen. En hij kan zo nodig de vervanging van een deken uitlokken. Het College van Toezicht vormt echter een extra managementlaag van mensen die door de overheid worden benoemd, geen verstand hebben van advocatuur, maar dekenen wel kunnen instrueren.’

Loorbach vindt het jammer dat cliënten volgens het wetsvoorstel direct een klacht kunnen indienen bij de tuchtrechter. Daardoor mist de deken de gelegenheid om een oplossing te zoeken. ‘En daar heeft de cliënt vaak meer aan dan een uitspraak van de tuchtrechter.’

Noodzaak

In het rapport *Nader rapport inzake de tweede nota van wijziging bij het voorstel van wet tot aanpassing van de Advocatenwet c.a.* lichtte staatssecretaris Teeven eind juli de noodzaak van het wetsvoorstel voor de hervorming van het toezicht toe. Daarbij haalde hij het rapport van de door de Orde ingeschakelde interim-rapporteur Rein Jan Hoekstra aan.

Loorbach betreurt het dat de toezichtplannen naar de Tweede Kamer zijn gestuurd, ondanks de inspanningen van de Orde voor de professionalisering. ‘De dekenen hebben nu zelf een landelijke organisatie en groeien toe naar proactief toezicht. Omdat er straks dankzij de gerechtelijke herindeling nog maar elf arrondissementen en elf dekenen zijn, worden de dekenaten grootschaliger, waardoor zij beter kunnen worden gestructureerd. Als Algemene Raad zijn wij met de dekenen en het College van Afgevaardigden in overleg over versterking van het toezicht op de financiële integriteit van advocaten. Wij zouden een centrale pool van vier á vijf in toezicht gespecialiseerde accountants kunnen vormen die dekenen bij dat toezicht kunnen ondersteunen.’

‘De tijden dat
advocaten ervan
uit konden gaan
de notabelen van
het dorp te zijn,
zijn echt voorbij’

‘Advocaat is iets wat je wilt zijn, niet een baan die je hebt’

Ethische beslissingen onderbouwen en verantwoorden, daar hebben advocaten nog onvoldoende aandacht voor, zegt advocaat en hoogleraar Britta Böhler. ‘*Public responsibility* is belangrijk voor je legitimiteit.’

Tekst: Hedy Jak

Strafrechtadvocaat, voormalig GroenLinks-senator, auteur van een detectivetrilogie en sinds kort hoogleraar Advocatuur aan de Universiteit van Amsterdam: de van oorsprong Duitse Britta Böhler beweegt zich op de meest uiteenlopende vlakken binnen het recht. Ondanks die veelzijdigheid lijkt er een leitmotiv te zijn, namelijk het vertellen van een verhaal, in de vorm van een pleidooi, een boek, onderzoek of hoorcollege. En wat ze daarin wil overbrengen, ‘het klinkt heel gewichtig, maar dat is rechtvaardigheidsgevoel’, daar leent haar nieuwe leerstoel zich uitstekend voor.

Blindstaren op regels

De komende vijf jaar richt Böhler haar onderzoek op de kernwaarden, zoals onafhankelijkheid en vertrouwelijkheid van de beroepsgroep, die zij als verbindende factor ziet. Want, zo stelt zij, het maken van individuele afwegingen over uiteenlopende beslissingen, is iets wat alle advocaten met elkaar gemeen hebben, hoe divers hun vak ook is. ‘In de dagelijkse praktijk is er zelden een zaak waarbij slechts één oplossing mogelijk is, veel vaker moet je een afweging maken, zegt Böhler zittend aan haar bureau in haar werkkamer bij de Oudemanhuispoort. ‘Zo’n afweging is niet een kwestie van buikgevoel of nattevingerwerk, maar die maak je binnen de context van de rechtsstaat en de professionele beroepsethiek en die moet je kunnen beargumenteren.’

Ze erkent het subjectieve element dat hieraan vastzit, maar stelt dat dit juist de kern van het beroep raakt. ‘Als een cliënt

een bepaald verweer wil voeren dat niet sterk is, kan advocaat A het toch doen en advocaat B niet. Belangrijk is dan dat ze allebei kunnen uitleggen hoe ze tot die beslissing zijn gekomen. Welke aspecten ze hebben meegewogen en waarom ze het één zwaarder laten wegen dan het ander. Dat is de essentie van advocaat zijn. Je moet daar aandacht voor hebben en dat dreigt in de vergetelheid te raken. In de maatschappij zijn wij gefocust geraakt op regels. Dat is makkelijker, als er een regel is dat je een verweer niet mag voeren, dan doe je het niet, klaar. Maar het idee “regels zijn regels” is een heel vernauwend beeld van hoe een rechtsstaat moet functioneren en dat baart mij zorgen. Wij zuchten continu over de regeldruk, maar tegelijkertijd is onze oplossing als het ergens niet goed werkt om er een paar regels bovenop te zetten. Ik vind het blindstaren op regels geen deugdelijke weg. Advocaten moeten zich er bewust van zijn dat het nemen van beslissingen meer inhoudt dan het nakomen van een concrete regel.’

Mediastandpunt bepalen

Tijdens haar onderzoek wil Böhler vooral opzoek gaan naar de achterliggende betekenis van de beroepsethiek van advocaten. ‘Ik ben erg van de deugdethische kant: advocaat is iets wat je wilt zijn en niet zozeer een baan die je hebt. Die beroepsethiek is het uitgangspunt voor mijn onderzoek, want wat voor eigenschappen en privileges zitten vast aan bijvoorbeeld de onafhankelijkheid van advocaten? En hoe geef je daar een zinvolle invulling aan?’

Door de hectiek van alledag hebben advocaten soms te weinig aandacht voor

dit beroepsethische aspect, vindt Böhler. Dergelijke dilemma’s kennen vaak meerdere oplossingen en elke advocaat zal met een ander antwoord komen. Het is met name de verantwoording die volgens haar een grote rol zou moeten spelen. ‘De tijden dat advocaten ervan uit konden gaan de notabelen van het dorp te zijn met het vanzelfsprekende gezag zijn écht voorbij. *Public responsibility* is belangrijk voor je legitimiteit. Dat houdt in dat je beslissingen moet kunnen uitleggen, zowel aan je eigen cliënt als aan het publiek. Ik vind het storend dat daar geen, of te weinig besef van is. Zeker in grote mediazaken heb je als advocaat de verplichting dingen uit te leggen, omdat je te maken hebt met de maatschappij als geheel. Ik ben er zeker geen voorstander van om als advocaat continu in de media te verschijnen: er is maar één reden om dat te doen en dat is als het in het belang is van je cliënt en het ook echt iets bijdraagt. Maar we leven niet meer in de twintigste eeuw, je kunt niet doen alsof er geen pers is. Als advocaat moet je je standpunt en positie bepalen ten opzichte van de media. Ik vind het in elk geval verkeerd als advocaten doen alsof het er niet is. Dan ben je niet goed bezig.’

Zelf omschrijft Böhler haar persbeleid in de advocatuur als restrictief. Dat ze onlangs met een interview in het Nederlandse modetijdschrift *Vogue* stond, staat daar volgens haar niet haaks op. ‘Ik kijk er vrij ontspannen tegenaan. Op dit moment stop ik veel van mijn tijd in het schrijverschap en daar kon ik over vertellen.’

Beïnvloeding voorkomen

Toch ziet Böhler in het publieke debat

wel degelijk een rol voor zichzelf weggelegd, mits het de advocatuur raakt. En 12 september laat ze van zich horen, als zij haar oratie uitspreekt over de toezichtdiscussie die nu speelt. Een onderwerp dat zij zo belangrijk vindt dat zij zich hiervoor actief wil inzetten. 'De voorgenomen wetgeving deugt niet, het tast de onafhankelijkheid en vertrouwelijkheid aan van de advocatuur. De constatering dat onderdelen van het toezicht als uniformiteit en transparantie beter moeten worden geregeld, erkent iedereen. Maar de wetgeving die er nu ligt, is niet het juiste antwoord.'

Cliënten moeten erop kunnen vertrouwen dat een advocaat hun belangen behartigt, maar Böhler constateert dat dat in het gedrang komt door de mogelijke komst van een College van Toezicht. 'Advocaten besteden een groot deel van hun werkzaamheden aan het procederen tegen de overheid: niet alleen als partij in het stafrecht, ook in asiel- en vreemdelingenrechtzaken, bij het aanvragen van een bouwvergunning en in tal van bestuurszaken. Het mag niet zo zijn dat de burger twijfelt over de onafhankelijkheid van zijn of haar advocaat doordat

'Ik wil enthousiast worden over dingen en dan raak ik vanzelf gedreven'

een College van Toezicht, benoemd door de overheid waartegen wordt geprocedeerd, diezelfde advocaat controleert. Ik zeg niet dat het de bedoeling is van de overheid om op die manier de advocaat te beïnvloeden, maar die schijn moet te allen tijde worden voorkomen. Bovendien kan het college materiaal opvragen waarbij de advocaat zich niet kan beroepen op zijn geheimhouding. Daar worden cliënten niet mee gediend en dat moet je gewoon niet willen.'

In gesprek met studenten

'Toen Floris Bannier ermee ophield dacht ik: dit is een perfecte plek voor mij,' zegt Böhler zittend aan haar bureau in haar werkkamer bij de Oudemanhuispoort. 'De leerstoel Advocatuur heeft

alles te maken met mijn vakgebied, maar vanuit een wetenschappelijk perspectief. De verschillende componenten van de functie, zoals onderwijs geven en de ruimte voor onderzoek, vind ik ontzettend interessant.'

Böhler gaat het vak Juridische Togaberoepen geven dat naast theorie ook een praktische basis aan rechtenstudenten moet bieden. Voor de nieuwe hoogleraar betekent dat twee uur per week een hoorcollege geven en kleinere werkgroepen begeleiden. 'Ik hou van onderwijs waarin ik kan praten met studenten over een bepaalde casus. Zelf leer ik heel veel als ik met mensen discussieer, dat merk ik ook op kantoor. Als ik met een juridisch dilemma zit en niet weet hoe ik verder moet, dan helpt het mij over allerlei problemen heen als ik met iemand kan praten. Helaas is het vak nog niet verplicht. Het is een mooie kans inzicht te krijgen over de rol van togaberoepen in de rechtsstaat.'

Brede kijk op de wereld

De algemeen gehoorde klacht dat een universitair afgestudeerde rechtenstudent niet altijd voldoet aan de eisen die

een professioneel advocatenkantoor stelt, mag volgens Böhler 'geen reden zijn de universiteit als een voortuintje van de stagiairopleiding te laten fungeren. Dat is verkeerd, er is een brede theoretische basis nodig, maar ik zie wel dat de opleiding neigt naar te veel verschooling. De *efficiency*-gedachte, nu ook met de langstudeerboete, dat alles in heel krappe tijd moet worden gedaan, ik denk dat je daardoor geen betere juristen opleidt. Voor togaberoepen moet je een maatschappelijk inzicht hebben. Mijn stellige overtuiging is dat een bredere kijk op de wereld – ook wat opleiding betreft – zeer nuttig is. Studenten hebben, als ze tenminste geen boete willen betalen, nauwelijks nog de kans om de tijd te nemen voor dingen, na te denken of een boek te lezen dat geen verplichte tentamenliteratuur is. Ik vind dat erg jammer. Je kweekt zo sober opgeleide juristen met een heel sterke *efficiency*-doelstelling. Dat is niet kwaliteitsbevorderend voor de juristen die dat oplevert en komt niet ten goede aan de kwaliteit van de rechtspleging.'

Links label

'Mensen beschrijven mij, zonder dat ze een compliment willen geven, als gedreven. Dat hoor en lees ik vaak terug en dat klopt ook wel, denk ik. Ik wil enthousiast worden over dingen en dan raak ik vanzelf gedreven. Natuurlijk zijn er men-

sen die mij helemaal niet moeten hebben en die mij op een verkeerde manier bevolgen vinden, maar dat vind ik niet erg. Dat hoort erbij als je je mengt in het publieke debat. Ik zou mij wel verzetten als mensen zeggen, "Zij is een slechte advocaat" of: "Zij is dom." Dat is feitelijk onjuist en ik zou het vervelend vinden om te horen.'

Dat het zo vaak over haar uiterlijk gaat, in de media wordt ze wel eens 'Sissy' genoemd, daar haalt ze haar schouders over op. 'Ik vind dat gewoon saai. Maar het is nu eenmaal zo en ik vind het energieverspilling mij daar over op te winden of door worden opgeslokt.' Lachend: 'Een man zou het alleen niet gebeuren, wil ik nog even zeggen als oude feministe. Wat ik denk dat tussen aanhalingstekens "het probleem" is, is dat mijn uitstraling en kleding niet passen bij het label links-gedreven. Het plaatje past niet. Sommige mensen vinden dat vervelend, andere opmerkelijk. Dat begrijp ik tot op zekere hoogte, maar ik ben nu meer dan twintig jaar bezig en zo langzamerhand zouden ze er gewend aan moeten zijn.'

Volledig terugkeren naar de advocatuur sluit Böhler niet uit. 'Het voelt ook niet alsof ik uit de advocatuur ben gestapt. Ik sta nog ingeschreven en ben verbonden aan mijn kantoor waar ik adviseer en

mij bezighoud met het management. De zaken die ik interessant vind, vergen veel tijd en inzet en dat kan ik nu niet waarmaken. Het is geen keuze tegen de advocatuur, het is een keuze voor de cliënt.'

De komende vijf jaar richt Böhler haar pijlen op het hoogleraarschap en het schrijven van boeken. En wanneer de verhalen uit haar werkende leven voor even zijn verteld, trekt Böhler zich terug in haar Amsterdamse appartement. 'Lui op de bank is soms ook heel goed hoor. In van die oude kleren die eigenlijk niet meer kunnen en dan iets op televisie kijken wat eigenlijk ook niet kan, heerlijk. En dan nog een vette hap erbij; een frikadel, frietjes en mayo, dan kan er helemaal niets meer misgaan.'

CV Britta Böhler

Geboren: 17 juli 1960, Freiburg, Duitsland.

Studie: Rechten aan de Albert-Ludwig-Universität in Freiburg

Specialisatie: Strafrecht

Carrière:

- 2012 Bijzonder hoogleraar Advocatuur aan de Universiteit van Amsterdam.
- 2007-2011 Eerste Kamerlid voor GroenLinks
- 1995 Partner bij Böhler Advocaten in Amsterdam
- 1991-1994 Advocaat bij Loeff Claeyns Verbeke, Amsterdam

In september komt het eerste deel met de titel *Heldhaftig* uit van de detectivetrilogie die Böhler samen schrijft met auteur Rodney Bolt.

Top of flop?

De Amsterdamse 'Top 600 van meest overlastgevende criminele jongeren' bestaat inmiddels ruim een jaar. Politici en beleidsmakers prijzen dit beleidsinstrument aan als het nieuwe wondermiddel tegen overlastgevende jongeren. In hoeverre is dat terecht?

Tekst: Eline Groenendaal¹ en Anke van de Venn²

Op 1 mei 2011 ging de Top 600 officieel van start. Het gaat om een beleidsinstrument van de gemeente Amsterdam. Op de lijst staan de 600 jongeren die verantwoordelijk zouden zijn voor de meeste overlastgevende criminaliteit in Amsterdam. Het doel is criminaliteit en overlast te verminderen. Binnen twee jaar na de start moeten alle 600 namen op de lijst door de 'wasstraat' gehaald zijn en dient achter nagenoeg elke naam een concreet resultaat vermeld te worden.³

Volgens de beleidsmakers komen op basis van de criteria (zie kader) de 600 jongeren naar voren die de meeste overlastgevende criminaliteit in Amsterdam veroorzaken. Maar is dat zo? De criteria zijn zo ruim dat zich de vraag opdringt hoe er in de praktijk geselecteerd wordt en door wie. Zijn het de 600 jongeren die het meest besproken worden in de overleggroepen? Of de jongeren die door de buurtregisseurs worden genoemd als 'de Top'? En wat is eigenlijk een 'jongere' in de zin van de Top 600? Op die vragen is in de beleidstukken geen antwoord te vinden.

Opvallende afspraken

Het Regionaal Veiligheidsplan omschrijft het te voeren beleid als volgt: 'De Top 600 wordt gestoeld op drie pijlers waarin de generale preventieve werking van

'Komt een Top 600-jongere in beeld als verdachte dan wordt hij onmiddellijk aangehouden'

het strafrecht nadrukkelijk wordt gecombineerd met de (na)zorg en preventieve maatregelen ter voorkoming van instroom van onderop.⁴ Criminelen⁵ moeten snel en adequaat worden gepakt en bestraft en 'aankomende criminelen' worden benaderd en moeten weer op het rechte pad worden gebracht. Dit beleid rust op de pijlers: lik-op-stuk-beleid; intensieve zorg ter voorkoming van recidive; en beperking van instroom van 12-minners en broertjes.

Van elke Top 600-jongere wordt een basisdossier aangelegd. Bij de Top 600 zijn ruim dertig organisaties betrokken; politie, OM, de gemeente, allerlei Amsterdamse zorginstellingen en reclasseringsinstellingen, maar ook DJI en de Belastingdienst.⁶ Dat betekent dat er strafrechtelijke gegevens in het basisdossier zitten, maar ook data omtrent persoonlijke omstandigheden zoals eventuele verslavingen, de gezinssituatie, werkverleden of uitkeringen, opleiding en zelfs vriendschappen.

Tussen de betrokken instanties zijn afspraken gemaakt over de aanpak van de jongeren. Enkele opvallende afspraken zijn: het 'verstoren' door de politie in de leefomgeving van de Top 600-jongeren; de Dienst Persoons en Geo Informatie geeft informatie over eventuele verhuizingen, uitschrijvingen en aanvragen van paspoorten⁶; Bureau Leerplicht Plus verschaft informatie over de schoolloopbaan van de Top 600-jongeren en hun broertjes en zusjes; de dienst stadstoezicht houdt persoonsgebonden toezicht op scholen, in wijken en in winkelgebieden⁷; de Belastingdienst verschaft informatie over het vermogen, inkomen en de werksituatie van de Top 600 jongeren⁸.

Hoe werkt het in de praktijk?

De beleidsplannen betekenen in concreto dat de Top 600-jongens, en hun broertjes, continu in de gaten worden gehouden. De eerste stap was alle Top 600-jongeren een brief te zenden namens de burgemeester waarin werd gesteld dat ze veel overlast veroorzaakten en dat dit niet acceptabel was. Aangekondigd werd dat ze gevolgd zouden gaan worden door organisaties als de politie, het OM, de Belastingdienst en zorginstellingen.

Komt een Top 600-jongere in beeld als verdachte dan wordt hij onmiddellijk aangehouden. Sterker nog: als men op zoek is naar een verdachte van bijvoorbeeld een

1 Advocaat bij Dekens & Groenendaal strafrechtadvocaten in Amsterdam.

2 Gerechtssecretaris bij de Rechtbank Amsterdam.

3 Het Regionaal College, de Amsterdamse driehoek en het college van B&W Amsterdam, 'Top 600 aanpak', 11 juli 2011, p. 1. Gemeente Amsterdam, Bestuursdienst, Directie Openbare Orde en Veiligheid, Strategisch Team, 'Kwartalmonitor Top 600, 31 oktober 2011, p. 2.

4 Het Regionaal College Amsterdam-Amstelland, 'Regionaal Veiligheidsplan 2011, regio Amsterdam-Amstelland', 9 mei 2011, p. 6.

5 Zie voor een volledige lijst Gemeente Amsterdam Bestuursdienst, Directie Openbare Orde en Veiligheid en Directie Communicatie, 'Met zorg aangepakt!', november 2011.

6 Redactie Top600, 'De keten van de Top 600', 24 augustus 2011, www.amsterdam.nl; Bestuursdienst, Directie Openbare Orde en Veiligheid en Directie Communicatie, 'Met zorg aangepakt!' november 2011, *Link Design*, p. 6, 19 en 20.

7 Redactie Top-600, 'De keten van de Top 600', 24 augustus 2011, www.amsterdam.nl.

8 Gemeente Amsterdam Bestuursdienst, Directie Openbare Orde en Veiligheid en Directie Communicatie, 'Met zorg aangepakt!', november 2011, *Link Design*, p. 35.

Foto: Herman Wolters / HH

Criteria Top 600

De Top 600 bestaat uit twee groepen jongeren, waarvan groep 1 verreweg de grootste is. Die groep betreft:

- jongeren die in de afgelopen vijf jaar drie keer of meer aangehouden zijn geweest voor een (poging) overval, straatroof, woninginbraak, zware mishandeling, moord, doodslag, of openlijke geweldpleging;
- én verdachte zijn geweest van een misdrijf in de afgelopen twee jaar;
- én ook minimaal één keer zijn voorgeleid aan de rechter-commissaris.

Groep 2 betreft:

- jongeren die in de afgelopen vijf jaar één- of tweemaal aangehouden verdachte zijn geweest voor een (poging) overval, straatroof, woninginbraak, zware mishandeling, moord, doodslag of openlijke geweldpleging;
- én aangehouden verdachte zijn geweest van een misdrijf in de afgelopen twee jaar;
- én die:
 - óf minimaal één keer zijn voorgeleid aan de rechter-commissaris in die vijf jaar én 22 of meer keer zijn aangehouden voor een misdrijf;
 - óf minimaal één keer zijn voorgeleid aan de rechter-commissaris in die vijf jaar én 38 of meer registraties van aandachtsvestiging op hun naam hebben staan én minimaal twee keer zijn aangehouden voor misdrijf in totaal in die vijf jaar;
 - óf drie keer of meer zijn voorgeleid aan de rechter-commissaris in die vijf jaar.*

* E.E. van der Laan, brief d.d. 2 december 2011 'verzoek verwijderen uit Top 600 lijst', aan N. Swart, bijlage: selectie groslijst Top 600.

'Plaatsing op de lijst kan aangevochten worden via de bestuursrechtelijke weg'

straatroof of inbraak zal eerst gedacht worden aan de jongens van deze lijst. Eenmaal aangehouden wordt een Top 600-jongere standaard voorgeleid. De officier van justitie zet in op een zo lang mogelijke voorlopige hechtenis. Het parket zorgt dat de zaak met prioriteit wordt aangebracht.⁹ Van de snelrecht- en supersnelrechtzittingen, zoals de rechtbank deze faciliteert, kan gebruik worden gemaakt voor een snelle berechting. In geval van hoger beroep gaat vanuit de rechtbank een seintje naar het gerechtshof dat er een 'Top 600'-zaak aan komt en een tijdige behandeling gewenst is.¹⁰ Daarnaast wordt aan-

dacht aan de zorg-pijler besteed. Geprobeerd wordt de jongeren aan een baan of opleiding te helpen. Eventueel krijgen ze een behandeling of traject aangeboden.

Plaatsing op de lijst kan aangevochten worden via de bestuursrechtelijke weg. Daarvoor moet eerst een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht worden uitgelokt. Een brief aan de burgemeester dus, met het verzoek de jongere van de lijst te verwijderen. Als de burgemeester weigert: doorprocederen. Ons zijn wel zaken bekend waarin een dergelijke brief is geschreven of bezwaar is gemaakt, maar tot een procedure voor de rechtbank is het tot nu toe nog niet gekomen.

Stelselmatig observeren

De successen van de Top 600 zijn uitgebreid beschreven, maar welke instanties toegang hadden tot welke informatie, wat daarover was afgesproken en of de beleidsmakers stil hadden gestaan bij privacy aangelegenheden, dat was niet bekend. Zo kon het gebeuren dat een advocaat de burgemeester verzocht haar cliënt van de Top 600-lijst te verwijderen en van de

⁹ Gemeente Amsterdam Bestuursdienst, Directie Openbare Orde en Veiligheid en Directie Communicatie, 'Met zorg aangepakt!', november 2011, *Link Design*, p. 7, 10; Een veilig Amsterdam, 'Lik op Stuk aanpak van de criminele doelgroep', 11 juli 2011, www.eenveiligamsterdam.nl.

¹⁰ Het Regionaal College, de Amsterdamse driehoek en het college van B&W Amsterdam, 'Top 600 aanpak', 11 juli 2011, p. 2; *Amsterdams Stadsblad*,

J. Vogels, Van der Laan wil best getergd worden, 28 december 2011; Blauw – Opsporing, Veelplegers: Zeshonderd veelplegers op een hitlijst, 7 januari 2012, p. 4.

burgemeester het verrassende antwoord kreeg dat die jongen heel gemakkelijk van de lijst kon, 'namelijk door zich te gedragen'.¹¹ En daar moest de advocaat het mee doen.

De Top 600-aanpak was opzichzelfstaand beleid, maar is inmiddels gedeeltelijk overgebracht naar de Veiligheidshuizen. Dossiers van Top 600-jongeren worden door de parketsecretaris die verbonden is aan het Veiligheidshuis daar ingebracht en in regie gehouden. Daadwerkelijke implementatie van het Top 600-beleid in de Veiligheidshuizen zal naar verwachting pas in het derde kwartaal van 2012 plaatsvinden.¹²

De instanties die bij de Top 600 betrokken zijn, hebben inmiddels ook onderkend dat de wens zo veel mogelijk informatie te delen strijdig is met diverse privacybepalingen. Omdat ook vanuit het College bescherming persoonsgegevens een kritisch rapport kwam over de informatie-uitwisseling binnen Veiligheidshuizen is de gemeente Amsterdam begonnen met het opstellen van een privacyconvenant.¹³ Omdat dit convenant nog niet van kracht is en nog veel onduidelijk is over de informatie-uitwisseling ten aanzien van de Top 600 en de grenzen daarvan, is het interessant de toepasselijke privacyregels eens te bekijken.

De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) verbiedt de verwerking van gevoelige persoonsgegevens ingevolge art. 16. Duidelijk is dat de Wbp eist dat passende waarborgen worden gecreëerd ter bescherming van de privacy. Op dit

‘Advocaten moeten het beleid kritisch blijven volgen en zo mogelijk een procedure aanspannen wegens privacy-schending’

moment wordt, zolang de Top 600 nog niet volledig is geïntegreerd in de Veiligheidshuizen en het privacyconvenant niet van kracht is, niet voldaan aan de eisen die de Wpb stelt.

Op het verstrekken van strafrechtelijke gegevens als een veroordeling en de hoogte van de straf is tevens de Wet Justitiële en strafvorderlijke gegevens van toepassing. In die wet is –kort gezegd– bepaald dat gegevens betreffende veroordelingen in principe alleen worden verstrekt aan rechterlijke ambtenaren en officieren van justitie. Gegevens omtrent veroordelingen mogen niet worden opgenomen in het basisdossier van de Top 600 en niet worden gedeeld met andere instanties.

Naast het uitwisselen van gegevens kan ook het inhoudelijke beleid strijdig zijn met privacywetgeving. Stelselmatig observeren is aan regels gebonden; cameratoezicht ook; of het binnentreden in iemands woning. De beleidsmakers proberen daarom zo veel mogelijk gedaan te krijgen in het kader van vrijwilligheid. Maar dat heeft zijn grenzen. Als je, vanuit een vooropgezet beleidsmatig plan, voortdurend wordt aangesproken, brieven ont-

vangt, in de gaten wordt gehouden en wordt opgepakt, alleen maar omdat je op een bepaalde lijst staat, kan op een gegeven moment wel degelijk sprake zijn van schending van het recht op privacy zoals onder andere neergelegd in art. 8 EVRM. Dat zal van geval tot geval beoordeeld moeten worden.

Blijf kritisch

Duidelijk is dat rondom de Top-600 privacykwesties spelen, waarover inmiddels wel is nagedacht, maar waarvoor nog geen duidelijke en voor eenieder toegankelijke regels zijn opgesteld. Die regels dienen er zo spoedig mogelijk te komen en te worden gepubliceerd, juist omdat ook veelvuldig en met verve in de media het enorme succes van het Top 600-beleid wordt verkondigd (recent nog burgemeester Van der Laan in het *Advocatenblad* 10/11); en dat het mogelijk zelfs landelijk wordt ingevoerd. Op dit punt hebben de beleidsmakers tot nu toe echt iets laten liggen.

Hopelijk geeft het privacyconvenant meer duidelijkheid. Advocaten raden wij aan het beleid kritisch te blijven volgen en zo mogelijk bezwaar te maken tegen plaatsing op de lijst of een procedure aan te spannen wegens schending van de privacy.

Daarnaast is het van belang dat iedereen, ook de beleidsmakers en uitvoerders zelf, kritisch blijven ten aanzien van de mate waarin in het leven van de jongeren wordt binnengedrongen. Het ‘aanpakken’ en in de gaten houden van de jongere mag niet zo ver gaan dat zijn recht op een privéleven stelselmatig wordt geschonden.

Dat beleid wordt gemaakt om overlast tegen te gaan en jongeren op het rechte pad te krijgen is mooi, maar privacy is een hoog goed dat niet lichtvaardig opzij moet worden gezet.

11 *Volkskrant*, ‘Veelpleger niet blij met naam in Top 600’, 19 november 2011.

12 Veiligheidshuis Amsterdam-Amstelland, jaarplan 2012.

13 Veiligheidshuis Amsterdam-Amstelland, jaarplan 2012.

De confrère als lijdend voorwerp

Hoe is het om voor collega's op te treden? En hoe gedraagt de advocaat zich als cliënt? 'Als advocaten emotioneel worden, schieten ze snel in het defensief.'

Tekst: Trudeke Sillevis Smitt

'Tijdens de voorbereiding van een zaak weten advocaten beter dan anderen wat er aan de hand is. Maar als er emoties om de hoek komen kijken, smelt die deskundigheid als sneeuw voor de zon.' Dat zegt de Utrechtse advocaat en voormalig deken Barent ten Doesschate (CMS Derks Star Busmann). Hij treedt regelmatig op voor collega's en andere vrijberoepsbeoefenaren. 'In maatschappijgeschieden bijvoorbeeld kunnen advocaten tijdens de gesprekken met de wederpartij opeens hoofd- en bijzaken niet meer scheiden. Dan strijdt men over de vraag wie een paar boeken uit de bibliotheek mag hebben, terwijl het er natuurlijk om gaat hoe de klanten worden verdeeld, hoe men afrekenen en of er wel of geen concurrentiebeding komt. Advocaten zijn dan zeker niet minder emotioneel dan dokters of accountants.' Ook in tuchtzaken kunnen advocaten coaching gebruiken, zegt Ten Doesschate. 'Ik bereid advocaten erop voor dat ze veel meer onder de indruk zullen zijn dan ze verwachten. Ze voelen zich aangetast in hun eer en deskundigheid en de hele setting doet denken aan een meervoudige strafkamer. Er wordt tijdens een tuchtzitting veel aan gedaan om te zorgen dat de klager zich serieus genomen voelt.'

Defensief

En als advocaten emotioneel worden, schieten ze snel in het defensief, vertelt advocaat en voormalig deken Rob Geene van Dommerholt Advocaten uit Assen. Hij was één van de gemachtigden in de Groningse toevoegingfraudezaak rond kantoor Tiebout. 'Advocaten zijn niet geprogrammeerd om de rol van cliënt te accepteren en een ander vertrouwen te geven. Als er iets is misgegaan, hebben ze de neiging dat onprettige gevoel van

'Het gedragsrecht vraagt van advocaten niet dat ze perfect zijn'

falen af te dekken met dominant gedrag. Daadkrachtig en gedecideerd optreden, daar voelt een advocaat zich bij thuis. Je verspeelt als advocaat van een advocaat snel het vertrouwen als je begrip toont voor het standpunt van de wederpartij of confraterneel overleg voert. Een begrijpelijke reactie, maar het betekent dat je als advocaat van een advocaat zeer behoedzaam moet opereren. Het mooiste moment is als de advocaat-client inziet dat hij ook onderdeel van het probleem is, dat hij net als de wederpartij niet perfect is.'

Die hang naar perfectie kan volgens Geene ook advocaten die als tuchtrechter fungeren soms parten spelen. 'Het gedragsrecht vraagt van advocaten niet dat ze perfect zijn maar dat ze hun werk zo goed mogelijk doen. Maar in hun vraagstelling lijken de tuchtrechters het gedrag van de verweerder soms wel langs de lat van de perfectie te leggen. Om daar doorheen te breken, moet je kritisch durven zijn en veel energie steken in het terugbrengen van de menselijke maat, al vindt men dat niet altijd leuk.'

Realiteitsbesef

Hoe hard je tegen een klacht van leer trekt, hangt vooral af van de inhoud, vindt Lian Mannheims van het Amsterdamse strafrechtkantoor De Roos & Pen. Ze trad onder andere op voor haar kantorgenoot Niels van der Laan, toen die een klacht van de hoofdofficier van justitie aan zijn broek kreeg. Hij had gebeld

met de moeder van een cliënt die in alle beperkingen zat. Het Hof van Discipline verklaarde de klacht uiteindelijk gegrond zonder oplegging van een maatregel. 'Niels had indertijd met mij overlegd of hij dat telefoontje mocht plegen. Ik was vroeger zijn patroon en in die tijd ook portfeuillehouder strafrecht in de Amsterdamse Raad van Toezicht. Volgens mij kon het omdat hij alleen vroeg om telefoonnummers van twee neven die over de zaak van de cliënt zouden kunnen verklaren. Als zo'n principiële zaak voor de tuchtrechter komt, moet je alles eruithalen. Maar als je echt iets fout hebt gedaan, is het dom om tegen de klippen op je standpunt te verdedigen. Dat heeft niets met onderdanigheid te maken, maar met realiteitsbesef.'

Zat Mannheims niet te dicht op de zaak om voor haar kantorgenoot op te treden? 'Ik vond dat ik het kon en ook moest kunnen. Toch was het een aparte ervaring om er zo dichtbij te staan: het is heel vervelend als zo'n jonge advocaat voor het hekje moet komen, je kent de goede intenties en ik voelde me natuurlijk zwaar medeverantwoordelijk. Maar omdat het om een principiële zaak ging, kon ik het wel met veel vuur bepleiten.'

Doorratelen

En had haar kantorgenoot Niels van der Laan er geen moeite mee de zaak aan Mannheims over te laten? Zij had hem tenslotte een kant op gestuurd die hem duur was komen te staan. 'Je hebt iemand nodig die je helpt je emoties te kanaliseren en aan Lian heb ik nooit getwijfeld. Ik was en ben er ook van overtuigd dat we principieel gelijk hadden. Maar het is wel verschrikkelijk moeilijk om het aan een ander over te laten, dat past niet bij een advocaat. Door deze ervaring snap ik het nu veel beter als een cliënt maar doorratelt tijdens een zit-

ting, je wilt van alles zeggen. Dat een hoofd-officier, toch niet de minste, feitelijk zegt dat je het helemaal fout hebt gedaan terwijl je je werk zo goed en integer mogelijk wilt doen, dat kwetst enorm. Ik kreeg bovendien geen steun van de deken – integendeel, die nam de klacht over. Ik begreep niet dat de officier niet eerst even contact met mij opnam, het escaleerde heel snel. Al ben ik daar wellicht ook zelf debet aan geweest. Achteraf denk ik: had ik in die beginfase maar de telefoon gepakt om met die officier te overleggen. Daar had bijvoorbeeld uit kunnen komen dat je de zaak als een principekwesitie, in het belang van de rechtsvorming, aan de tuchtrechter voorlegt. Nu was het toch: wij willen jou op de vingers tikken. Dat is emotioneel veel zwaarder.’

Straatvechter

Hilde Bos-Hagens van Advocatenkantoor Bos in Noordwijkerhout tilt minder zwaar aan het oordeel van de tuchtrechter. Ze is een straatvechter, zegt ze zelf, en trad onder andere op voor Ruud Skala uit Haren, die onlangs van het tableau werd geschrapt. Ten onrechte, vindt Bos. ‘Hij was een creatieve advocaat, maar niet geliefd bij vakgenoten. Hij deed ook wel tuchtzittingen zelf en dan werd hij boos. Dat was niet handig.’ Straatvechter of niet: ook Bos weet dat blind het gevecht aangaan niet verstandig is. ‘Als je zaken met een gesprek kunt oplossen, is dat natuurlijk veel beter. Dan hoeft het vaak helemaal niet tot een klacht te komen. In de gevallen dat het wel tot een klacht komt, zoek ik naar de laag die daaronder zit. Ik heb zelf een keer een klacht tegen me gehad van een ex-cliënt, die duidelijk afkomstig was van zijn nieu-

‘Als je zaken met een gesprek kunt oplossen, is dat natuurlijk veel beter’

we advocaat. Die advocaat was over iets heel anders boos op mij. Hij erkende later ook dat hij nog een appeltje met me te schillen had, dat het *payback time* was. De tuchtrechter heeft mij toen licht om de oren gezwabberd: ik kreeg een waarschuwing omdat ik niet kon bewijzen dat ik mijn cliënt had verteld dat hij in verband met de boedelscheiding een hypothek op zijn huis moest regelen. Dat had ik herhaaldelijk tegen hem gezegd, maar niet schriftelijk vastgelegd. Van die zaak heb ik geleerd dat je alles moet bevestigen. En dat je rekening moet houden met de insteek die de partij aan de andere kant heeft.’

Een klacht is naar, maar het kan natuurlijk nog erger. Lian Mannheims: ‘Ik sta ook advocaten bij in strafzaken. Advocaten, die als verdachten zijn aangemerkt in kwesties die direct met hun beroepsuitoefening te maken hebben. Over de inhoud van die zaken kan ik niets zeggen – als ze traceerbaar zijn, kunnen ze hun praktijk nu al wel sluiten. Maar wat ik wel wil zeggen, is dat ik het idee heb dat dit soort gevallen toeneemt. Het lijkt of men advocaten sneller aanpakt en er ook meer doorzoekingen zijn bij advocaten de laatste jaren. Daar maak ik me zorgen over, het past in de hele trend bij de overheid om het toezicht op de advocatuur dichter naar zich toe te trekken.’

(advertentie)

CATHY?

Solicitor in NL, recently on sabbatical.
Was in Beijing in July studying Chinese.
Polyglot, bibliophile, historiophile.
Met in Bookworm bookstore.
Please contact Stephenwolf.

Hoe voorkom je een klacht? En als het toch zo ver komt, hoe ga je er mee om? Zes tips van Barenten Doesschate

1 Ken en volg zo veel mogelijk de Gedragsregels, maar staar je er niet blind op. De norm waar het om draait is art. 46 Advocatenwet: een advocaat moet zich als een behoorlijk advocaat gedragen. De Gedragsregels vertellen wat daaronder in de balie wordt verstaan, maar soms mag of moet je ervan afwijken. Klassiek voorbeeld: je moet je beroepsgeheim schenden als er anders vreselijke dingen dreigen te gebeuren.

2 Vraag zo nodig advies aan de deken – maar realiseer je dat hij niet heilig is. De tuchtrechter maakt een eigen afweging. Het kan zijn dat de deken je afraadt om confraternale correspondentie over te leggen, maar dat je het toch zou moeten doen omdat je anders je cliënt dupeert.

3 Stel je zowel in de voorfase bij de deken als tijdens de procedure bij de tuchtrechter zakelijk op. Moddergooien helpt nooit.

4 Als er een klacht bij de deken ligt, pas dan op dat je niet te veel op zijn stoel gaat zitten. Roep bijvoorbeeld niet meteen dat de klager met zijn civiele claim naar de gewone rechter moet. Als de deken dat vervolgens bevestigt, kan de klager al snel denken dat de deken de advocaat napraat.

5 Maak er binnen kantoor beleid van dat mensen er nooit alleen voorstaan. Niet alleen vanwege de emoties, maar ook in verband met de beroepsaansprakelijkheid: bij een klacht ligt vaak ook een claim op de loer en assuradeuren zijn allergisch voor advocaten die solo in hun eigen zaak opereren.

6 Komt het tot een zitting bij de tuchtrechter, neem dan een advocaat mee. Een kantoorgenoot, of als die er te dicht op zit, een derde.

Extra

VERKIEZINGSBIJLAGE

Steekproef onder advocaten: wat wordt er gestemd straks?

Verkiezingsprogramma's doorgelicht op rechtsstatelijkheid

Juridische partijpunten onder de loep

VVD en D66 favoriet

Wat stemt de balie bij de aankomende Tweede Kamerverkiezingen? Het *Advocatenblad* polste achthonderd advocaten. Als ik minister van Justitie was... 'bleef ik rustig weerstand bieden aan schijnoplossingen zoals zwaardere of minimumstraffen.'

Tekst: Sabine Droogleever Fortuyn en Hedy Jak

Mijn profiel, zelfstandig ondernemer met inkomen ver boven modaal, past het best bij het politieke gedachtegoed van de VVD' en 'Liberaal partij met oog voor onderwijs, milieu en *human rights*', aldus twee advocaten die hun politieke voorkeur onderbouwen.

Voorafgaand aan de Tweede Kamerverkiezingen, peilde het *Advocatenblad* in augustus het stemgedrag van advocaten in heel Nederland. Ruim achthonderd advocaten deden mee aan de steekproef.

Ruim 38 procent van de advocaten gaat op de VVD stemmen. De partij van Alexander Pechtold volgt op de tweede plaats met 28,8 procent.

Van de ondervraagden was 80 procent advocaat en 20 procent advocaatstagiaire. Driekwart van de ondervraagden is voornamelijk actief in het civielrecht. De helft van de deelnemers is afkomstig van een klein- of middelgroot kantoor (2-5 advocaten of 6-20 advocaten). De meeste stemmen kwamen uit de arrondissementen Amsterdam (24 procent), Den Haag (13,1 procent) en Utrecht (10,2 procent).

Opstelten geschikt, Helder ongeschikt

In de enquête werd gevraagd wie de

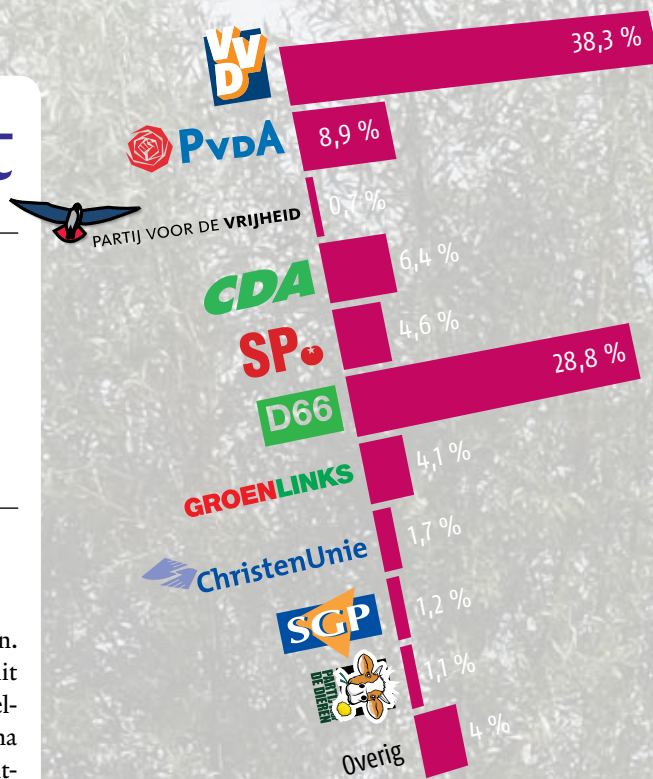
beste minister van Justitie zou zijn. Hierbij konden advocaten kiezen uit Ivo Opstelten, Job Cohen, Lilian Helder, Jan de Wit, Sybrand van Haersma Buma of een zelf in te vullen antwoord. Opstelten kreeg met ruim 30 procent de meeste stemmen. Ernst Hirsch Ballin werd veruit het meest genoemd door de advocaten die een eigen antwoord invulden.

Dezelfde antwoordmogelijkheden kregen advocaten op de vraag wie beslist geen minister van Justitie moet worden. Met ruim 24 procent werd PVV'er Helder het minst geschikt bevonden. In de open-antwoordcategorie kwam voormalig staatssecretaris Fred Teeven als meest ongeschikte kandidaat uit de bus.

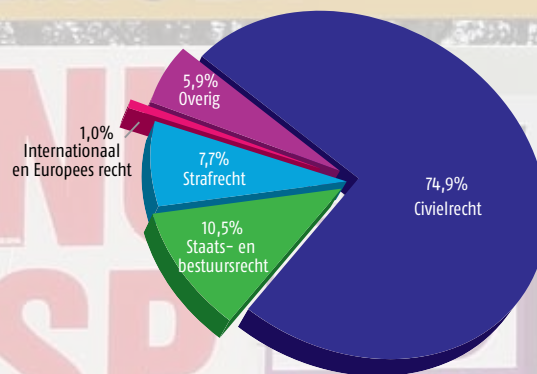
Griffierechten en Veiligheid

Op de vraag wat advocaten zouden doen als ze op de stoel van minister van Justitie zouden zitten, antwoordde het overgrote deel dat ze de griffierechten niet zouden verhogen. Daarnaast willen veel advocaten de 'zinloze' term Veiligheid uit de naam van het ministerie schrappen. Inzetten op preventie en bestrijding van geweldsdelicten werd ook veel genoemd. Het hervormen van de gefinancierde rechtshulp stond daarnaast boven aan veel prioriteitenlijsten.

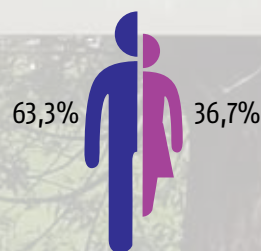
Op welke partij gaat u stemmen?

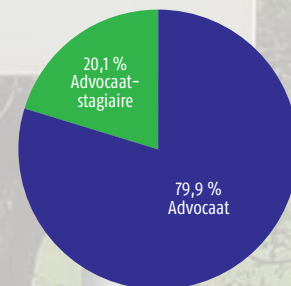
Op welk rechtsgebied bent u voornamelijk actief?

Wat is uw geslacht?

U bent:

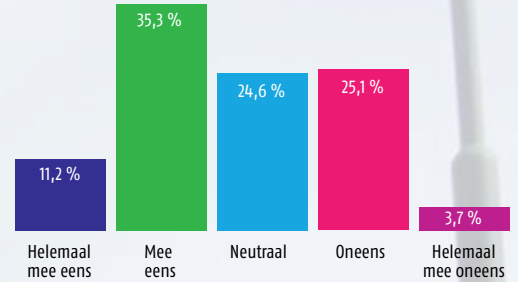

Als ik minister van Justitie was...

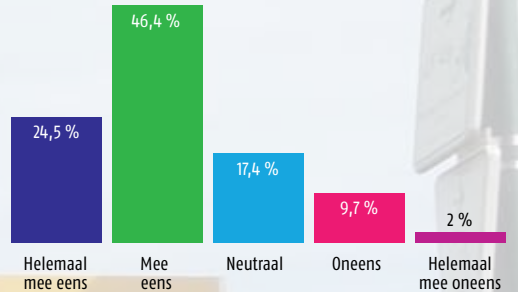
Top 5 Origineelste antwoorden

- ... 'kwam er meer blauw op straat, maar dan wel blauw met een bite.'
- ... 'bleef ik rustig weerstand bieden aan schijnoplossingen zoals zwaardere of minimum straffen.'
- ... 'zou ik trachten de balans tussen de verdachte en het OM weer evenwichtiger te maken.'
- ... 'zou ik meer bewustwording creëren en kennis overdragen bij de kiezer over wetten, rechtspraak en de impact daarvan, op een begrijpelijke manier.'
- ... 'schafte ik onmiddellijk de wietpas af en reguleerde ik de achterdeur.'

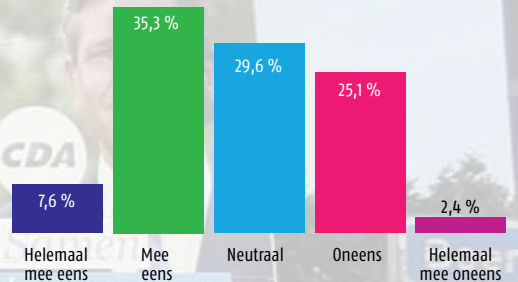
De belangen van het slachtoffer moeten zwaarder wegen dan het recht op privacy van de dader.

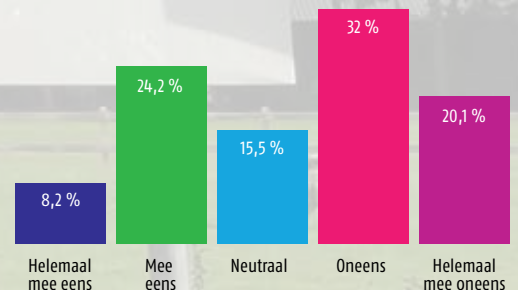
Elektronische dossiers moeten regel worden en mogelijkheden voor digitale procesvoering verruimd.

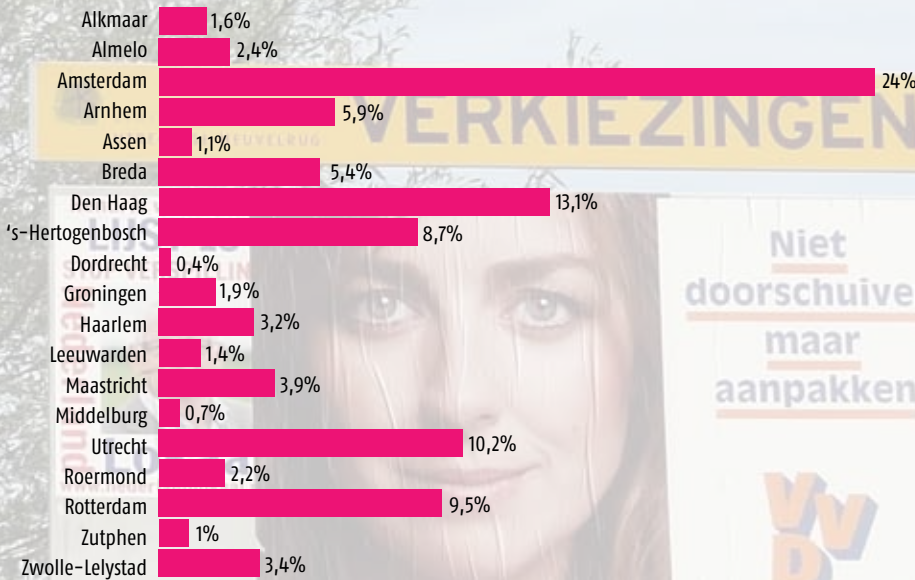
De lange doorlooptijden in strafprocessen zijn een doorn in het oog. Snelrecht is een goede oplossing.

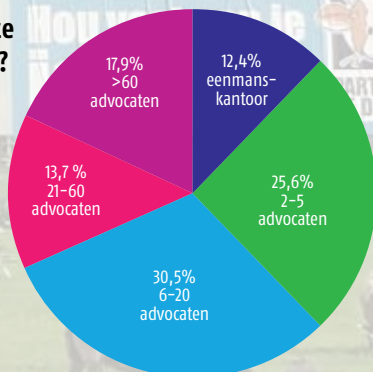
Rechters niet meer voor het leven benoemen, maar voor een x-aantal jaar is een goed plan.

In welk arrondissement bent u werkzaam?

Wat is de grootte van uw kantoor?

Stemmen met toga

Het kan vanuit de onderbuik, strategisch of met de portemonnee. Maar wat als je deze verkiezingen de juridische partijpunten eens onder de loep neemt? Een inventarisatie van de grootste tien partijen.

Tekst: Mark Maathuis

ADVOCATEN

- » De advocaat van de veroorzaker van hufferigheid tegen mensen met een publieke taak krijgt niet langer de gegevens van het slachtoffer en/of getuigen
- » Slachtoffers die worden gehoord door de rechter-commissaris kunnen zich daarbij op staatskosten door een advocaat laten bijstaan

RECHTERS

- » Rechters gaan beter en in begrijpelijke taal motiveren
- » Bij zeer ernstige misdrijven past niet anders dan een levenslange vrijheidsstraf
- » Het nevenfunctieregister dient actueel en volledig te zijn en klachten worden door een onafhankelijke instantie behandeld. Externe deskundigen worden betrokken in de zittingskamer
- » Rechters worden voor tien jaar benoemd en raadsheren bij de HR worden gekozen
- » Rechters mogen niet langer gebruikmaken van anonieme AIVD-getuigenissen
- » De rechterlijke macht is uiteraard onafhankelijk

MINIMUMSTRAFFEN

- » Mensen die binnen tien jaar voor de tweede maal een ernstig gewelds- of zedenmisdrijf plegen, krijgen een minimumstraf
- » Tegen minimumstraffen
- » Voor minimumstraffen
- » Tegen minimumstraffen

GRIFFIERECHTEN

- » De toegang tot het recht wordt vergroot via betere rechtshulp voor mensen met een beperkt inkomen. De griffierechten worden niet verhoogd
- » Het recht op en de toegangsmogelijkheden tot de rechter worden niet ingeperkt
- » Bezuiniging rechtspraak is ongewenst
- » De griffierechten worden niet verhoogd
- » Betaalbare griffierechten en rechtsbijstand blijven beschikbaar voor iedereen die dat niet kan betalen.
- » De kosten van procedures, zoals griffierechten, moeten door mensen op te brengen zijn en de gefinancierde rechtsbijstand voor mensen met een kleine beurs moet in stand blijven
- » De rechter blijft voor iedereen toegankelijk en betaalbaar

RECHTERLIJKE MACHT

- » Waar mogelijk: snelrecht, ook in wekelijks snelrechtzittingen voor reguliere delicten. Het accent ligt op de behandeling ter zitting. Digitale procesvoering wordt waar mogelijk verruimd en elektronische dossiers worden regel
- » Digitalisering, procesinnovatie en camera's in de rechtszaal kunnen bijdragen aan toegankelijkheid. Digitalisering kan ook een eenvoudiger en versimpelde procedure in civiel en bestuursrecht mogelijk maken
- » De rechter-commissaris krijgt een sterke positie in het opsporings- en vervolgingsonderzoek, zorgt dat de verdediging net als het OM toegang heeft tot informatie en stelt het strafdossier samen dat aan de rechter wordt voorgelegd
- » De inspraak- en beroepsmogelijkheden worden niet verder ingeperkt
- » De belemmeringen voor efficiënt en digitaal procederen worden weggenomen. Een belangrijke rol is weggelegd voor mediation, zowel in het civiele en bestuursrecht als in het strafrecht

GRONDWET

- » Het recht op leven wordt vastgelegd in de Grondwet en in art. 1 wordt op een verbod van discriminatie op basis van handicap of geaardheid opgenomen

SP

Groene kansen voor Nederland

'Daad bij het Woord'

Hou vast aan je idealen

GROENLINKS

Nieuw vertrouwen

SGP

Nederland Sterker & Socialer

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID

PvdA

Hún Brussel, óns Nederland

- » Art 1. Grondwet verbiedt discriminatie op grond van homo- en heteroseksuele gerichtheid, genderidentiteit, leeftijd en handicap **GROENLINKS**
- » Discriminatie op grond van seksuele geaardheid wordt verankerd in art. 1 Grondwet **PvdA**
- » In de Grondwet komt een preambule over het ontstaan van de 'Nederlandse natie en de christelijke wortels ervan'. De positie van het Nederlands wordt in de Grondwet vastgelegd **SGP**
- » Rechters kunnen wetten toetsen aan de Grondwet; in hoogste instantie beslist een constitutioneel hof **ChristenUnie**
- » Een constitutioneel hof stelt rechters in staat om wetten te toetsen aan de Grondwet **PARTIJ VOOR DE DIEREN**
- » Rechters kunnen wetten op hun grondwettelijkheid toetsen **GROENLINKS**

DADER

- » Daders worden – als het slachtoffer dat wil – verplicht slachtoffers en/of nabestaanden of de aangerichte schade onder ogen te zien. Vermogensschade veroorzaakt door criminaliteit wordt makkelijker verhaalbaar via de strafrechter en inning kan worden overgenomen door het Centraal Justitieel incassobureau **ChristenUnie**

- » Stelselmatige daders van 'kleine criminaliteit' worden langer vastgehouden en via een apart traject begeleid om recidive te voorkomen. De gepleegde delicten worden bestraft als één delict **SGP**
- » Daders moeten betalen voor de schade die hun slachtoffers hebben geleden. **SP**
- » De 'pluk-ze'-wetgeving moet beter worden benut, ook voor witteboordencriminaliteit **PvdA**
- » Registratie van nationaliteit daders van misdrijven, inclusief de vermelding 'Antilliaan.' Minder luxe gevangenisregime, lange werkdagen, invoering van de chain gang, lekker aan het werk in een vrolijk roze pakje **PARTIJ VOOR DE VRIJHEID**
- » Met onder andere het programma *Terugdringen Recidive* wordt voorkomen dat stelselmatige daders opnieuw de fout ingaan; gedetineerden van goede wil kunnen met goed gedrag en hard werken extra faciliteiten verdienen. Onverbeterlijke criminelen zitten hun straf onverkort uit. **VVD**

POLITIE

- » Het oplossingspercentage moet omhoog. Bij streng optreden moeten dienders steun krijgen van de leiding en OM **CDA**

- » Oplossingspercentage moet omhoog door te focussen op opsporing en openbare orde. Verkeershandhaving, handhaving natuur en milieu worden overgebracht naar bestuurlijke toezichtorganisaties en meer inzet van vrijwillige politie **ChristenUnie**
- » Aangifte doen wordt eenvoudiger: daarvoor moet worden geïnvesteerd in ICT zodat online aangifte doen makkelijk wordt. Meer opsporingscapaciteit voor de bestrijding van mensenhandel **D66**
- » Er komen vijfduizend extra agenten en meer budget voor de recherche; bij budgetverdelingen moeten plattelandsgebieden meer prioriteit krijgen **SGP**
- » Er komt voldoende capaciteit bij de politie en het OM om alle aangiften in behandeling te nemen. Meer agenten en met kleinschalige politieposten komt de politie meer in de buurt van de burger. Politietaken worden uitbesteed aan bijzondere opsporingsambtenaren **SP**
- » Meer prioriteit voor handhaving: alle meldingen moeten snel afgehandeld worden en rechercheurs moeten trefzekerder ingezet worden. Hiervoor moet de politie niet belast worden met 'illegalenquota en cavia's' **PvdA**
- » Politie-uniform met meer uitstraling, bijvoorbeeld met Amerikaanse

Iedereen

CDA

 ChristenUnie

Voor de
verandering

D66

En nu vooruit

Niet doorschuiven
maar aanpakken

VVD

wapenstok en agenten selecteren op daadkracht. Geen Europees arrestatiebevel

- » Jaarlijks 250 miljoen euro extra uitgeven aan meer agenten

INTERNET

- » Internetfiltering blijft mogelijk, onder andere in het belang van kinderen
- » Tegen het ACTA-verdrag **D66**
- » Tegen het ACTA-verdrag **GROENLINKS**
- » Geen internetfilter en tegen het ACTA-verdrag
- » Geen ACTA
- » Tegen het ACTA-verdrag zoals dat nu voorligt

STRAF

- » Binnen één maand afdoen van eenvoudige misdrijven, de voorwaardelijke invrijheidstelling na tweederde van de straf is geen recht of automatisme en na dertig jaar gevangenisstraf wordt een heroverweging geïntroduceerd
- » Verhoging van de strafmaat, vooral voor zeden- en geweldsdelicten. Voor uitzonderlijk ernstige en onomstotelijk bewezen gevallen van (meervoudige) moord moet het mogelijk zijn de doodstraf te overwegen

- » Na drie zware geweldsmisdrijven levenslang. Wie twee moorden pleegt krijgt twee keer een straf en zit beide achter elkaar uit. Geen taakstraffen, geen vervroegde vrijlating en afschaffing tbs
- » Zwaardere straffen voor criminelen die meermaals de fout in gaan
- » De opgelegde straf moet door dader en slachtoffer als echte straf worden ervaren. In zedenzaken moet de strafmaat omhoog

SLACHTOFFER

- » Binnen het rechtssysteem moet genoegdoening een grotere rol spelen. Bij een beoordeling van het verzoek tot heroverweging van de levenslange gevangenisstraf worden slachtoffers en hun nabestaanden betrokken
- » Bij ernstige strafzaken kan het slachtoffer zijn ervaringen naar voren brengen. De schadevergoeding wordt waar mogelijk meegenomen in de veroordeling van de dader, waardoor slachtoffers geen civielrechtelijke procedures tegen de dader meer hoeven te voeren **CDA**
- » Slachtoffers krijgen het recht om onder begeleiding daders rechtstreeks te confronteren met hun leed en worden desgewenst geïnformeerd over het verloop van hun strafzaak. **GROENLINKS**
- » Slachtoffers en ouders van jonge kinderen krijgen spreekrecht; bij het innen van schadevergoeding worden

slachtoffers ondersteund en krijgt men binnen een maand na aangifte een terugkoppeling over de voortgang

- » Het spreekrecht voor slachtoffers van ernstige misdrijven wordt uitgebreid. Instelling van een loket slachtofferhulp zodat de begeleiding en informatievoorziening bij rechtszaken verbeterd wordt. Slachtoffers kunnen schade en de kosten van slachtofferhulp verhalen op de dader
- » Uitbreiding van het spreekrecht van slachtoffers en nabestaanden in het strafproces. Slachtoffers en nabestaanden hebben recht op directe psychische hulp

JONGEREN

- » Jeugdzorg stopt niet bij 18 jaar; indien nodig is een vervoliprogramma voor jongvolwassenen beschikbaar. Adolescentenstrafrecht moet bij wet geregeld worden **CDA**
- » Lik-op-stukbeleid bij jeugdcriminaliteit en een gerichte benadering van de ouders van overlastgevende jeugd onder de 12. Voor met name Antilliaanse en Marokkaanse Nederlandse jongeren komt specifiek beleid
- » Het volwassenstrafrecht wordt niet toegepast op 16- en 17-jarigen. De politie wordt beter toegerust voor omgaan met jeugdigen **GROENLINKS**
- » Verlagen leeftijdsgrens strafrecht van 18 naar 16 jaar

- » Aparte streefcijfers om de criminaliteitscijfers onder allochtone jongeren terug te dringen **SGP**
- » Minderjarigen worden berecht volgens het jeugdstrafrecht met meer gebruikmaking van alternatieve straffen. Jeugdgevangenen zijn er alleen voor de ernstigste delicten **SP.**
- » De strafrechter kan ontspoorde jongeren ter beschikking stellen aan het onderwijs **PvdA**
- » Van minderjarige daders worden ouders financieel aansprakelijk gesteld **VVD**

PRIVACY

- » Inperken van de identificatieplicht en het lang bewaren van persoons-, computer- en communicatiegegevens. Beelden worden gepubliceerd, tenzij het onderzoeksbelang of de privacy zich hiertegen verzet **ChristenUnie**
- » Mogelijkheden van cameratoezicht, preventief fouilleren en gebiedsverboden kunnen worden uitgebreid. **CDA**
- » Het College bescherming persoonsgegevens wordt de Nederlandse Privacy Autoriteit, met het mandaat om klachten over privacy-schending te behandelen. Niet van iedereen vingerafdrukken opslaan **D66**
- » Technologieën om niet-verdachten te monitoren worden bij uiterste noodzaak ingezet; wetten die zulke surveillance mogelijk maken, vervallen na twee jaar **GROENLINKS**
- » Privacy wordt altijd gewaarborgd bij het ontwerp van IT-systemen. Bedrijven en overheden melden verplicht datalekken. Het College bescherming persoonsgegevens krijgt bevoegdheden vergelijkbaar met die van de

- NMa. Afschaffing van het opnemen van vingerafdrukken in het paspoort en de identificatieplicht. Strengere normen voor telefoontaps **PARTIJ VOOR DE DIEREN**
- » Het College bescherming persoonsgegevens krijgt meer sanctiemogelijkheden. Afschaffing van de vingerafdruk in het paspoort. Privacy beperkingen alleen toestaan als effectiviteit en noodzaak zijn aangetoond **SP.**
- » Privacybeperkingen gelden voor een bepaalde periode en worden gedurende die periode geëvalueerd. Het College bescherming persoonsgegevens adviseert vooraf over privacywet- en regelgeving **PvdA**
- » *Privacy by design* – bij het ontwerpen en vullen van automatiseringssystemen en databases rekening houden met de bescherming van (persoons)gegevens – is het uitgangspunt. Inbreuken zijn toegestaan voor criminaliteits- en terrorismebestrijding **VVD**
- » Camerabeelden gebruiken bij opsporing van criminelen, foto's van misdadigers op internet en overal preventief fouilleren **PARTIJ VOOR DE VRIJHEID**

DRUGS

- » Geen gedoogbeleid **ChristenUnie**
- » Coffeeshops in de buurt van scholen worden gesloten **CDA**
- » Afschaffing van de wietpas en legalisering en regulering van de teelt van cannabis **D66**
- » De wietpas wordt afgeschaft **GROENLINKS**
- » Legalisering van softdrugs en invoering accijnsheffing. De wietpas wordt afgeschaft **PARTIJ VOOR DE DIEREN**
- » Afschaffing onderscheid soft- en harddrugs. Coffeeshops sluiten,

growshops tegengaan en intensivering van de controle **SGP**

- » Softdrugs worden gelegaliseerd en gereguleerd. Geen wietpas **SP.**
- » Wietteelt reguleren, invoering accijnsheffing op coffeeshopproducten en afschaffing wietpas **PvdA**
- » Geen coffeeshops in een straal van één kilometer rondom scholen **PARTIJ VOOR DE VRIJHEID**
- » Overlastgevende coffeeshops sluiten, handhaving van de wietpas en in coffeeshops kan alleen giraal betaald worden **VVD**

BOERKA

- » Voor het verbod op gelaatsbedekkende kleding, waar de openbare orde, de veiligheid of de normale sociale interactie wordt belemmerd **ChristenUnie**
- » Geen boerkaverbod **D66**
- » Geen boerkaverbod **GROENLINKS**
- » Gezichtsbedekkende kleding mag het voldoen aan wettelijke en maatschappelijke verplichtingen niet belemmeren **SGP**
- » Waar gelaatsbedekkende kleding een 'reëel probleem' vormt, moet het worden verboden **PvdA**
- » Boerkaverbod en belasting op hoofd-
doekjes **PARTIJ VOOR DE VRIJHEID**

Verkiezingsprogramma's doorgelicht op rechtsstatelijkheid

Tussen droom en daad staan wetten in de weg

Aan plannen geen gebrek in verkiezingstijd, maar hoe verhouden die zich tot de regels die in de rechtsstaat Nederland gelden? De Commissie toetsing rechtsstatelijkheid hield tien partijprogramma's tegen het licht.

Tekst: Mark Maathuis

In navolging van de financiële doorlichting van het CPB, zijn dit jaar de verkiezingsprogramma's ook op hun rechtsstatelijkheid beoordeeld. Over het algemeen is de commissie tevreden: 'Veel partijen doen waardevolle suggesties met betrekking tot de inrichting van de Nederlandse rechtsstaat.' Als voorbeeld wordt het plan van de CU, D66, GroenLinks en de Partij voor de dieren genoemd om wetten te toetsen aan de Grondwet; ook het voornemen van de SP om de werking van de WOB te verruimen, valt goed bij de commissie.

Kritiek is er ook. Zo constateert men dat 'veel partijen hun algemene positieve grondhouding ten opzichte van rechtsstatelijke verworvenheden niet consequent doorvertalen in een alertheid op de rechtsstaat wanneer deze partijen stevige beleidsvoorstellen doen () Door dat na te laten, wekken partijen soms de indruk dat zij aan de rechtsstaat vooral lippendienst willen bewijzen.'

De Orde heeft deze commissie met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie en de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders in het leven geroepen. Doel is juridische beroeps-groepen, kiezers en rechtzoekenden meer zicht te geven op de effecten van de verschillende plannen op de rechtsstaat. De commissie met voormalig OM-topman Harm Brouwer, hoogleraar rechtsfilosofie Wouter Veraart, hoogleraar staats- en bestuursrecht Inge van der Vlies en strafrechtadvocaat Inez Weski (Weski Heinrici Advocaten in Rotterdam) staat onder leiding van voormalig

rechtbankpresident en oud-voorzitter van de Raad voor de rechtspraak Bert van Delden.

Drie minimumeisen

Uitgangspunt bij het doorlopen van de verkiezingsprogramma's waren 'de rechtsstatelijke minimumeisen: een voorspelbare en regelgeleide overheid, fundamentele rechtsbescherming en toegang tot een onafhankelijke rechter.'

Ten aanzien van de eerste eis constateert de commissie 'een opmerkelijke trend,' namelijk de oproep van diverse partijen tot de 'bestrijding van de bu-

reaucratie.' Maar bureaucratie kan zorgen dat 'besluitvorming door de overheid voorspelbaar, transparant, betrouwbaar en controleerbaar is.'

Wat de elementaire rechtsbescherming betreft, zijn de ervaringen tweeledig. Enerzijds noemt men de 'promotie van mensenrechten' en 'voorstellen om verschillende vormen van discriminatie tegen te gaan.' Anderzijds constateert men ook dat 'sommige voorstellen lijnrecht in gaan tegen rechtsstatelijke waarden.' Hieronder vallen bijvoorbeeld SGP plannen om de godsdienstvrijheid van moslims te beperken, maar ook de roep van CDA, PVV en VVD om strengere eisen voor (huwelijks)migranten.

Bij het beoordelen van de laatste minimumeis ziet de commissie 'een aantal opvallende trends.' Bijvoorbeeld de ambitie om strenger te straffen, waarbij wordt opgemerkt dat 'de proportionaliteit tussen de hoogte van de straf, de ernst van het begane feit en de mate van verwijtbaarheid steeds in het oog dient te worden gehouden.' Daarnaast wordt als trend benoemd: voorstellen van CDA, GroenLinks, PvdA, Partij voor de dieren, SGP, SP en VVD gericht op de versterking van de rechtspositie van slachtoffers. Volgens de commissie moet ieder voorstel hiertoe begrensd worden door het recht van de verdachte op een eerlijk proces.

De commissie sluit haar onderzoek af met de hoop dat 'dit rapport een meer prominente plek geeft aan het onderwerp van de rechtstaat binnen de discussie over de toekomst van Nederland en ook dat het de kiezer zal stimuleren partijprogramma's goed te lezen.'

+ en -

Voorstellen in de programma's worden beoordeeld als 'positief,' 'negatief' of 'vraagteken.' Binnen de eerste beoordeling vallen die voorstellen 'goed kunnen passen bij de minimumeisen van de rechtsstaat,' zoals bijvoorbeeld het CDA voornemen om Europese regels ten aanzien van immigratie te harmoniseren en het PVV plan om de vrijheid van meningsuiting beter te waarborgen.

Vraagtekens zet de commissie bij plannen die 'zonder verdere toelichting, met rechtsstatelijke vereisten zouden kunnen botsen.' Daarbij worden WD voorstellen genoemd die het mensenrecht op een familie- en gezinsleven zouden kunnen beperken en het PvdA plan om daders 'flink' aan te pakken. Het predicaat 'negatief' – dat relatief weinig voorkomt – is weggelegd voor die voorstellen die 'evident met de rechtsstaat strijden,' bijvoorbeeld 'het dwars ingaan tegen het heersende gelijkheidsideologie' van de SGP en de hoofddoekjesbelasting van de PVV.

Het volledige rapport kunt u vinden op www.advocatenblad.nl

Feiten & cijfers spreken voor zich

Toen M-verzekeringen vijf jaar geleden werd gelanceerd, leken de offertes voor velen van u te mooi om waar te zijn. Inmiddels is wel duidelijk dat M-verzekeringen niet alleen een scherpe premie biedt, maar dat haar producten ontwikkeld zijn met kwaliteit als uitgangspunt. De goede kennis van de markt en een krachtige inkoop resulteren in onze scherpe premies.

De ruime ervaring en professionaliteit heeft voor veel collega's van u de doorslag gegeven om hun financiële belangen aan ons toe te vertrouwen. Dit specialisme en kennis van uw beroepsgroep loont dus voor u en voor ons. Graag maken wij ook voor u een persoonlijke vergelijking gebaseerd op cijfers en feiten.

M-VERZEKERINGEN
EXCLUSIEF VOOR ADVOCATEN, NOTARISSEN EN GERECHTSDEURWAARDERS

Ringbaan West 240 • Tilburg • T 013 594 28 28 • m@mutsaerts.nl • www.m-verzekeringen.nl

25

Meer dan 25 procent van de top 50 advocatuur is relatie

De meest uitgebreide basisdekking beroepsaansprakelijkheid

100%

100% uitloop, 100% inloopdekking

1.000

Meer dan 1.000 M-AOVs in 5 jaar tijd

30

30 tot 70 procent korting over de looptijd (afhankelijk van uw aanvangsleeftijd) op uw AOV

€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€

80.000

De gemiddeld behaalde besparing voor een AOV is 80.000 euro over de looptijd

1

onze overlijdensrisicoverzekering is op basis van éénjarige risicopremies. zo wordt u niet geconfronteerd met een hoog gelijkblijvend premietarief

Rob
Mooren

Dennis
Karpes

DE

VERLICHTING

JAARCONGRES

NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

Ewoud
Goudswaard

Marie-
Christine
Lombard

Dieuwke
Wynia

28
09

2
W
E
S
T
E
R
G
A
S
F
A
B
R
I
E
K
2
0
1
2
A
M
S
T
E
R
D
A
M

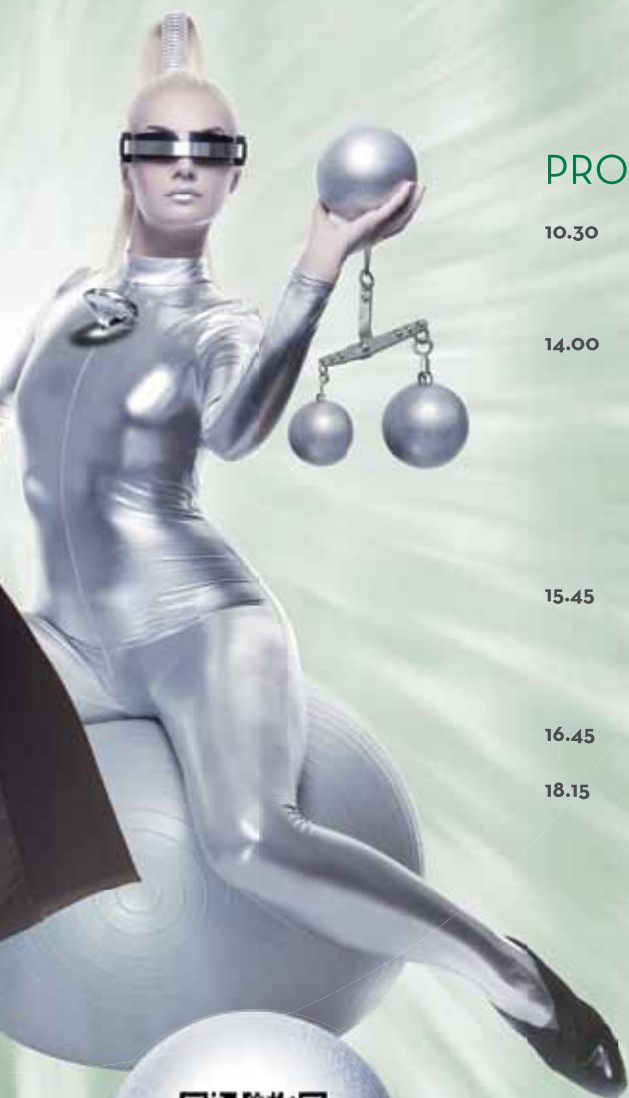
Danny
Mekić

Ann
Goldstein

Maurits
Hendriks

BROWNIE
DUTCH

ALI B

PROGRAMMA

10.30 OCHTENDPROGRAMMA MET:

Ferdinand Grapperhaus (*dagvoorzitter*), de dekenrede van Jan Loorbach (*landelijk deken*), keynote speaker Marie-Christine Lombard (*CEO TNT Express*) en het Balie Cabaret

14.00 MIDDAGSESSIES MET:

- Ann Goldstein (*directeur Stedelijk Museum Amsterdam*)
- Maurits Hendriks (*Chef de Mission 2012 Olympisch team Nederland*)
- Dieuwke Wynia (*hoofdredacteur tv-programma De Wereld Draait Door*)
- Ewoud Goudswaard (*algemeen directeur ASN Bank*)
- Dennis Karpes (*medeoprichter en directeur Naga Foundation*)
- Danny Mekić (*jurist, internetexpert en management consultant*)
- Rob Mooren (*algemeen directeur ARCADIS Nederland*)

15.45 SLOTDEBAT MET:

- Mark Stephens (*advocaat Julian Assange*)
- Valentyna Telychenko (*advocaat Julia Timosjenko*)
- Ronny Baudewyn (*gevraagd - advocaat Marc Dutroux*)

16.45 OPTREDEN ALI B & BROWNIE DUTCH, EN FEESTELIJKE BORREL

18.15 JUBILEUMDINER

www.advocatenorde.nl/jaarcongres

SCAN DEZE QR CODE EN
GA DIRECT NAAR DE WEBSITE

VRIJDAG 28 SEPTEMBER 2012
WESTERGASFABRIEK, AMSTERDAM

De opkomst van de buitenlanddesks

‘Wij behoeden cliënten voor internationale valkuilen’

Globalisering, buitenlandse collega's en interessante cliënten overzee zorgen voor een hausse aan buitenlanddesks. Maar alleen wie zijn talen spreekt en connecties aangaat met lokale kantoren kan succesvol zijn. 'Met een landendesk kun je je expertise binnen het kantoor verder uitbouwen.'

Tekst: Michel Knapen

Illustratie: Flos Vingerhoets

Er was een behoefte, er zat geen strategie achter. Zo omschrijft Karin Figel de oprichting van de Poolse desk bij Dorhout Advocaten (Groningen). Figel, geboren in Polen, ging er als 'gewone' advocaat werken en kreeg door haar achtergrond steeds meer opdrachten van Poolse en Nederlandse burgers, ondernemers en instellingen. Maar pas toen een zaak over de cao naar Pools recht voor Poolse werknemers in de Groningse Eemshaven zich aandiende, ontstond het idee om een Poolse desk op te richten. Die desk is een samenwerking van Dorhout Advocaten met het Poolse advocatenkantoor Warecka in Warschau, waar Figel vanwege haar afkomst als contactpersoon fungeert.

Talen zijn een *must*

Zo zette Dorhout Advocaten een stap die elders al eerder was gezet en die steeds meer navolging krijgt. Populair was al de Duitslanddesk, maar ook andere Europese landen zoals België, Frankrijk, Spanje en Italië zijn in opkomst; enkele kantoren hebben een Turkijedesk of Braziliëdesk terwijl andere zich richten op Rusland, China en India. Maar wie een buitenlanddesk wil opzetten omdat hij een markt ziet, doet er goed aan om eerst de interne organisatie rond te krijgen. Advocaten die de taal van het betreffende land vloeiend spreken, is een *must*, zo bewijst Figel die inmiddels ook ingeschreven is als *advokat* bij de Poolse balie. Kijk bijvoorbeeld ook naar Marcel Willems, hoofd van de Germandesk van Kennedy Van der Laan – hij studeerde en werkte jarenlang in Duitsland. Of kijk naar Adam Diels, advocaat en sinoloog bij de China Desk van Everaert Advocaten (Amsterdam).

Of neem Ricardo Catalan uit Chili, verbonden aan de Latijns-Amerika desk van Buren van Velzen Guelen (Den Haag). Hij werd geboren in de Chileense hoofdstad Santiago en emigreerde als kind naar Nederland. Hij begon als junior belastingadviseur bij Buren van Velzen Guelen en kon onmiddellijk aan de slag met de cliënten uit Latijns-Amerika. 'Het bestaande cliëntenbestand groeide stap-

je voor stapje en zo besloot onze fiscale partner enkele jaren geleden de specialisatie nog duidelijker op de kaart te zetten.' Catalan, die naar eigen zeggen het recht van Latijns-Amerikaanse landen op hoofdlijnen kent, blijft op de hoogte via partnerkantoren in Argentinië, Chili en Mexico die hem regelmatig memoranda met nieuwe wet- en regelgeving sturen. 'Ik spreek de taal en ken de omgangsvormen. Daardoor heb ik een alarmeringsvermogen ontwikkeld. Ik voel direct aan als er iets aan de hand is.'

De desk wordt sinds twee jaar op de website vermeld en omvat nu twee mensen die er bijna fulltime voor werken. 'De rest van het kantoor wordt via deze desk in contact gebracht met de cliënten.'

'Zelf ben ik jarenlang tolk geweest bij handelsmissies'

Adam Diels

Komt er een vraag over een concurrentiebeding, dan weet ik wie ik moet hebben. Het hele kantoor, inclusief onze andere landendesks – China, Japan, Rusland en het Gemenebest van Onafhankelijke Staten – kan op deze manier efficiënt worden ingeschakeld voor de cliënt.'

Flaters...of erger

'En andersom,' vult Marcel Willems van Kennedy Van der Laan aan, die in Nederland, Osnabrück en Berlijn studeerde. 'Net als bij onze Frankrijk- en Italiëdesk is de Germandesk ontstaan doordat advocaten die taal spreken. Omdat we binnen onze grootste handelspartner al contacten hadden en de juridische taal beheersen, hebben we twee jaar geleden de desk opgericht.' Nu werken daar drie advocaten en daar komt binnenkort een vierde, een Duitse advocaat, bij.

'Ik voel direct aan als er iets aan de hand is'

Ricardo Catalan

Ook Willems benadrukt het belang van de taal en de kennis van lokale culturen. 'Steeds meer Duitse advocaten spreken Engels maar vinden het toch plezierig om in het Duits te praten. Besprekingen gaan vaak in het Engels maar in de pauze spreek je Duits met elkaar. Voor een goed contact zijn ook de omgangsvormen van belang. In het Engels spreek je iemand snel met de voornaam aan, in het Duits blijft dat lange tijd de achternaam. Het is veel formeler. Dat moet je wel weten want anders kun je enorme flaters slaan.'

Of erger, weet Adam Diels van het Amsterdamse immigratiekantoor Everaert. Ken je de weg in de lokale bureaucratie niet, dan kun je het zakendoen wel schudden. 'Onze Chinadesk is er niet alleen vanwege de taal – zelf ben ik jarenlang tolk geweest bij handelsmissies en voor Justitie – we hebben ook kennis in huis van Chinese procedures en documenten. Een Nederlandse cliënt wilde eens afval exporteren naar China maar de Chinese autoriteiten wilden alleen een vergunning afgeven als de Nederlandse ondernemer een *business license* kon overhandigen. Zoiets kennen wij in Nederland echter niet. Juist vanwege onze kennis van de Chinese bureaucratie konden we de ambtenaren in China overtuigen deze ondernemer toch een vergunning te geven.'

Everaert Advocaten heeft naast de Chinadesk nog landendesks voor Japan en India, aldus advocaat Nina Matt. 'We hebben gemerkt dat groepen cliënten elk een eigen aanpak nodig hebben en dan is het beter ze in een landendesk te clusteren. Chinezen vinden het prettiger om hun eigen taal te spreken in tegenstelling tot de meeste Japanners en Indiërs die goed met Engels overweg kunnen.'

‘In de pauze spreek je Duits met elkaar’

Marcel Willems

Met zo’n desk kun je je expertise binnen het kantoor verder uitbouwen. Landendesks zijn dus meer dan een acquisitie-tool waarmee je naamsbekendheid verwerft.’

Veelvoorkomende vragen

De Indiadesk van Everaert bedient veel Indiase IT’ers en IT-bedrijven die zich in Nederland willen vestigen en Japanse kunstenaars, studenten en ondernemingen die hierheen willen komen. Everaert regelt voor hen verblijfs- en werkvergunningen en adviseert over nationaliteitsrecht, gezinshereniging en bedrijfsvestigingen. ‘Een veelvoorkomende vraag is: “Hoe moet ik in Nederland een bv oprichten?”’ zegt Matt. ‘Wij concentreren ons op verblijfstitels, voor het ondernemingsrechtelijke deel werken wij samen andere advocatenkantoren. Zo werkt onze Chinadeks bijvoorbeeld met het advocatenkantoor Heussen.’

Ook de buitenlanddesks van Kennedy Van der Laan richt zich vooral op buitenlandse cliënten, zegt Willems. ‘Die komen vaak bij ons omdat hun advocaat in eigen land hen naar ons doorverwijst of omdat ze vragen hebben over overnames of procedures. Zo kregen we onlangs

een spoedklus. We moesten een Nederlands onroerendgoedcontract voor een Duitse cliënt beoordelen en in het Duits adviseren – en dat op stel en sprong. Een kantoorgenoot deed het OG-deel en ik schreef het advies in het Duits.’

De cliënten van Buren van Velzen Guelen komen juist van beide zijden van de Atlantische Oceaan, zegt Catalan. De *in bound* investeerders zijn bijvoorbeeld Nederlandse fruitimporteurs die in Latijns-Amerika een eigen plantage willen kopen. ‘Voor zo iemand zoeken we een lokaal advieskantoor. Dat kun je niet altijd overlaten aan de Peruaanse of Colombiaanse handelspartner. Het is voorgekomen dat een Nederlander een joint venture wilde oprichten met een Argentijn. Die laatste zei: “Ik regel wel een advocaat voor je.” Dat is niet altijd verstandig want die advocaat moet wel jouw belangen behartigen en niet die van je Argentijnse wederpartij. Dat zijn voor veel Nederlandse investeerders valkuilen en wij behoeden hen daarvoor.’

Zijn Latijns-Amerikaanse cliënten ‘zijn ondernemers die naar Nederland of Europa willen exporteren of buiten Latijns-Amerika willen investeren’, aldus Catalan. ‘Denk aan vleesexporteurs en ondernemers uit de olie-industrie die

zich op Rotterdam richten vanwege de fantastische haven en logistiek. Sommigen doen dat eenmalig, anderen willen hier vaste voet aan de grond krijgen. De meesten hebben vragen op het gebied van arbeidsrecht, bestuurdersaansprakelijkheid en fiscale kwesties: “hoe moet ik mijn zaken regelen met de Belastingdienst,” en de tweede vraag is altijd of ze minder belasting kunnen betalen. Maar dat wil natuurlijk elke cliënt.’

Intensievere samenwerking

De buitenlanddesks zijn ambitieus: overall wordt, zowel in menskracht als in clientèle, uitbreiding gezocht. De Chinadesk van Everaert is sinds vorig jaar exclusief partner van het Nederlands Centrum voor Handelsbevordering. Figel van de Poolse desk van Dohout: ‘We willen méér zijn dan een tussenpersoon. De samenwerking met ons Poolse partnerkantoor Warecka wordt nog intensiever. Volgend jaar ga ik in Warschau een LL.M. Pools recht volgen. Ook doen we samen met Saxion Hogeschool in Enschede onderzoek naar de Poolse-Nederlandse handelspartners en hun juridische behoeftes.’

Dat wil niet zeggen dat Nederlandse kantoren ook buitenlands recht gaan aanbieden. Willems (Kennedy Van der Laan): ‘We weten hoe het Duitse recht eruitziet maar het is bij ons geen specialisme. We doen Nederlands recht. De desk is vooral service, we blijven een Nederlands kantoor met internationale contacten.’

‘We willen méér zijn dan een tussenpersoon’

Karin Figel

(advertenties)

ALT KAM BOER ADVOCATEN

CIVIELE CASSATIE?

- prijsafspraken mogelijk
- ook op basis van toevoeging
- zie onze website voor voorbeeldzaken

Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag
Tel.: 070 - 358 94 79, fax: 070 - 358 51 97
alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

Procederen in Duitsland?

**Duitse advocaten, vloeiend tweetalig,
gespecialiseerd in Nederlands-Duitse rechtszaken**

Blankestijn & Oortman Advocaten en Rechtsanwältinnen L.L.P.
Postbus 619, 7550 AP HENGELO

Telefoon 074 - 259 38 67

Fax 074 - 259 38 68

www.blankestijnoortman.nl

Check je sociale media

Communiceren via sociale media gaat veel verder dan digitaal contact hebben met je vrienden. Leer ook hoe je je diensten promoot, zakelijke relaties aan je bindt, ervaringen deelt én nieuwe vakkennis opdoet. Maar hoe begin je? Welke sociale media kies je? Hoe zet je sociale media op een handige en efficiënte manier in?

Dit boekje helpt je om jezelf, je organisatie en je producten en diensten onder de aandacht te brengen. Stap voor stap leer je hoe je via sociale media op een gebruiksvriendelijke en vooral ook leuke manier informatie en ervaringen uitwisselt:

- Hoe communiceer je op een slimme manier via sociale media?
- Hoe vergroot je je zichtbaarheid en boei je zakelijke relaties?
- Twitter, LinkedIn, Facebook: welk medium past bij jouw doel?
- Hoe stel je richtlijnen op voor het gebruik van sociale media door medewerkers?

Aalbrecht, Wagenaar & Tiggeler - ISBN 9789012583619 - 112 pagina's

‘Het gaat in de eerste plaats om de cliënt’

De beroepsaansprakelijkheidsverzekering is niet het favoriete onderwerp van de meeste advocaten. Dat die liever met hun vak bezig zijn, is begrijpelijk, maar onterecht. Een verkeerd juridisch advies kan immers grote financiële consequenties hebben.

Foto: Shutterstock

Tekst: Arnoud Veilbrief

Iedere advocaat is voor 500.000 euro per claim verzekerd en in totaal voor twee keer dit bedrag, volgens de regels van de Orde. Daarmee zijn veel advocaten afdoende gedekt. Maar door de enorme diversiteit aan praktijken geldt dat zeker niet voor iedere advocaat. Af en toe de tijd nemen om de polis te ‘ijken’ aan de huidige praktijk is de plicht van iedere advocaat, zegt Mandy van der Zalm, directeur bij Aon Risk Solutions. ‘Het gaat niet alleen om je kantoor, het gaat in de eerste plaats om de cliënt. Die moet zich veilig weten. Wie zich niet goed heeft verzekerd, bewijst zijn cliënt, zichzelf én de hele beroepsgroep een slechte dienst.’

Hoe bepaal je de juiste dekking? Een kwestie van maatwerk, zegt Freek Njio, mede-eigenaar van Mutsaerts. ‘Het hangt veel factoren af. Om er een te noemen: het soort cliënten dat je bedient. De omzet? Nee, die zegt veel minder. Het gaat om het risico dat een cliënt loopt.’ Van der Zalm: ‘We gebruiken onze ervaring, benchmarkinformatie en kijken

naar omzet, rechtsgebied en of een advocaat ook buitenlandse partijen adviseert.’

Vooral termijnoverschrijdingen

Een rekenmodel dat gegarandeerde zekerheid biedt, bestaat niet. Het blijft mensenwerk. De beslissing ligt uiteindelijk bij de advocaat, al komt de dekking ‘in overleg’ tot stand, zegt cliëntadviseur Matthijs de Meyere van assurantie-kantoor Niehoff Werning en Kooij. ‘De advocaat kan over het algemeen een goede inschatting maken. Het komt vrijwel nooit voor dat de dekking achteraf niet voldoende blijkt.’

Commerciële motieven zijn ook steeds vaker een factor van belang bij de bepaling van de dekking, zegt Van der Zalm. ‘Zakelijke cliënten vragen advocaten steeds vaker naar de hoogte van de kantoordekking en wegen deze mee in hun keuze voor een kantoor in een bepaalde zaak. Logisch bij grote zaken, want dan zijn de financiële belangen enorm. Kantoren kijken ook in dit opzicht goed naar hun concurrenten. Er zijn verzekeringen die een onbeperkt aantal claims dekken. Dit *each & every claim*-kenmerk hoeft niet meer te kosten, is onze ervaring, als

je maar scherp met de verzekeringsmaatschappij onderhandelt. Ook voor excessent verzekeringen bestaan goede deals in de markt.’

Voor welke fouten spreken advocaten hun verzekering aan? ‘Nog steeds in overgrote meerderheid voor een termijnoverschrijding’, zegt Njio. ‘Het komt ook vaak voor dat een cliënt gewoon niet tevreden is met de uitkomst en de advocaat onbehoorlijke procesvoering verwijt, maar dat is moeilijker te bewijzen. En dan moet de schade daar ook nog aan te wijten zijn.’ De meeste claims falen daarom, maar de advocaat heeft zich wel moeten verdedigen. Meestal blijft het beroep op de verzekering daarom beperkt tot de kosten voor verweer.

Het regent fusies en splitsingen

De hoogte van de dekking is één zaak. Maar wat nu als je verzekerd dacht te zijn, maar het niet blijkt te zijn? – het zogenoemde inloop- en uitlooprisico waarbij het inlooprisico verwijst naar claims die worden ingesteld naar aanleiding van geleden schade die is ontstaan vóór de verzekering inging; het uitlooprisico betreft claims die worden ingesteld

Column

Leiderschap (2)

Dolph Stuyling de Lange

na de looptijd van de verzekering. Niet bij alle polissen zijn deze risico's standaard voldoende gedekt. Het onderwerp heeft de aandacht van de Orde, die van plan is dit cruciale punt nog eens te accentueren met een wijziging van art. 4 van de Verordening op de administratie en de financiële integriteit. Inhoudelijk verandert er niets.

Dat is de afgelopen jaren al gebeurd. Onder druk van de Orde heeft een aantal verzekeraars de dekking voor het in- en uitlooplopprisico verruimd. Als de advocaat tijdens het maken van zijn fout verzekerd was, zit hij altijd goed. De Meyere: 'Mocht je op die verzekering geen beroep kunnen doen, dan kun je altijd terugvallen op je huidige verzekering. Een secundaire dekking, noemen we dat. Een vangnet.'

In principe is het probleem van het in- en uitlooplopprisico dus behoorlijk ondervangen en zal een advocaat niet zo snel meer tussen wal en schip raken. De Meyere: 'Maar er zijn altijd uitzonderingen. Let er dus goed op.' Temeer omdat de dynamiek de advocatuur extra kwetsbaar maakt, zegt Njio. 'Het regent kantoorwisselingen, fusies en splitsingen. Ons levert dat veel zaken op maar er kunnen zo wel gaten vallen.'

Onderschat wordt nog wel eens het uitlooplopprisico bij beëindiging van de praktijk. Hoeveel jaren uitloopdekking kies je? Het kan gebeuren dat een advocaat stopt en drie jaar later alsnog een claim krijgt, terwijl hij zijn uitlooplopprisico maar voor twee jaar verzekerd had. Van der Zalm: 'Het is verstandig om te kiezen voor een verzekering met een onbeperkte uitloopregeling. Een fout kan pas jaren na het advies aan het licht komen.'

Tot slot is ook dekking voor aansprakelijkheid vanuit een ander land niet onbelangrijk, zeker voor advocaten die buitenlandse partijen bedienen. Al adviseren ze naar Nederlands recht, het is niet uitgesloten dat ze in een ander land worden gedaagd, bijvoorbeeld in de in dit opzicht gevreesde landen Canada en Amerika. Njio: 'Zelfs al heb je contractueel vastgelegd dat je alleen voor een Nederlandse rechter gedaagd kunt worden, als de Amerikaanse rechter zich ontvankelijk verklaart voor de claim zul je je moeten verdedigen.'

In de vorige column zagen we dat het vinden van een goede leider voor een advocatenkantoor niet eenvoudig is. Terwijl het wel belangrijk is, zeker nu de markt competitiever en moeilijker wordt. Wat te doen: aanmodderen of gestructureerd werken aan de optimale oplossing?

In de vorige column zagen we dat er twee hoofdproblemen zijn:

- welke partner is ook een goede leider (althans kan dat worden)?
- Hoe kunnen de partners in de maatschap ertoe bewogen worden om niet tegen te werken (om zelf maximale speelruimte te houden), maar juist mee te bouwen aan een optimaal klimaat voor goed leiderschap?

Ten aanzien van het eerste punt rijst dan de vraag: welke criteria zijn van belang? Vaak heb je die criteria overigens niet echt nodig: de meeste mensen 'weten' intuïtief of iemand wel of niet de juiste kwaliteiten heeft. En het is doorgaans ook niet zo dat er zo veel kandidaten zijn, dat je de luxe van selectie hebt.

Uit de literatuur blijkt dat er vele, vaak uiteenlopende gedachten zijn over hoe een 'goede leider' eruitziet. Dat kan variëren van een 'inspirerend leider voor de troepen uit' tot een 'coachend leider achter de troepen'. Ook uit onderzoek is gebleken dat er niet een bepaald type leider is die een garantie is voor succes. Maar ondanks die verschillen kun je grofweg zeggen dat het moet gaan om iemand met wijsheid, visie, lef, objectief zicht op de eigen organisatie en menselijkheid.

Heb je iemand gevonden die op die punten redelijk scoort, dan kunnen boeken, cursussen en coaching helpen bij het vinden van de juiste weg. Voor grote kantoren is er een goede training in Harvard en dichter bij huis zijn er ook mogelijkheden – bijvoorbeeld bij De Baak.

Maar dan het tweede punt. De meeste partners zien wel in dat goed leiderschap van belang is voor hun kantoor, maar vaak denken ze dan vooral aan leiding voor hun kantoorgenoten – en niet voor henzelf. Het is eigenlijk net als bij de Europese monetaire unie: idealiter maak je vooraf heldere en afdwingbare afspraken, want achteraf heeft iedereen moeite om over z'n eigen schaduw heen te springen.

Ik weet van een nog relatief jonge partner die gevraagd werd om voorzitter te worden en die toen meteen aankondigde dat hij dat wilde doen op voorwaarde dat hij ook werkelijk knopen zou kunnen doorhakken. Iedereen stemde daarmee in, maar bij het eerste dossier van enig belang waarin hij dat daadwerkelijk deed, ontstond er meteen een soort opstand. Hij zei toen: 'De afspraak was dat ik knopen mocht doorhakken en daarmee hebben jullie ingestemd. Als jullie daarop terugkomen, dan trek ik me nu terug.' Dat hielp om een constructievere sfeer te creëren.

Het scheidende bestuur kan hier veel doen om de weg te helpen effenen voor de opvolger(s). Maar enig lef van de (nieuwe) leider is ook vereist. Het is een evenwichtsoefening tussen overleg met de partners en het realiseren van de eigen visie.

De advocatuur conservatief? Nee, hoor!

Het Nieuwe Werken is al lang zo nieuw niet meer. Althans, voor sommigen. Vier advocaten vertellen hoe zij er in hun praktijk mee omgaan.

Tekst: Jolenta Weijers

Rijden, rijden, rijden

‘Ik leid een zwervend bestaan,’ zegt Marnix van Daal (Dommerholt Advocaten in Apeldoorn). ‘Ik woon in Zwolle, mijn bureau staat in Apeldoorn, maar ik moet ook veel op onze kantoren in Zwolle, Assen en Heerenveen zijn. Als ik dan eens een uur over heb, wil ik ter plekke kunnen werken alsof ik achter mijn eigen bureau zit en zonder dat mijn cliënt merkt dat dit niet het geval is. In sommige plaatsen hechten mensen er nu eenmaal veel waarde aan om een “lokale” advocaat te hebben.

Al mijn stukken zijn gedigitaliseerd. De meeste correspondentie gebeurt tegenwoordig immers al per e-mail. Ik verstuur en ontvang nog maar zelden fysieke post, eigenlijk alleen naar de rechtbank. Helaas

zijn er nog steeds advocaten die brieven eerst per mail sturen en daarna nog eens per post. Wat een onzin.

Als je digitaal werkt, verwachten cliënten ook sneller een antwoord. Stress? Het geeft mij juist rust om te weten wat er speelt. Ik vind het een sport om ervoor te zorgen dat het allemaal lekker draait. Je moet wel plannen om het te laten slagen. Gelukkig kan ik dat goed en mijn secretaresse ook.

Ik geloof dat je flexibeler wordt van Het Nieuwe Werken. Vroeger bleef ik tot halfacht op kantoor om een advies af te maken, maar nu ik kinderen heb, ga ik op tijd naar huis om samen te eten. In de loop van de avond rond ik het werk af.

Sommige collega’s – niet per se de oude-

ren – hebben er nog moeite mee om de oude manier van werken los te laten. Een valkuil van Het Nieuwe Werken is dat je elkaar minder spreekt. Ik vertel bij lezingen over dit onderwerp dus ook altijd dat je persoonlijk contact moet organiseren. In Apeldoorn houden we eens per maand een werklunch waarbij iedereen aanwezig is. Met directe collega’s heb ik dagelijks contact.

Mijn ideaal is dat we ooit flexibele werkplekken krijgen, met een centrale dossierkast waar je een dossier alleen uit haalt als dat echt nodig is, bijvoorbeeld voor een zitting. Dat scheelt vierkante meters en bevordert het onderling contact. Het idee van een eigen kamer met eigen dossierkasten is intussen wel een beetje achterhaald.’

Onmisbare smartphone

‘Ha ha ha, ik ben eigenlijk de verpersoonlijking van Het Nieuwe Werken,’ zegt Marilet Hollants (Advocatenkantoor Hollants in Tilburg). ‘Ik heb sinds ruim een jaar mijn eigen kantoor en kan mijn werk dus precies inrichten zoals ik het wil. Ik ervaar dat als een enorme vrijheid.’

Maar ik was altijd al een aanhanger van Het Nieuwe Werken, ook toen ik nog in loondienst was bij KZO|013 Advocaten. Ik heb altijd een zekere vrijheid bedongen én gekregen. Ik redigeerde de *Praktijkgids Arbeidsrecht* van Kluwer en schreef mee aan de nieuwsbrieven. Dan kon ik zeggen: ‘Ik moet nu geconcentreerd werken, dus ik ga thuis zitten.’

Eerder dit jaar is mijn boekje *Het Nieuwe Werken – Handleiding voor de praktijk* in de serie *Actueel Recht voor P&O* verschenen. Ik beschrijf daarin vooral de arbeidsrechtelijke consequenties van Het Nieuwe Werken.

Nu ik voor mezelf werk, heb ik een vaste werkplek aan huis. Daar zit ik eigenlijk altijd als ik stukken moet schrijven. Het is er heerlijk rustig. Wat voor mij echt bij Het Nieuwe Werken hoort, is dat ik mijn smartphone niet meer kan missen. Als ik na een zitting een kopje thee wil gaan drinken bij mijn moeder, check ik eerst mijn e-mail om te zien of daar tijd voor is. Mijn praktijk is soms hectisch, want ik doe ook BOPZ-zaken (Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen, *red.*) Dan kan het gebeuren dat je onverwacht iemand moet bezoeken en vaak

komen deze zaken ook snel op zitting. Ben ik op pad, dan schakel ik mijn telefoon door naar een secretaresbureau dat thuis is in de advocatuur. Daar weten ze ook in geval van zo’n BOPZ-zaak onmiddellijk wat ze moeten doen. Ja, ook dat is Het Nieuwe Werken.

Naast arbeidsrecht en BOPZ doe ik veel echtscheidingen op gemeenschappelijk verzoek. Ik ben mediator. Sommige cliënten vinden het fijn om ’s avonds af te spreken. Toen ik nog in loondienst was, deed ik dat niet – Ik ga ’s avonds toch niet in een verder leeg kantoorpand zitten – maar nu kan dat. Voor afspraken overdag maak ik veel gebruik van een bezoeklocatie in de stad. Daar tref ik ook andere advocaten, met wie ik altijd even kan overleggen. Dat is fijn.’

Dicteren bij Albert Heijn

‘Ons kantoor is jong,’ zegt Antony Jonkman (Jonkman Kloppenburg Advocaten in Amsterdam). ‘We bestaan sinds 2011 en we hebben meteen gezegd: “Wij gaan het anders doen dan de grote kantoren met hun 9-tot-5-mentaliteit.” Dat kunnen wij natuurlijk ook gemakkelijk omdat we nog klein zijn. Maar ook als we straks tien tot vijftien mensen in dienst hebben, doen we het nooit meer anders. Het Nieuwe Werken geeft vrijheid en flexibiliteit. Ik word er gelukkig van wanneer ik tot een uur of tien thuis kan blijven werken als er een file staat.

Voor ons als werkgever brengt Het Nieuwe Werken ook verplichtingen met zich mee. Wij richten voor alle medewerkers thuis een werkplek in, met bureau, goede stoel, grote luxecomputer, scanner, fax en eventueel een klein bibliotheekje. We gaan heus niet thuis inspecteren of iedereen wel goed op zijn stoel zit, maar je kent elkaar goed dus dat weet je ook snel genoeg. Het maakt me ook niet uit wanneer mensen werken – al verwachten we heus niet van ze dat ze 24/7 in de ring zijn. Wij rekenen elkaar af op resultaat.

Ik denk dat we gemiddeld de helft van de tijd op kantoor doorbrengen. Verder werken we elders. Veel thuis natuurlijk. Maar we kunnen overal inloggen op onze server, zelfs vanuit een hotel. Cliënten vinden het niet erg dat we zo mobiel zijn. Integendeel: ze weten dat ze op deze manier sneller antwoord krijgen. Soms zit ik aan het diner nog mails te beantwoorden via mijn smartphone – een onmisbaar apparaat.

Intussen zijn we ons verder aan het ontwikkelen. We sluiten ons binnenkort aan bij een online platform dat het onze cliënten onder andere mogelijk maakt om onze urenspecificaties te zien. We verdiepen ons in video conferencing, want ik merk dat het nog gemakkelijker is om op afstand te werken als je elkaar niet alleen hoort, maar ook ziet. En we zijn pas geleden begonnen met spraaksoftware. Dat geeft een enorme vrijheid. Soms sta ik bij Albert Heijn en bedenk iets wat ik niet mag vergeten. Dan dicteer ik het op mijn telefoon en een seconde later gaat er een e-mail met mijn boodschap naar onze office manager. Geweldig.’

Hoofd in de *cloud*

‘Bij ons is Het Nieuwe Werken vooral voor cliënten heel prettig,’ zegt Hedda Schipper (HSM Advocaten in Den Haag). ‘Zij krijgen bij de intake meteen een gebruikersnaam en wachtwoord en kunnen via *the cloud* op elk moment inloggen in hun eigen dossier. Dat is helemaal digitaal; wij scannen alles in. Cliënten zijn *real time* op de hoogte van het aantal uren dat wij aan hun zaak spenderen maar kunnen ook de correspondentie en stukken nalezen. Ook kunnen ze automatisch een sms krijgen wanneer er iets in hun dossier wijzigt. Dan kunnen zij weer bekijken hoe ver een concept is gevorderd en ons hun suggesties mailen.

Ik merk wel dat cliënten nog maar weinig gebruikmaken van deze mogelijkheid. Misschien ventileren wij het te weinig. Het werkt efficiënter en het scheelt een hoop papier. Wat dat betreft zouden de gerechten trouwens ook meer aan digitalisering mogen gaan doen. Vooral in hoger beroepen is het soms gênant: dan gaan de stukken in dozen de deur uit.

Voor mij als advocaat is Het Nieuwe Werken een uitkomst. Bij mijn zaken – ik doe veel internationale kinderontvoeringen – is het uitermate prettig dat ik de verschillende tijdszones en de geografische spreiding kan omzeilen. Bovendien kan ik elders, bijvoorbeeld als ik een jeugdinstelling aan de andere kant van het land bezoek, via mijn laptop inlog-

gen wanneer er in een andere zaak iets escaleert. Via mijn laptop kan ik mijn hele werkomgeving bedienen. Dossiers, maar ook de administratie en de agenda’s van collega’s.

Thuiswerken doe ik niet veel. Mijn collega’s wel, maar zelf vind ik het het prettigst om op kantoor te werken. De advocatuur kent een hoge werkdruk en het is altijd verleidelijk om steeds maar door te werken. Met alle technische mogelijkheden van tegenwoordig wordt dat nog gemakkelijker. Maar ik vind omdat het kan, hoeft je het nog niet per se te doen. Je moet jezelf trainen om soms niet te werken. Anderzijds vind ik het heel fijn dat ik op vakantie ben of als ik een dag vrij heb goed bij mijn dossiers kan. Cliënten hoeven niet te merken dat ik er niet ben.’

NTFR-Congres 10 oktober 2012

Theater De Flint,
Amersfoort

Tijdens het congres brengen diverse deskundige sprekers u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen binnen uw vakgebied.

Het uitgebreide programma is niet de enige reden waarom u het congres moet bezoeken.

Het NTFR-Congres biedt een platform om ervaringen uit te wisselen, knelpunten te bespreken en visies met elkaar te delen!

PROGRAMMA

Plenaire sessie

Korte terugblik op 12,5 jaar fiscaliteit
jurisprudentie en wetgeving

Themaworkshops

(2 naar keuze)

- Estate planning
- Boeterecht
- Auto van de zaak en kostenvergoeding
- Deelnemingsrente

Plenaire sessie

Vooruitblik, inclusief discussie en vragen

Afsluitende feestelijke borrel

PE-punten

Uw deelname aan het congres levert u PE-punten op.

RB: 4 punten
KNB: 4 punten
NOAB: 3 punten

SPREKERS

Prof.dr.mr. R.E.C.M. (René) Niessen
Mr. H.A. (Heleen) Elbert
Mr.drs. F.J.P.M. (Frans-Jozef) Haas
Prof.dr. O.C.R. (Otto) Marres
Mr. F.A. (Martin) Schoenmaker
Prof.dr. P. (Peter) Kavelaars

Voor de verdachte begrijpelijk

Anderstalige verdachten krijgen tijdens politieverhoren een tolk en een vertaalde dagvaarding.¹ Maar wie vertaling van overige, essentiële processtukken wil, krijgt meestal nul op het rekest. Een Europese richtlijn moet daarin verandering brengen.

Tekst: Jeroen Nijboer²

Art. 6 lid 3 EVRM waarborgt onder meer het recht op een tolk en op voldoende tijd en faciliteiten om de verdediging voor te bereiden. Dat laatste kan slechts worden geëffectueerd indien de anderstalige verdachte voorafgaand aan de zitting voldoende kennis kan nemen van de belangrijkste stukken uit het procesdossier. Daarin wordt immers duidelijk gemaakt waar de verdenking op rust. Bij het voorbereiden van de verdediging is het essentieel dat de verdachte zijn advocaat kan wijzen op bijvoorbeeld onjuistheden in getuigenverklaringen of een verkeerde vertaling van tapgesprekken. In de praktijk komt het er echter op neer dat de anderstalige verdachte volledig afhankelijk is van de advocaat. De verdachte is slechts op de hoogte voor zover de advocaat de inhoud van het procesdossier door tussenkomst van een tolk met hem heeft besproken. Nu zal dat bij een eenvoudige winkeldiefstal geen probleem zijn maar bij meer complexe of ernstige zaken kan dat tot complicaties leiden. Hoewel de gemiddelde advocaat waarschijnlijk best de moeite neemt de inhoud van het dossier zo veel mogelijk te bespreken, is het toch ook belangrijk dat de verdachte zelf, in een voor hem begrijpelijke taal, kennis kan nemen van de inhoud van potentiële bewijsmiddelen. Zo niet, dan raakt dat zijn procesautonomie³ omdat de verdachte dan onvoldoende kan bijdragen aan zijn eigen verdediging.

Gevolgen Kamasinski-arrest

Al lang geleden heeft het EHRM uitgesproken dat art. 6 lid 3 EVRM onder a ook ziet op het voorbereidend onderzoek en op schriftelijk materiaal.⁴ Uit het Kamasinski-arrest volgt dat een verdachte moet kunnen begrijpen

pen wat er in zijn procedure gebeurt zodat hij een effectieve verdediging kan voeren. Datzelfde arrest stelt echter ook dat zulks niet betekent dat de verdachte een onbeperkte aanspraak op schriftelijke vertaling van processtukken heeft. De Hoge Raad heeft dat geconcretiseerd door aan te geven dat naleving van art. 6 EVRM vertaling van bepaalde processtukken noodzakelijk kan maken. Van de verdediging mag worden verwacht dat zij aangeeft welke stukken voor vertaling in aanmerking komen.⁵ Ondanks de hier aangehaalde jurisprudentie gebeurt het maar zelden dat delen van het procesdossier worden vertaald, niet in de laatste plaats omdat de rechter hier toe niet snel beslist. 'Geen onbeperkte aanspraak' blijkt in de nationale rechtspraak voornamelijk te worden vertaald in 'geen aanspraak.' Illustratief is in dit verband de wijze waarop in cassatie werd omgegaan met de klacht van een verdachte dat zijn verstekvonnis niet was vertaald.⁶ In zijn conclusie stelde de AG dat art. 6 lid 3 onder a EVRM niet inhoudt dat ook een verstekmededeling moet worden vertaald. De HR deed de zaak af middels een art. 81 RO-overweging.

Attendeer de rechter

Vertaling van processtukken is als gezegd in Nederland bepaald geen *common practice*. Wellicht doen advocaten wegens 'Kamasinski' weinig verzoeken daartoe. Echter, het zou een automatisme moeten worden, temeer nu het recht op vertaling voor verdachten binnen EU-verband als één de fundamentele minimumrechten van de verdachte wordt gezien. In oktober 2010 is een Europese richtlijn tot stand gekomen betreffende het recht op vertolking en vertaling in strafprocedures.⁷ Wie de richtlijn leest, komt al snel tot de conclusie dat de huidige Nederlandse praktijk niet in stand kan blijven.

In artikel 3 van de richtlijn staat dat de verdachte een schriftelijke vertaling ontvangt van alle processtukken die essentieel zijn om te garanderen dat hij zich kan verdedigen en om het eerlijke verloop van de procedure te waarborgen (lid 1). Die essentiële processtukken zijn volgens lid 2: beslissingen tot vrijheidsbeneming, de tenlastelegging of dagvaarding en vonnissen. Let wel, dit is op zichzelf reeds aanzienlijk meer dan de enkele schriftelijke vertaling van de dagvaarding. Als de in lid 2 genoemde stukken straks standaard vertaald moeten worden, zal de implementatie tot een forse administratieve belasting van het strafproces leiden. Vreemd genoeg is deze richtlijn nog maar nauwelijks tot de zittingszalen doorgedrongen. Hoewel de lidstaten hem pas uiterlijk 27 oktober 2013 geïmplementeerd moeten hebben, is het toch van belang de rechter nu reeds op het bestaan ervan te attenderen en hem of haar ervan te overtuigen dat de vaak beperkte uitleg van 'Kamasinski' geen stand meer kan houden.⁸ Advocaten zouden nu reeds onder verwijzing naar art. 6 lid 3 onder a én b EVRM in combinatie met de toepasselijke richtlijn consequent om schriftelijke vertaling van processtukken moeten verzoeken. De inhoud van de richtlijn is dermate concreet dat het een gemiste kans zou zijn te wachten op codificatie.⁹ Bovendien wordt op Europees niveau het belang van de verdachte bij schriftelijke vertaling van processtukken breed onderkend.¹⁰ Of, zoals Euro-commissaris Viviane Reding (Justitie en Grondrechten) het verwoordde: 'Niemand in de EU mag het gevoel krijgen dat hij minder rechten heeft of minder beschermd is omdat hij zich in het buitenland bevindt.' Als dat geen begrijpelijke taal is.

1 Een vanzelfsprekendheid is dit overigens bepaald niet. Zie HR 18-04-'06, LJN: AV1156 en HR 16-01-'07, LJN: AZ3289.

2 Advocaat bij Ausma De Jong Advocaten in Utrecht.

3 Zie: Van Kampen en Denneman, het recht op vertaling in Nederlandse strafzaken, Strafblad 2010.

4 EHRM 19 december 1989, NJ 1994, 26.

5 HR 16 december 1998, NJ 1998, 352.

6 HR 22 november 2005, LJN: AU3961.

7 Richtlijn 2010/64/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2010, L 280/1.

8 Inmiddels ligt een conceptwetsvoorstel klaar dat op het moment van schrijven nog niet was te raadplegen. Wel hebben de adviescommissie strafrecht en de Raad voor de Rechtspraak zich uitgesproken.

9 Temeer nu 'lidstaten zich dienen te onthouden van maatregelen die verwezenlijking van het door de richtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in gevaar zouden brengen'. (HvJ, 18 december 1997, C-129/96, AB 1998, 192).

10 Persbericht van de Europese Commissie, 9 maart 2010, IP/10/249.

Over Loorbach en Moszkowicz

Toen ik de vorige dekencolumn las, dacht ik het *Advocatenblad* van een jaar geleden onder ogen te hebben. Voor mij was het mosterd na de maaltijd. Wat deed onze Orde toen het voornemen tot inbreuk op de integriteit van de advocatuur bekend werd? Het betreft onze beroepsintegriteit; een begrip met een zekere inhoud totdat enkele jaren geleden op Europees niveau met een verrassingsactie het beroepsgeheim ondergeschikt werd gemaakt aan economische belangen via de witwasreggeving. We hebben het geaccepteerd en de Wwft was een feit voordat we het goed en wel in de gaten kregen. Daarna zijn we deze inbreuk op eigen initiatief gaan vastleggen in een verordening.

Neem dan Moszkowicz. Eindelijk een advocaat die staat voor het beroepsgeheim. Hij meldt met verontwaardiging wat wij al jaren geleden hadden moeten roepen. De Orde lijkt in hem de redder van de integriteit te hebben gevonden. Wij, de Orde, hadden toen op principiële gronden de barricade op moeten gaan ter be-

scherming van het beroepsgeheim, maar deden dat niet. Moszkowicz redt ons. Hij beroept zich op het beroepsgeheim onder het motto: geld stinkt niet. Maar het beroepsgeheim is geen recht van de advocaat maar een spijkerharde verplichting ter bescherming van de cliënt. Het beroepsgeheim wordt hier schaamteloos misbruikt om weg te lopen voor de gevolgen van een helaas al te menselijke handicap: hebberigheid. Ik probeer het uit te leggen: de Wwft, hoe verwerpelijk ook, bestaat al een tijd. Moszkowicz liet niets van zich horen toen de Wwft werd ingevoerd. De verordening op de administratie en de financiële integriteit implementeert in feite de Wwft. Deze verordening heeft de deken een belangrijke taak toebedeeld als het gaat om controle en handhaving. Die instantie had Moszkowicz, zoals hij wist of behoorde te weten, moeten raadplegen, wat hij blijkens zijn verweer welbewust niet gedaan.

Dat is een welbewuste overtreding waar alleen schorsing op kan volgen. En wat mij

betreft totdat onderzocht is of en in welke mate hij heeft gehandeld in strijd met de witwas richtlijnen en/of zich mogelijk schuldig heeft gemaakt aan heling en andere strafbare feiten. Daar is aanleiding genoeg voor nu hij er blijk van heeft gegeven zich van integriteitsnormen weinig aan te trekken. Waarom grijpt de deken niet in?

Ik vond het overigens verontrustend te moeten merken dat er meer advocaten zijn die de inhoud van deze verordening niet blijken te kennen. Het is verbijsterend dat zij zelfs niet schromen dit publiekelijk toe te geven. Ook voor hen geldt dat een bezoekje van de deken niet te lang op zich moet laten wachten.

Als wij de politiek willen laten geloven dat wij zelf onze zaakjes onder controle hebben, dan moeten de deken nu toch echt uit hun stoel komen, Jan Loorbach, en niet een jaar later in een column nog wat napruttelen.

Rob Geene, advocaat bij Dommerholt advocaten in Assen

Kanttekening van de algemeen deken

Het dekenbezwaar tegen Moszkowicz is onder de rechter. Ik ga daar dus niet inhoudelijk op in. Wel merk ik op dat Rob Geene moeilijk te volgen is als hij Moszkowicz, haast in een adem, eerst de redder van onze integriteit noemt en dan iemand die er blijk van geeft zich van integriteitsnormen niks aan te trekken. Mogelijk ontgaat mij ergens de ironie als stijlmiddel.

Een technisch punt niettemin: artikel 10 VAFI over het aannemen van contant geld door een advocaat gaat terug op onze eigen Bruyninxrichtlijnen van 1995 en zijn dus geen implementatie van de (recentere) WWFT.

De WWFT bevat inderdaad een meldingsplicht die haaks staat op het beroepsgeheim. Daar heb ik mij in mijn jaarrede van 2010 al kritisch over uitgelaten. Maar die wet is al een hele poos wet en zal dat

nog wel even blijven. Daar ging mijn dekencolumn (ditmaal) niet over; die gaat over een wetsontwerp waar nog wel tegen gevochten kan worden. En dat doen we. Daarin gaat het over toezicht op de advocatuur en daaruit voortvloeiend om de onafhankelijkheid van de advocatuur. Onderdeel daarvan is ook het beroepsgeheim, op onderdelen.

Wij voeren die strijd al jarenlang. De strijd is ook al ouder dan het wetsontwerp. Het advies van Docters van Leeuwen staat bijvoorbeeld in deze sleutel en is van maart 2010.

De strijd wordt gevoerd op twee fronten: gemotiveerd en breed georganiseerd verzet tegen het wetsontwerp en versterking van het bestaande toezicht in de vorm die we willen behouden. Versterking uit eigen overtuiging en omdat, en hier citeer ik Geene met genoegen, we de

politiek willen tonen zelf onze zaakjes onder controle te hebben. Daarin past de dynamische feitelijke ontwikkeling en daaropvolgend de regulering van het landelijk dekenberaad; daarin past de benoeming van rapporteur Hoekstra; daarin past ook het doorontwikkelen van het dekenaat van traditioneel reactief naar meer integraal toezicht met meer gespecialiseerde ondersteuning. Wat Geene napruttelen noemt zie ik dus als *frapper toujours*.

Als Geene, die nota bene lid is van onze adviescommissie regelgeving, dat allemaal niet op zijn radar heeft, timmeren we kennelijk binnen onze eigen achterban nog immer onvoldoende aan de weg. Dat neem ik ter harte.

Jan Loorbach, algemeen deken

Beperking van het cassatieberoep, maar hoe?

In een voor de strafrechtadvocaat nuttig artikel beschreef confrère Joost Nan het belang van de beperking van het cassatieberoep in een strafzaak.¹ Onduidelijk was echter of zo'n beperking zijn beslag krijgt bij akte of in de cassatieschriftuur. Op 20 maart 2012 verschaftte de Hoge Raad duidelijkheid.

Tekst: Dirk Daamen²

Door het uitsluiten van gunstige beslissingen van het cassatieberoep kan de advocaat voorkomen dat zijn cliënt na een geslaagde cassatie erop achteruitgaat. Of dit tactisch wijs is, kan op het moment van het instellen van dat beroep nog niet goed worden bepaald. Immers, indien sprake is van een verkort arrest, dan moet de aanvulling met de bewijsmiddelen nog worden gemaakt.³ Ook het proces-verbaal van de (laatste) zitting wordt vaak pas uitgewerkt nadat cassatie is ingesteld. Of de belangen van de cliënt met de beperking zijn gediend kan de raadsman daarom in de regel pas beoordelen nadat hij een kopie van de kernstukken van de griffie van de HR heeft ontvangen. Rond die tijd gaat ook de termijn voor het indienen van de middelen lopen. De vraag rijst dan hoe een in eerste instantie onbeperkt ingesteld cassatieberoep alsnog kan worden beperkt: moet de advocaat een akte van partiële intrekking laten opmaken bij de griffie van het gerecht dat de bestreden uitspraak heeft gewezen (art. 453 en 454 Sv) of kan dat ook door in de cassatieschriftuur te melden dat het beroep zich beperkt tot bepaalde beslissingen?

Tegengestelde conclusie

Over de beantwoording bestond onduidelijkheid. Schulten en Nan stelden dat

beperking bij schriftuur mogelijk is.⁴ Daar is wat voor te zeggen: het dossier zal dan vaak al bij de HR liggen, zodat de gang langs de griffie van het hof om daar een akte van partiële intrekking te laten opmaken geen redelijk doel dient.

Advocaat-generaal Knigge leek er daarentegen weinig voor te voelen⁵ en wie het arrest HR 15 januari 2008, LJN: BB7678 beperkt uitlegt, komt eveneens tot een tegengestelde conclusie. 'Het beroep – dat kennelijk niet is gericht tegen de gegeven vrijspraken voor de feiten 1, 3 en 5, maar wegens het ontbreken van een beperking *in de cassatieakte* wel is gericht tegen de vrijspraak van hetgeen onder 2 primair is tenlastegelegd – is ingesteld door de verdachte.' (r.o. 2, eerste zin; cursivering auteur).

Hierin komt het beleid van de HR tot uitdrukking om het cassatieberoep beperkt uit te leggen bij *cumulatief* ten laste gelegde feiten waarvan de verdachte is vrijgesproken. Maar ook blijkt dat een beperkte uitleg niet aan de orde is bij bijvoorbeeld de verdachte die is vrijgesproken van moord (primair ten laste gelegd) maar veroordeeld voor de subsidiair ten laste gelegde doodslag.⁶

Het arrest van 20 maart 2012 (LJN: BV3455) verschaft duidelijkheid. De HR overweegt daarin: 'Ingevolge art. 429 Sv

kan het cassatieberoep worden ingesteld tegen een gedeelte van 's hofs arrest. Die beperking van het beroep dient tot uitdrukking te worden gebracht in de cassatieakte en niet in de cassatieschriftuur.'

Een *escape* kan zijn dat de HR ambtshalve een beperkte uitleg geeft aan het ingestelde beroep ('het beroep – dat kennelijk niet is gericht tegen de vrijspraak van feit 1 – ...'), maar dat lijkt de HR enkel te doen ten aanzien van voor de verdachte gunstige beslissingen die een cumulatief ten laste gelegd feit in zijn geheel raken (vrijspraak, maar ook niet-ontvankelijkheid in het hoger beroep na vrijspraak voor dat feit door de rechtbank en nietigheid van de dagvaarding).⁷ Dit blijkt ook uit het hiervoor aangehaalde arrest uit 2008.

Hoe dan ook: als hij de wens tot beperking van het beroep tot uitdrukking brengt in de cassatieschriftuur, heeft de advocaat het vervolg niet in eigen hand. Wie op dat vlak risico wil uitsluiten, moet zorgen dat de griffie van het hof tijdig⁸ een akte van partiële intrekking van het cassatieberoep opmaakt.⁹

1 J.S. Nan, 'Maak omvang cassatieberoep duidelijk', *Advocatenblad* 5 augustus 2011, p. 33.

2 Advocaat in strafzaken te Maastricht.

3 Art. 365a juncto 415 Sv.

4 E.H. Schulten, commentaar bij art. 429, aant. 7, in: Melai/Groenhuijsen e.a., *Wetboek van Strafvordering* en het slot van het eerdergenoemde artikel van Nan.

5 Zie zijn conclusie bij HR 15 juni 2010, LJN: BM2416, onder 6-7.

6 Zie ook HR 12 oktober 2010, LJN: BN4347, r.o. 2.4.

7 Zie voor een arrest met alle drie de genoemde beslissingen: HR 20 maart 2012, LJN: BU8695.

8 In art. III van het Procesreglement van de strafkamer van de HR is nader uitgewerkt tot wanneer het cassatieberoep kan worden ingetrokken.

9 Dat kan sinds eind 2009 met een daartoe strekkende schriftelijke volmacht die gefaxtd wordt (HR 22 december 2009, LJN: BJ7810). Zie HR 13 september 2011, LJN: BQ5708 voor een voorbeeld van een beperking door het aanvankelijk onbeperkt ingestelde beroep bij akte partieel in te trekken.

dflow

Spraakverwerking

Document management

Documentbeveiliging

Meesterlijk gestructureerd!
www.dflow.nl

**Uw zaken
op orde**

**“CCLaw is absoluut
gebruiksvriendelijk!”**

Stefanie van Asch, Van Veen Advocaten

Met CCLaw van Clip Consultants beschikt u over een compleet softwarepakket voor uw juridische praktijk. Door jarenlange ervaring in de advocatuur combineert CCLaw gemak met kwaliteit. Inmiddels zijn ruim 400 advocatenkantoren enthousiaste gebruikers!
CCLaw: uw zaken op orde

Bel: 0413 - 34 88 88
 Bezoek: www.clipconsultants.nl

**UW MAIL & AGENDA
BINNEN HANDBEREIK**

ALTIJD EN OVERAL!

SPECIALIST IN O.A.
**BLACKBERRY,
IPHONE &
TABLETS**

OOK VOOR ACCESSOIRES

Helder Telecom
 Schutweg 15
 5145 NP Waalwijk
 Tel. 0416 740 740
www.heldertelecom.nl

ict concept.

*“Functionele ICT die
naadloos aansluit op
uw praktijk.”*

**uw werkplek
ons specialisme
alles voor elkaar**

T 088 002 84 82
www.ict-concept.nl

Amersfoort Amsterdam Eindhoven
 Joure Oosterhout Rotterdam

Wie, wat, waar?

Wie vertrok, wie stopte en wie begon voor zichzelf? Bent u zelf onlangs van kantoor gewisseld of eigen baas geworden? Mail uw verhaal of meld u aan via redactie@advocatenorde.nl.

Uit de praktijk

Alspeer, mw. mr. J.P. Rotterdam 06-08-2012
Berg, mr. M.J. van den Nijmegen 01-08-2012
Bosch, mw. mr. J. van den Utrecht 01-08-2012
Braber, mw. mr. K. Amsterdam 01-08-2012
Colenbrander, mr. R.J. Amsterdam 14-08-2012
Dufay, mr. T. Baarn 14-08-2012
Elshof, mw. mr. M.H. Leeuwarden 30-07-2012
Eschazuier – Wijk, mw. mr. V.C.A. van Den Bosch 01-08-2012
Haan, mr. P.M.J. de Enschede 31-07-2012
Haentjens, mr. M. Amsterdam 01-08-2012
Helderman, mw. mr. M.F. Hilversum 09-08-2012
Kramer, mw. mr. D.L.M. van der Rotterdam 01-08-2012
Kroeze, mw. mr. T. Amsterdam 25-05-2012
Krsteski, mr. F. Amsterdam 01-08-2012
Luyn, mr. M. van Den Haag 01-08-2012
Marrum, mw. mr. H. van Leeuwarden 15-08-2012
Molenaar, mr. M. Amsterdam 01-08-2012
Mulder, mw. mr. G. Utrecht 01-08-2012
Muller – Slikke, mw. mr. T.A.H.C. van der Terheijden 30-07-2012
Neuzen, mr. G.A. ter Amsterdam 01-08-2012
Nieuw van – Amerongen- Bakker, mw. mr. A.M. Veenendaal 01-08-2012
Reijrink – Walstock, mw. mr. L.J.F.H. Utrecht 30-07-2012
Reiss, mw. mr. Z.L.F. Arnhem 01-08-2012

Riedijk, mr. P.H. Rotterdam 01-08-2012
Roelofs, mr. A.R.E.M.F. Rotterdam 01-08-2012
Savornin Lohman, Jkvr. mr. A.E.C. de Amsterdam 01-08-2012
Schaap, mr. J.J. Deventer 03-08-2012
Schobbers – Lamers, mw. mr. H. Venlo 01-08-2012
Traverso, mr. A.J. Naaldwijk 15-08-2012
Vinke, mw. mr. M.A. Amstelveen 01-08-2012
Vleeming, mr. R.A. Den Haag 01-08-2012
Vries, mr. A.J. de Amsterdam 01-08-2012
Wessel, mr. B. Wijk aan Zee 10-08-2012
Wildeboer, mr. M.J. Apeldoorn 01-08-2012
Willebrands, mw. mr. S.O. Amersfoort 14-08-2012
Wit, mw. mr. N.A. Voorhout 14-08-2012
Wuisman, mw. mr. A.M. Den Bosch 01-08-2012
Zaagsma, mw. mr. M.F. Amsterdam 01-08-2012

Overleden

Jansen, mr. F.P.J.R. Breda 20-07-2012

Naar nieuw(e) kantoor of associatie

Advocatenkantoor BRUIN (mw. mr. A.M. Bruin te Amersfoort)

Advocatenkantoor Lich (mw. mr. J.C. Lich te Naarden)
Advocatenkantoor Plas (mw. mr. M.L. Plas te Utrecht)
Advocatenkantoor Sari-Shaaban (mw. mr. M. Sari – Shaaban te Rotterdam)
Advocatenkantoor Schmit (mw. mr. M. Schmit te Rotterdam)
Advocatenkantoor Vreugdenhil (mw. mr. E.T. Vreugdenhil te Heemstede)
Arma Advocatenpraktijk B.V. (mr. P.J. Baauw te Lochem)
BGK Advocaten (mr. F.G.J.W.C. Gielen te Herten)
CTJ Legal (mw. mr. C.T. Jaarsma te Utrecht)
dejong*moons advocaten (mw. mr. J.E.M.C. Moons en mr. drs. W.J.H. de Jong te Ede)
Duivesteijn Advocatuur (mr. J.G.H. Duivesteijn te Nijmegen)
Heineken International B.V. (mw. mr. V.S.Y. Liem te Amsterdam)
Jkvr. Mr. A. Wladimiroff, strafrechtadvocaat (Jkvr. mr. A. Wladimiroff te Den Haag)
Legaltree Tiems (mw. mr. S.F. Tiems te Leiden)
Lugg Advies (mr. J.G.A. Lugg te Amsterdam)
MillerKeyBrighton Advocaten (mw. mr. E.A. Mulders en mw. mr. C.N. Reijns te Middelburg)
Mr. A. Alaca (mw. mr. A. Alaca te Utrecht)
Mr Thea de Boer, advocaat (mw. mr. D.M. de Boer te Amsterdam)

Pur Sang Advocaten (mr. J.E.J. Jansen, mw. mr. H. van der Valk te Heemstede)
Rijnboog advocatuur (mr. E. Bülbül te Arnhem)
Schram Advocaten Amsterdam (mr. S.L. Schram te Amsterdam)
Snijders Advocaten BV (mr. A. Fuijkschot, mr. J. Oerlemans, mw. mr. B. Severs, mr. D.I.J. Snijders, mw. mr. N.Th.G.M. Stof-felsen – Dings, mw. mr. K.J.T.M. van de Wiel te Den Bosch)
Transactioncounsel.nl (mr. H.P. van Berkum te Den Haag)
Van Paridon & Den Hollander Advocaten B.V. (mr. S.C. van Paridon en mr. A.F.M. den Hollander te Rotterdam)

Naar ander kantoor

Beelen, mw. mr. M. van: Gemeente Enschede te Enschede
Beer, mw. mr. M.C.W. de: Holla Advocaten te Den Bosch
Booij, mw. mr. A.W. : Nauta Dutilh N.V. te Amsterdam
Cuperus, mw. mr. F.S.: Engels & Engels Advocaten te Heerhugowaard
Dunki Jacobs, mw. mr. F.: Delissen Martens advocaten belastingadviseurs mediation te Den Haag
Hageman, mr. R.H.P.: Banning N.V. te Den Haag

Ruimte om te ondernemen

Na ruim elf jaar bij Van Benthem & Keulen maakte **Simona Tiems** deze zomer de overstap naar Legaltree in Leiden. 'Omdat ik niet gebonden ben aan omzettafgesloten, heb ik hier alle ruimte om te ondernemen, op acquisitiepad te gaan en artikelen te schrijven. Ik werk al zestien jaar op het gebied van gezondheidsrecht en medisch aansprakelijkheidsrecht, dat verveelt nooit. Je hoeft de krant maar open te slaan of het gaat over juridische en ethische dilemma's in de zorg. Zaken die me niet loslaten, die zijn het mooiste.'

Altijd in beweging

Sinds 2006 was **Fokalien Cuperus** advocaat-partner bij haar maatschap Kordaat Advocaten. Onlangs werd deze ontbonden. Ze sloot zich aan bij kantoorcombinatie Engels & Engels in Heerhugowaard. 'De eigenaren van deze maatschap, Carla en José Engels, kende ik al goed. We zijn zelfstandig werkend advocaten, maar brainstormen en overleggen regelmatig met elkaar. Ik hou me vooral bezig met strafrecht en persoonlijk familierecht. Door wetswijzigingen en veranderingen in de Europese regelgeving blijven die rechtsgebieden in beweging. Nog een nieuwe uitdaging: ik word patroon van een advocaat-stagiaire. Mijn werk is nooit saai!'

Kijkje in de keuken

Vanuit de wens om eigen baas te zijn, richtte **Frank Gielen** onlangs met twee bevriende advocaten het kantoor BGK Advocaten in Sittard op. 'Mijn specialisme is insolventierecht, dat is ontzettend afwisselend.

De ene keer word je benoemd tot curator van een tuinbouwbedrijf en de andere keer van de pizzeria op de hoek. Het is boeiend om bij een scala aan bedrijven in de keuken te kunnen kijken. Doordat ik in faillissementen beroepsmatig zie hoe het niet moet, kan ik deze kennis en ervaring meenemen bij de bedrijfsvoering van ons eigen kantoor.'

Twee locaties

Met meer dan twintig jaar werkervaring in de advocatuur, voornamelijk op het gebied van arbeidsrecht, begon **Emke Vreugdenhil** onlangs voor zichzelf. 'Ik weet inmiddels precies hoe ik zaken wil aanpakken. Mijn kantoor heet tot 1 september Advocatenkantoor Vreugdenhil, daarna ga ik samen met letselschade-advocate Esther Reijnders verder onder de naam Reijnders Vreugdenhil. We kunnen gebruikmaken van elkaars expertise en lokale netwerk: zij werkt in Amsterdam, ik in Heemstede. Zo hebben we meteen twee locaties. Communicatie is geen probleem: we doen aan Het Nieuwe Werken en zijn heel flexibel.'

Bosch
Have, mw. mr. S.J.T. ten: Vlaminckx
 advocaten te Venlo
Hesselink, mr. J.M.: Mulder en Servatius
 Advocaten te Amstelveen
Knock, mw. mr. B. de: SOLV te Amsterdam
Köiter, mw. mr. S.: NS Groep N.V. Corporate Legal te Utrecht
Loeb, mr. P.L. LL.M.: Nauta Dutilh te Amsterdam

Meijering, mw. mr. L.J.: Louwerse en Veene advocaten te Utrecht
Nierman, mr. A.H.: Van Gastel en Bal Advocaten te Hellevoetsluis
Platvoet, mr. M.M.: Boels Zanders Advocaten te Venlo
Rietveld, mr. J.P.: Clifford Chance LLP te Amsterdam
Robichon - Lindenkamp, mw. mr. M.I.: SOLV te Amsterdam

Schabos, mw. mr. F.: Van Gelder Advocaten te Oisterwijk
Sikkema, mw. mr. S.T.: Ballast Nedam N.V. te Nieuwegein
Sprecher, mr. J.M.: Nauta Dutilh te New York
Sprenger, mw. mr. A.H.A.: Houthoff Buruma te New York
Stammes, mr. M.A.: Smithuijzen Winters & De Vries te Hoofddorp

Tros, mr. R.T.G.: Norton Rose LLP te Amsterdam
Ural, mr. U.: Kalk Advocatenkantoor Strafrechtadvocaten te Enschede
Wasser, mr. J.F.M.: Holla Advocaten te Den Bosch
Westing, mw. mr. V.A.E. van: Orde van Advocaten te Arnhem
Winters, mw. mr. M.L.: De Klerk & Roze-meijer te Velsbroek

(advertenties)

Amsterdam

DE AMSTERDAMSE ORDE VAN ADVOCATEN
 zoekt

2 advocaten/stafmedewerkers m/v

Eén vacature komt vrij op korte termijn en de andere vacature later in het najaar.

Bij de Amsterdamse orde werken 19 personen, 10 advocaten en 9 personen ondersteunend personeel. De orde is een dienstverlenende organisatie ten behoeve van de rechtzoekenden en de 5000 advocaten in het arrondissement Amsterdam. Het toezicht op de advocaten in het arrondissement Amsterdam is opgedragen aan het bestuur van de Amsterdamse Orde, de Raad van Toezicht en met name aan de voorzitter, de Deken. De Deken wordt ondersteund door stafmedewerkers.

De taken van de stafmedewerker zijn onder meer:

- ondersteuning van de Deken bij de (schriftelijke) behandeling van klachten over advocaten;
- telefonische klachtenopvang;
- het bij toerbeurt met de andere stafmedewerkers houden van een spreekuur voor rechtzoekenden;
- het maken van begrotingsadviezen voor de Raad van Toezicht;
- (beleidsvoorbereidende) werkzaamheden voor de Raad van Toezicht/directeur van het Bureau.

Voor deze functie is de hoedanigheid van (oud)advocaat met ruime (7 à 8 jaar) praktijkervaring vereist. Zonodig vindt opnieuw beëdiging plaats.

Daarnaast dient de stafmedewerker te beschikken over analytisch vermogen en goede contactuele eigenschappen. Hij/zij dient zowel zelfstandig als in teamverband te kunnen werken.

Schriftelijke sollicitatie met c.v. kunt u vóór 1 oktober 2012 richten aan mevrouw mr. A.S. Reijnders-Sluis, directeur Bureau van de Amsterdamse Orde, Paulus Potterstraat 18 1071 DA Amsterdam, bij wie ook, tussen 9.00 en 12.00 uur, telefonische informatie kan worden ingewonnen (020 - 589 60 00).

Van de tuchtrechter

Deze uitspraken zijn geselecteerd en bewerkt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit P.J.M. Drion, C.B. Gaaf, W.F. Hendriksen, H.J.A. Knijff, E. van Liere en H. Uhlenbroek. De uitspraken met LJN-nummer zijn integraal te raadplegen op www.tuchtrecht.nl.

Beschuldiging rechercheur

- Hof van Discipline 13 september 2010, nr. 5731, LJN: YA3189
- Raad van discipline Amsterdam 2 februari 2010, LJN: YA0350

Grievende uitlatingen, beschuldigingen en verspreiding daarvan.

- Art. 46 *Advocatenwet* (3 *Wat een behoorlijke advocaat betaamt t.o. de wederpartij*; 3.1 *Grievende uitlatingen*);
- *Gedragsregels 1 en 31*.

Feiten

Klager is rechercheur bij de politie. Als teamleider was hij verantwoordelijk voor een onderzoek naar betrokkenheid van verdachten in een grootscheepse hennep-teelt en hasjhandel. Mr. X trad op voor één van de hoofdverdachten. Mr. X heeft in een brief aan het arrondissementsparket de gebruikte opsporingsmethode van politie en justitie ter discussie gesteld en geconcludeerd dat illegale opsporingsmethoden zijn gebruikt. In de brief stelde hij dat in strijd met de waarheid een suggestieve start van het onderzoek moest worden gecreëerd.

Tijdens een daaropvolgende openbare regiezitting bij de strafrechter heeft mr. X gezegd dat niet ondenkbaar en niet onwaarschijnlijk is, dat is gesjoemeld met de bijzondere opsporingsmiddelen.

De *Telegraaf* heeft in een aantal artikelen aandacht besteed aan de zaak en gemeld dat de rechtbank een getuigenverhoor heeft gelast in welk kader het gebruik van illegale opsporingsmethoden aan de orde zou worden gesteld. De naam van klager is daarbij niet genoemd.

Klacht

Mr. X heeft zich in woord en geschrift onnodig grievend over klager uitgelaten

door hem meerdere malen te beschuldigen van valsheid in geschrifte en meened. Hij heeft deze aantijgingen verspreid en openlijk ten gehore gebracht met het kennelijke doel daaraan ruchtbaarheid te geven.

Overwegingen raad

Hier geldt de door het Hof van Discipline gehanteerde maatstaf dat de advocaat een grote mate van vrijheid toekomt de belangen van zijn cliënt te behartigen op een wijze die hem goedgevoelt. Die vrijheid is niet onbeperkt; deze kan onder meer ingeperkt worden indien de advocaat 1) zich onnodig grievend uitlaat over de wederpartij, feiten poneert waarvan hij weet of redelijkerwijs kan weten dat zij in strijd met de waarheid zijn, of indien 3) de advocaat (anderszins) bij de behartiging van de belangen van zijn cliënt de belangen van de wederpartij onnodig of onevenredig schaadt zonder dat daarmee een redelijk doel wordt gediend.

Met betrekking tot de onder (2) genoemde beperking moet voorts in het oog worden gehouden dat de advocaat de belangen van zijn cliënt dient te behartigen aan de hand van het feitenmateriaal dat zijn cliënt hem verschaft omdat hij in het algemeen mag afgaan op de juistheid van het feitenmateriaal en slechts in uitzonderingsgevallen gehouden is de juistheid daarvan te verifiëren.

De raad zal het optreden van mr. X derhalve aan de hand van deze maatstaf beoordelen.

Mr. X heeft de naam van klager geen enkele maal genoemd in de door klager overgelegde brieven. De naam van klager is wel naar voren gekomen in het verzoek van mr. X in een brief om hem, met een aantal andere personen, te doen horen bij de rechtbank. De naam van klager komt evenmin voor in de krant.

De naam van klager is slechts vanuit het oogpunt van functionaliteit genoemd, namelijk in het kader van het verzoek van mr. X om hem voor de rechtbank als getuige te horen. Mr. X is hierbij op geen enkele

wijze persoonlijk geweest, laat staan onnodig grievend.

Beslissing raad

Verklaart de klacht ongegrond.

Overwegingen hof

Het onderzoek in hoger beroep heeft niet geleid tot andere beschouwingen en gevolgtrekkingen dan die vervat in de beslissing van de raad, waarmee het hof zich verenigt. Daaraan voegt het hof het volgende toe. Ten aanzien van de uitlatingen die een advocaat in het kader van de belangenbehartiging in het openbaar doet, geldt dat die vallen onder de door artikel 10 van het EVRM beschermde vrijheid van meningsuiting. Deze vrijheid kan op grond van het EVRM slechts worden beperkt indien deze beperking bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is (EVRM 28 oktober 2003, NJ 2004, 555). In het onderhavige geval is niet gebleken dat mr. X zich ten aanzien van klager heeft uitgelaten op een wijze die een behoorlijk advocaat niet betaamt, zodat er voor enige beperking in zijn vrijheid van meningsuiting geen grond bestaat.

Beslissing hof

Bekrachtigt de beslissing van de raad.

Schrapping na misleiding

- Hof van Discipline 14 november 2011, LJN: YA2680
- Raad van discipline Arnhem 13 december 2010 en 18 april 2011, LJN: YA1840

Misleidende informatie over stagiaire in loondienst leidt tot schrapping.

- Art. 46 *Advocatenwet* (2.2 *Bezwaren van de deken*)
- *Gedragsregel 1*

Feiten

Aanvankelijk was tussen mr. X en mr. Y overeengekomen dat laatstgenoemde werkzaamheden zou verrichten voor mr. X op basis van een fiftyfiftyverdeling van de door mr. Y verrichte omzet in de afhandeling van dossiers. Mr. Y zou starten op basis van zelfstandigheid als advocaatstagiaire op het kantoor van mr. X. In afwachting van de beëdiging berichtte mr. X de deken dat een stage-overeenkomst op basis van een zelfstandig ondernemerschap van mr. Y niet kon door gaan. 'Daarom is gekozen voor het alternatief loondienstverhouding,' aldus mr. X onder overlegging van een door partijen ondertekende arbeidsovereenkomst/stage-overeenkomst.

Vijf maanden na goedkeuring van het (binnen)patronaat en de beëdiging informeerde mr. X de deken dat de relatie met mr. Y was beëindigd. Tijdens een daarop volgend gesprek met de deken deelde mr. Y mee dat de destijds beschreven werksamenwerking feitelijk geen invulling had gekregen. Mr. Y was, naar hij verklaarde, gestart met het verrichten van werkzaamheden conform de aanvankelijke afspraak met mr. X. Mr. Y maakte aan de deken kenbaar dat mr. X 'mordicus tegen iedere vorm van arbeidsovereenkomst is'.

Dekenbezwaar

Mr. X heeft de Raad van Toezicht ten onrechte niet, althans onjuist, althans niet tijdig geïnformeerd over het al dan niet bestaande dienstverband met mr. Y en al hetgeen daarbij mee speelde in het kader van de beoogde samenwerking.

Overwegingen hof

Van het bestaan van een arbeidsovereenkomst tussen mr. Y en mr. X getuigt alleen het door hen ondertekende stuk. Naar het oordeel van het hof is toereikend gebleken dat in dit contract geen wilsovereenstemming ten aanzien van de te voeren relatie tussen hen besloten ligt en dat het contract geen verdere strekking had dan dat daarmee bereikt kon worden dat mr. Y tot advocaat beëdigd zou kunnen worden.

Mr. X schroomt er niet alleen niet voor de Raad van Toezicht en de deken te misleiden, hij volhardt ook in zijn standpunt dat een geëffectueerde arbeidsovereenkomst

heeft bestaan, in weerwil van de feiten, zowel tegenover de raad als het hof. Daarbij komt dat mr. X al eerder van het tableau geschrapt is geweest ter zake onder meer zijn strafrechtelijke veroordeling wegens het medeplegen van het doen van onjuiste aangiften omzetbelasting en loonbelasting.

Beslissing hof

Bekrachtigt de maatregel van schrapping van het tableau.

Informereren advocaat wederpartij

- Hof van Discipline 7 oktober 2011, LJN: YA3190
- Raad van discipline 's-Hertogenbosch 10 januari 2011

Waarschuwing wegens niet informeren advocaat wederpartij over dagvaarding.

- Art. 46 Advocatenwet (3 en 5 Wat de advocaat betaamt t.o. de wederpartij en t.o. zijn mede-advocaten)
- Gedragsregels 17 en 19

Feiten

Tussen klager en de cliënte van mr. X bestond een conflict over de afwikkeling van een koop- en aannemingsovereenkomst. Klager is beroepsmilitair, bijgestaan door mr. Y. Na een brief van 27 augustus 2003 aan mr. Y, waarin mr. X een procedure in het vooruitzicht stelde indien klager niet zou betalen of in ieder geval zijn ingenomen standpunt zou herzien, ondernam mr. X aanvankelijk geen actie. In februari 2004 moest klager woonruimte betrekken in Duitsland ter voorbereiding van een militaire missie. In maart 2005 verzocht mr. X aan de gemeente waarin klager voor het laatst woonachtig was, een uittreksel uit het bevolkingsregister van klager. Mr. X ontving het verzoek retour met daarop handgeschreven: 'Vertrokken naar Bondsrepubliek Duitsland per 11-02-2004.'

Vervolgens is conservatoir beslag gelegd ten laste van klager, waarna mr. X klager bij openbaar exploit heeft doen dagvaarden.

Bij verstek werden de vorderingen grotendeels toegewezen. Pas in hoger beroep werd klager ontvangen in zijn verzet.

Klacht

Mr. X heeft klager benadeeld door een procedure te starten zonder zijn advocaat daarvan in kennis te stellen en door ten onrechte op basis van onjuiste, althans onvolledige informatie in die procedure aan te geven dat klager geen bekende woon- of verblijfplaats had.

Overwegingen raad

Alvorens klager te dagvaarden, had mr. X geen genoegen mogen nemen met het bericht van de gemeente dat klager naar Duitsland was vertrokken zonder opgave van een nieuw adres in Duitsland, nu hij naar eigen zeggen bekend was met de militaire functie van klager en wist door welke advocaat klager (in het verleden) in het betreffende geschil werd bijgestaan. Het had op de weg van mr. X gelegen om via de advocaat van klager of op andere wijze te trachten de nieuwe adresgegevens van klager te verkrijgen.

Overwegingen hof

Mr. X kon er niet zonder meer van uitgaan dat de relatie van klager met zijn advocaat na het vertrek van klager naar Duitsland was verbroken. Het hof is van oordeel dat mr. X op basis van de verkregen inlichtingen klager heeft kunnen dagvaarden zoals hij heeft gedaan en dat hem op dat punt geen tuchtrechtelijk verwijt treft. Het kan hem echter wel tuchtrechtelijk worden verweten dat hij de dagvaarding niet gelijktijdig in afschrift aan mr. Y heeft gezonden. Door deze handelwijze heeft klager in eerste aanleg geen inhoudelijk verweer kunnen voeren tegen de ingestelde vordering en is hij op oneigenlijke wijze belemmerd in het voeren van een eerlijk proces. Mr. X heeft klager door zijn handelwijze node-loos op achterstand gezet. Voorts heeft hij jegens mr. Y het onderlinge vertrouwen dat advocaten jegens elkaar in acht behoren te nemen geschaad. Het hof acht de klacht dan ook in zoverre gegrond.

Beslissing

Bekrachtigt de maatregel van enkele waarschuwing.

Een uitspraak is nog geen verloren zaak

Pels Rijcken beschikt al decennia over een gespecialiseerde cassatiesectie. Vijftien advocaten combineren kennis van procesrecht en cassatietechniek op het hoogste niveau met expertise op alle rechtsgebieden. Een quickscan, een uitvoerig advies of een cassatieprocedure: de cassatieadvocaten van Pels Rijcken werken nauw met u samen aan het hoogst haalbare voor de cliënt. Op verzoek ook al in hoger beroep. Mail cassatie@pelsrijcken.nl of bel (070) 515 34 95 voor informatie over mogelijkheden en kosten. **Pels Rijcken Bron van inzicht**

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

PLEIT 2012

DE KENNISDAG
OVER ICT VOOR
DE JURIDISCHE
PRAKTIJK

ONZE THEMA'S

- Van digitaal dicteren naar voice productivity
- Het moderne notariskantoor
- (Veilig) Werken in de cloud
- Uw digitale dossierbeleid op een hoger niveau
- Trends in communicatie technologie
- Efficiënt incasseren door business intelligence
- Ontzorgen op ICT gebied
- Actuele ontwikkelingen in de deurwaarderij
- Inspiratiesessie connectivity
- Pleidooi voor social media
- Beheer en beveiliging van mobiele devices
- Inspiratiesessie Apps: leuk speeltje of relevant medium

Het PLEIT programma biedt informatie voor geïnteresseerden, gebruikers en verantwoordelijken van ICT binnen de juridische praktijk. Benieuwd hoe u om kunt gaan met ICT ontwikkelingen als werken in de cloud, documentbeheer, voice to text of beveiliging? Voor al uw vragen organiseren wij op 4 oktober 2012 een kennisdag. Centrale presentaties gaan in op de hoofdlijnen van ICT, verschillende parallelsessies voorzien in de nodige kennis per specifieke doelgroep.

MET MEDEWERKING VAN:

4 oktober 2012 - De Fabrique, Utrecht

www.pleit.nl

AANMELDEN VOOR PLEIT KAN DIRECT VIA
WWW.PLEIT.NL OF VIA DEZE QR-CODE.

T 088 002 84 99 - info@pleit.nl

HOOFDSPONSOR:

ICT VOOR DE JURIDISCHE PRAKTIJK

LEXOON
GROEP

devoon

dflow

ict concept.

light
helder • scherp • online

SCAN/
SERVICE

SSHNET
Dit is Kracht in Secure Server Hosting

